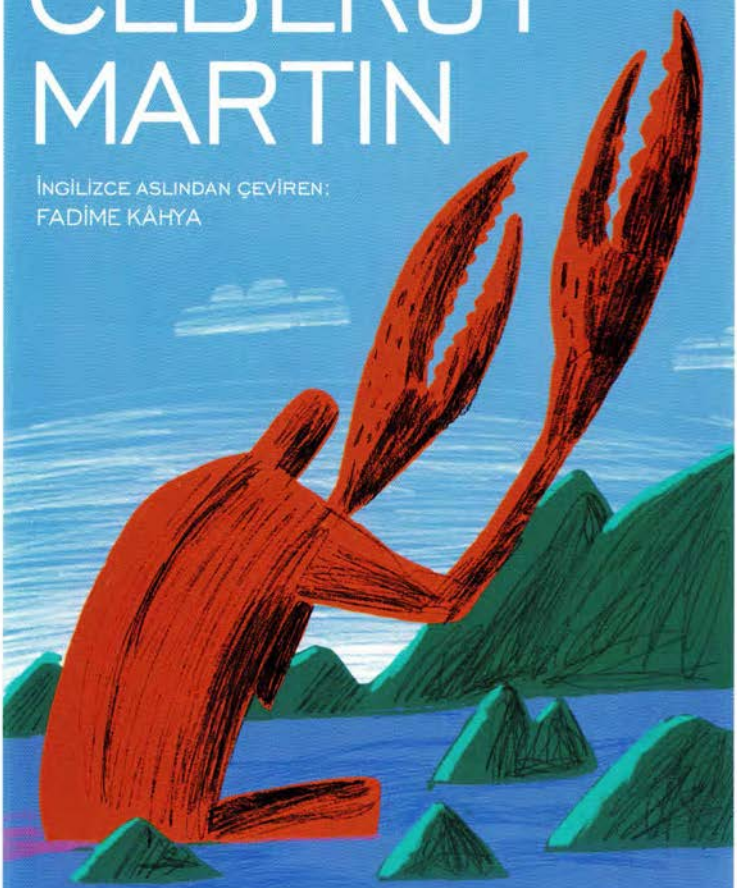
Modern Klasikler Dizisi - 123

Nobel Edebiyat Ödülü

WILLIAM GOLDING

CEBERUT MARTIN

İngilizce aslından çeviren:
FADİME KÂHYA

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

3. basım

WILLIAM GOLDING
CEBERUT MARTIN

ÖZGÜN ADI
PINCHER MARTIN

COPYRIGHT © WILLIAM GOLDING, 1956
FABER & FABER, LTD / ANATOLIALIT TELİF HAKLARI AJANSI KANALIYLA ALINMIŞTIR

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2012
SERTİFİKA NO: 40077

EDİTÖR
GAMZE VARIM

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
MEHMET CELEP

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

I. BASIM KASIM 2018, İSTANBUL
3. BASIM TEMMUZ 2019, İSTANBUL

ISBN 978-605-295-499-7

BASKI: AYHAN MATBAASI
Mahmutbey Mah. 2622. Sokak No:6/31 Bağcılar/İstanbul
Tel. (0212) 445 32 38 Sertifika No: 22749

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İstiklal Caddesi, Meşelik Sokak No: 2/4 Beyoğlu 34433 İstanbul
Tel. (0212) 252 39 91 Faks (0212) 252 39 95
www.iskultur.com.tr

ÇEVİREN: FADİME KÂHYA

A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi İktisat Bölümü'nde öğrenim gördü. Uzun yıllar bankacılık sektöründe çalıştı. B. Kellerman, D. Ulrich ve N. Smallwood'dan işletme ve iş idaresi kitapları çevirdi. Türkçeye kazandırdığı eserler arasında C. Eagleton'ın *Paranın Tarihi* adlı araştırması, B. Jerrold'ın *Gustave Dore*, A. Gold ve R. Fizdale'in *Sarah Bernhardt* biyografileri, G. Elliot'ın *Silas Marner*, Daniel Defoe'nun *Robinson Crusoe* ve F. Scott Fitzgerald'ın *Muhteşem Gatsby* adlı romanları da bulunmaktadır.

Modern
Klasikler
Dizisi - 123

William Golding

Ceberut Martin

İngilizce aslından
çeviren: Fadime Kâhya

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

Editörün Notu

Romanın özgün adında yer alan "Pincher" sözcüğü Britanya donanma ve ordusunun adı Martin olan bütün mensuplarına takılan kalıplaşmış bir lakaptır. İlk olarak William Fanshawe Martin (1801-95) adında bir amirale takılmış bu lakap. Bu zat donanmada hafif suçlar işleyen erleri tutuklamakla ("pinch" sözcüğünün anlamlarından biri de tutuklamak) nam salmış. Daha sonra bütün Martin'lerin başına "Pincher" getirilir olmuş. "Pinch" sözcüğünün içerimleri tutuklama eylemiyle sınırlı değil. Aynı zamanda çimdiklemek, kıstırmak, sıkıştırmak, çalmak, aşırmak gibi anlamları da var. Yapışmak, kavramak, yakalamak gibi çağrışımları da, okyanusun ortasındaki kayalık bir adacıkta ölüm kalım savaşı veren, romanın ana karakteri Martin'in asıl meselesini, hayata tutunmayı anıştırıyor. Bütün bu içerimleri Türkçede tek bir sözcükle karşılamak mümkün olmadığından, William Fanshawe Martin'le romanın Donanma mensubu ana karakteri Martin arasındaki tarihsel bağlantıyı gözeterek kitabın Türkçe başlığını *Ceberut Martin* olarak belirledik.

1

Her yönde çırpınıyordu, kendi bedeninden oluşmuş, kıvranıp tekmeler atan düğümün merkeziydi. Ne yukarısı vardı ne aşağısı, ne ışık vardı ne de hava. Ağzının kendi kendine açılıp feryat nidasını koyuverdiğini duyumsadı.

"İmdat!"

Feryatla birlikte hava da çıkıp gidince, su onun yerini doldurmaya geldi; can yakan taşlar gibi, boğazına ve ağzına dolan yakıcı su. Bedenini önceden havanın bulunduğu yere doğru kaydırdı ama artık orada da hava yerine siyah, boğucu kargaşadan başka bir şey kalmamıştı. Bedeni korkusunu salıverdi ve ağzı, çene eklemleri sızlayana kadar açılmaya zorlandı. Su acıma nedir bilmeden ağzından içeri dalıp, boğazından aşağı aktı. Suyla birlikte bir anlığına içeriye giren hava sayesinde doğru zannettiği yönde çırpındı. Ancak su buna da izin vermeyip onu öyle bir döndürdü ki havanın bulunabileceği yerin bilgisi tümüyle silinip gitti. Kulaklarında türbinler haykırıyor ve merkezden izli mermiler gibi yeşil kıvılcımlar uçuşuyordu. Çarkından boşanmış, bütün evreni sarsan bir piston motoru da eksik değildi. Derken bir an için yüzüne soğuk bir maske gibi hava değdi ve dişlerini buna geçirmeye çalıştı. Havayla su karışıp çakıl taşları gibi bedeninin içine doğru sürüklendi. Kaslar, sinirler ve kan, çabalayan akciğerler, kafasının içinde bir makine, bir anlığına eski

usul uyarınca çalıştılar. Sert su topakları gırtlağına hücum etti, dudaklar büzülüp aralandı, dil büküldü, beyin bir neon ışığı yaktı.

"Ann..."

Ama adam, bütün bu keşmekeşin ötesinde, sarsılan bedeninden bağımsız olarak suyun üzerinde asılı kaldı. Gözünün önünde akan fosforlu görüntüler ışıkla yıkanıyordu ama onlara zerre kadar ilgi göstermedi. Yüzündeki sinirleri kontrol edebilseydi ya da bir surata yaşam ile ölüm arasında askıya alınmış bilincinin durumuna uygun bir biçim verilebilseydi, o suratta öfkeli bir hırıltı görülebilirdi. Ama gerçekte çene çarpılıp kaymıştı ve uzaktaydı, yüzüne çarpan su ağzına doldu. Merkezden fırlayan yeşil izli mermi döne döne bir daire oluşturmaya başladı. Hırıldayan adamın oldukça uzağındaki boğaz, suyu kusup sonra yeniden içine çekti. Sert su topakları artık can yakmıyordu. Bir tür ateşkes, bedenin gözlenmesi söz konusuydu. Surat yoktu ama hırıltı vardı.

Görüntülerden birisi sabitlendi ve adam ona dikkatle baktı. Böyle bir şey görmeyeli o kadar yıl geçmişti ki hırıltı meraklandı ve yoğunluğunu biraz yitirdi. Hırıltı görüntüyü inceliyordu.

Reçel kavanozu parlak floresan ışığıyla aydınlatılmış bir masanın üstünde duruyordu. Bu bir sahnenin ortasında duran büyük bir kavanoz olabilirdi ya da surata değdi değecek gibi duran küçük bir kavanoz, ama ilginçti çünkü insan orada tümüyle bağımsız ama kontrol edebileceği kadar küçük bir dünyanın içine bakabiliyordu.

Kavanoz neredeyse tamamen berrak suyla doluydu ve içinde dik duran küçük camdan bir cisim yüzüyordu. Kavanozun ağzı ince bir zarla kaplanmıştı... beyaz lastikle. Uzaktaki bedeni hareketsiz kalıp gevşerken, kımıldamaksızın ya da düşünmeksizin kavanozu izledi. Kavanozdan aldığı haz, içindeki camdan cisimciğin karşıt güçler arasında son derece hassas bir dengede durmasında yatıyordu. Zarın üstüne

parmağını koysan ve altındaki havayı içeri doğru bastırsan suya yapacağı baskıyı iyice artırırdın. O zaman su daha da yukarıya, cisimcikteki küçük tüpe doğru hücum eder ve cisimcik batmaya başlardı. Zarın üstündeki basıncı değiştirerek, tümüyle senin kudretine mahkûm camdan cisme canın ne isterse yapabilirdin. Şöyle mırıldanabilirdin: Hemen bat! Ve aşağıya inerdi, aşağıya, daha da aşağı; acıyıp durdurabilirdin sonra. Yüzeye doğru çıkma çabasına izin verebilir, biraz hava aldırabilir, sonra da yavaş yavaş, insafsızca hiç durmadan aşağıya yollayabilirdin.

Camdan cismin hassas dengesi bizzat cisimle ilgiliydi. Söze dökülmeyen bir kavrayış anında, kendisinin de dalgalarla sürüklenmek ile dibe batmak arasında dengelenmiş bir halde, aynı tehlikeli durağanlıkla denizin yüzeyine temas ettiğini gördü. Hırıltı kendi kendine sözcükler düşündü. Açıkça ifade edilmeseler de bir kavrayış gibi açık seçik ortadaydılar.

Tabii. Can yeleğim.

Şu kolun ve ötekinin altından geçirilmiş şeritlerle bağlıydı can yeleği. Şeritler omuzların üstünden geçip –o sırada onları hissedebiliyordu hatta– göğüs kafesini sararak önde, muşamba ve yün paltonun altında birbirine tutturulmuştu. Yetkililerin önerdiği gibi, havası neredeyse tamamen boşaltılmıştı, çünkü sımsıkı şişirilmiş bir yelek suya çarptığı zaman patlayabilirdi. Yüzerek gemiden uzaklaş, sonra can yeleğini şişir.

Can yeleğinin farkına varışıyla birlikte bununla bağlantılı görüntüler de sel olup geri geldi; üstüne talimatların asıldığı vernikli pano, şeritlerle tutturulmuş tüp ve metal başlıkla birlikte bizzat can yeleğinin resimleri. Birden kim olduğunu ve nerede bulunduğunu kavradı. Camdan cisimcik gibi suyun içinde, hareketsiz yatıyordu; çırpınmıyor, yalpalıyordu. Büyük bir dalga düzenli aralıklarla başının üzerinden aşıyordu.

Ağzı suyla doldu, boğuluyordu. İzli mermiden yayılan ışıklar karanlığı böldü. Adam bir ağırlığın kendisini aşağı çektiğini hissetti. Hırıltı, ağır güverte çizmelerinin görüntüsüyle birlikte geri geldi ve bacaklarını oynatmaya başladı. Ayak parmaklarından birini diğerinin üstüne atıp itekledi ama çizme ayağından çıkmadı. Kendini toparladı, uzağında olsalar da işe yarayabilecek elleri vardı sonuçta. Ağzını kapattı ve suyun içinde izli mermi ışık yayarken umutsuz bir akrobasi hareketi yaptı. Yüreğinin gümbürdediğini hissetti ve bir sürcliğine bu gümbürtü belli bir biçim olmayan karanlığın içindeki tek referans noktası olarak kaldı. Sağ bacağını sol uyluğunun üstüne getirip donuk elleriyle kaldırdı. Güverte çizmesi baldırından aşağı kaydı ve tekmeleyerek ayağını çizmeden kurtardı. Lastik yüzeyin, ayak parmaklarını terk ederken kendisine bir kez daha dokunduğunu hissetti ve sonra tümüyle çıkıp gitti. Sol bacağını yukarı kalkmaya zorladı, ikinci çizmeyle boğuştu ve onu da çıkardı. Her iki çizmeden de kurtulmuştu. Bedeninin çözülmesine izin verdi ve gevşeyerek yattı.

Ağzı, işini biliyordu. Hava almak için açılırken, su girmesin diye kapandı. Bedeni de anlıyordu. Arada bir midesini kaskatı bir düğüm halini alana değin sıkıyor ve deniz suyu dilinin üstünden dışarı fışkırıyordu. Yeniden dehşete kapılmaya başladı; bir hayvan gibi can havliyle değil ama yalıtılmış ve epeydir bitkin düşmüş bir halde, yoğun ölüm korkusuyla. Hırıltı geri döndü ama artık kullanacağı bir yüz ve gırtlak için de hava vardı. Hırıltının ardında, havayı seslerle boşa harcamayacak anlamlı bir şey vardı. Ne denli acımasız olduğunu keşfetmek için henüz zamana ve deneyime sahip olmamış bir amaç vardı. Mekanizmayı düzenli soluk almak için kullanamıyor, havayı gömülme anları arasında yutkunuşlar sırasında alıyordu.

Havayı yutarken yutkunuşlar sırasında düşünmeye başladı. Yeniden ellerini ve karanlığın içinde uzakta bir yerde

olduklarını anımsadı. Onları yakına getirdi ve el yordamıyla muşambanın sert dokusunu yoklamaya başladı. Düğme can yaktı ve güçbela ilikten geçmeye ikna edildi. Yün paltosunun tokasını açtı. Bedeninin ufak bir hareketiyle uzanırken denizin kendisini yok saydığının, camdan bir denizci figürü ya da batmak üzere olup da birkaç saniyelik ömrü kalmış bir kütük yerine koyduğunun farkına vardı. Koca dalgaların üstünden geçişleri arasında, hava düzenli olarak iş başındaydı.

Kauçuk tüpü yakalayıp şeritlerin üstünden kendine doğru çekti. Kendisini hemen hiç kaldırmayan gevşek ve sönük lastiği hissedebiliyordu. Tüpün tıpasını dişlerinin arasına alıp iki parmağıyla açarken, diğer parmaklarıyla tüpe bastırdı. Büyük dalgaların arasında azıcık hava kazandı ve kauçuk tüpün içine üfledi. Sayısız dalga ve çukur süresince yüreği bedeninde yaralı bir adam gibi yalpalayana ve yeşil ışık titreşip dönene dek ciğerlerine gidebilecek havayı büyük bir gayretle üfleyip durdu. Can yeleği göğsünün üstünde sıkılaşmaya başladı ama bu öyle yavaş oldu ki değişimin ne zaman gerçekleştiğini söyleyebilecek durumda değildi. Derken dalgalar birden omuzlarını yıkadı ve onları izleyen yinelenen gömülüşler, yüzünde ıslak ve şapırtılı bir tokada dönüştü. Hava için kıran kırana mücadele etmesine gerek olmadığını anladı. Can yeleği yükselip giysilerini zorlayana dek tüpün içine düzenli olarak kuvvetle üfledi. Yine de üflemeyi hemen bırakmadı. Kendine faydası dokunabilecek, işe yarar tek eylemi durdurmaktan korkarcasına havanın birazını dışarı kaçırıp sonra yeniden üfleyerek havayla oynadı. Başı, boynu ve omuzları artık uzun aralıklarla suyun dışındaydı. Bu uzuvlar, bedeninin geri kalanından daha çok üşümüştü. Hava onları kaskatı hale getirmişti. Titremeye başlamışlardı.

Ağzını tüpten çekti.

"İmdat! İmdat!"

Hava tüpten kaçtı ve adam bununla cebelleşti. Havayı koruma altına alana değin tıpayı çevirdi. Bağırmayı kesip gözlerini karanlığı bir uçtan bir uca görmeye zorladı ama gözyuvarlarının tam önünde uzanıyordu karanlık. Elini gözünün önüne getirdi ama hiçbir şey göremedi. Kör olma korkusu anında yalıtılma ve boğulma dehşetine eklendi. Suyun içinde belli belirsiz tırmanma hareketleri yapmaya başladı.

"İmdat! Kimse yok mu? İmdat! Kazazede!"

Bir süre tir tir titreyerek yattı ve bir yanıt gelir mi diye kulak kabarttı, ama duyduğu tek ses kendisini yıkayan suyun tıslayıp şapırdamasıydı. Başı öne düştü.

Dudaklarından tuzlu suyu yaladı.

"Egzersiz yap."

Suyu nazikçe arşınlamaya başladı. Ağzı bir şeyler geveledi.

"Güverte çizmelerimi niye çıkardım ki? Öncekinden daha iyi durumda değilim." Başı yeniden öne arkaya sallandı.

"Soğuk. Üşütmemeliyim. O çizmeler olsaydı şimdi onları giyebilirdim, çıkarabilirdim ve sonra yine giyebilirdim..."

Kendilerinden belki de hâlâ bir mil uzaktaki bir gemiye doğru batmakta olan tekneyi düşündü birden. Bu düşünceyle birlikte, bütün bu ıslak yoğunluk sanki çok derinlere batmışçasına bedenini sıkıştırıyormuş gibi geldi. Takırdayan dişleri kenetlendi ve yüz kasları seğirdi. Ayaklarını derinliklerden, sıçrayan yapış yapış kargaşadan yukarı çekip suyun içinde yay gibi büküldü.

"İmdat! İmdat..."

Elleriyle suyu dövüp bedenini dönmeye zorladı. Dönerken gözlerini karanlığa dikti ama çemberi ne zaman tamamladığını söyleyecek hiçbir şey yoktu orada, karanlık her yerde yoğun ve aynıydı. Kendisinden başka ne bir enkaz, ne batan bir gemi omurgası ne de çırpınan kazazedeler vardı, gözyuvarlarının hemen önünde uzanan karanlıktan başka bir şey yoktu. Bir de suyun hareketi vardı.

Ötekilere, herhangi birine seslenmeye başladı.

"Nat! Nathaniel! Tanrı aşkına! Nathaniel! Yardım et!"

Sesi kesildi ve yüzü gevşedi. Can yeleğinin içinde dalgayı kendi haline bırakarak miskince yattı. Dişleri yeniden takırdamaya başlamıştı ve kimi kez bu titreşim tüm bedenini saracak ölçüde yayılıyordu. Altındaki bacakları, deniz tarafından acımasızca bastırılıp sıkıştırılırken pek üşümüyordu, bu yüzden bacaklarındaki hisse yol açan, soğuk değil onlara çarpıp patlayan ağırlıktı. Ellerini koyacak bir yer aradı ama sızılarını dindirecek hiçbir yer yoktu. Ensesi giderek çoğalan bir ağrıyla değil, bıçak gibi saplanan bir sancıyla acımaya başlamıştı, bu yüzden de çenesini göğsünden uzakta tutması olanaksız hale gelmişti. Ama bu şekilde de yüzü denizin içinde kaldığı için suyu bir horultuyla burnuna çekince soluğu tıkandı. Tükürdü ve bir süre ensesindeki sancıya katlandı. Ellerini can yeleğiyle çenesi arasına sıkıştırdı ve bu, bir ya da iki dalga süresince onu biraz rahatlattı ama sonra acı yeniden başladı. Ellerini aşağı bıraktı ve yüzü suyun içine battı. Gözleri açıldığında gökyüzüne bakabilsin diye başını acıya karşı zorlayarak, sırtüstü yattı. Bacaklarındaki basınç artık dayanılabilir hale gelmişti. Etten değillerdi artık, taşlaşmış ve rahatlatıcı başka bir maddeye dönüşmüşlerdi. Bedeninin deniz tarafından ele geçirilip tümüyle boyun eğdirilememiş kısmı belli aralıklarla seğiriyordu. Acıdan ayrı düşünülemeyecek sonsuzluk, inceleyip deneyimlesin diye kendisini bekliyordu. Hırıltı sürdü. O da düşündü. Düşünceler zahmetliydi, birbirinden kopuktu ama canlıydı da.

Birazdan gün ışıyacak.

Bir noktadan ötekine hareket etmeliyim.

Bir adım ötesini görecek kadar.

Birazdan gün ışıyacak.

Enkazı göreceğim.

Ölmeyeceğim.

Ölemem.

Ben değil...

Çok değerli.

Denizin temasıyla hiç ilgisi bulunmayan ani bir duygu kabarmasıyla doğruldu. Tuzlu su hızla gözlerinden akıyordu. Burnunu çekip yutkundu.

"İmdat! Kimse yok mu... imdat!"

Bedeni yükselip yavaşça indi.

Aşağıda olsaydım bir sandal bile bulabilirdim. Ya da bir sal. Ama lanet olasıca nöbetim yüzünden. Lanet kaptan köşkünden düştüm. Emri zamanında aldıysa, gemi batarak ya da ters dönerek sancak tarafına gitmiş olmalı. Battığı yerde, başları suyun, yağın ve sürüklenen malzemelerin içinde benekleri andırarak kafa kafaya vermiş, karanlıkta birbirlerine cesaretlerinin kırılıp kırılmadığını sorarak oralarda bir yerlerde duruyorlardır herhalde. Gün ışıyınca onları bulmalıyım, Tanrım, bulmalıyım onları. Yoksa onları kurtarırlar, ben de hamak gibi şişmeye terk edilirim. Tanrım!

"İmdat! Nathaniel! İmdat!.."

Ben de doğru emirleri verdim. On saniye önce vermiş olsaydım şimdi lanet olasıca bir kahramandım... Sancak alabanda Tanrı aşkına!

Bize kaptan köşkünün altından güm diye çarpmış olsa gerek. Ve ben de doğru emri verdim. Belamı da buldum.

Hırlama, üstdudak kalkıp takırdayan dişler ortaya çıkıncaya kadar üzerinde çalıştığı tahtadan surata yerleşti. Kızgınlığın yarattığı azıcık sıcaklık, kanı yeniden yanakların üstüne ve gözlerin arkasına sıçrattı. Gözler açıldı.

Sonra sarsılmaya, suları sıçratmaya ve yukarı bakmaya başladı. Karanlığın dokusunda bir farklılık vardı; gözün içinde olmayan lekelerle yamalar oluşmuştu. Bir an için ve görüşünü nasıl kullanacağını anımsamadan önce, yamalar tıpkı karanlığın kendisi kadar yaklaşarak gözyuvarlarının üstünü örttü. Sonra gözlerini kullanmayı becerip soluk ışık ve sisin rastgele oluşumlarında kafatasının kıvrımlarına göz atarak kafasının içine yöneltti bakışlarını. Kırpıştırıp kısma-

sına karşılık gözleri kendisinin dışında kalmayı sürdürdüler. Başını öne eğdi ve bedenini kaldıran bir dalganın deniz kabuğu gibi ve değişen biçimini bir ardıl görüntüden daha belli belirsiz gördü. Bir an gökyüzünü belirleyen değişken çizgiyi yakaladı, ardından, bir sonraki dalga kendisine doğru yuvarlanırken dalganın kapkara tepesini şöyle böyle görerek sürükleniyordu. Yüzme hareketleri yapmaya başladı. Elleri suyun içinde parıldayan yamalar gibiydi ve devinimleri bacaklarındaki taşlaşmış ağırlığı kırdı. Düşünceler titreşmeyi sürdürüyordu.

Kuzeydoğuya yol alıyorduk. Emri verdim. Dönüşe geçseydi gemi doğuda bir yerlerde olabilirdi. Rüzgâr batıdan esiyordu. Dalgaların yukarıdan aşağı azdığı yer doğudur.

Devinimleri ve soluması şiddetlendi. Şişik can yeleğinin üstünde kendisini destekleyerek bir tür kurbağalama stilinde beceriksizce yüzdü. Durdu ve debelenerek sırtüstü yattı. Dişlerini geçirdi, can yeleğinin supabını açtı ve suya batıncaya değin havasını boşalttı. Yeniden yüzmeye başladı. Soluk soluğa kalmıştı. Çizdiği kavisleri dikkatle süzdü ve kendisinden uzaklaşırken her bir dalganın ardından acıyla bakakaldı. Bacakları yavaşlayıp durdu; kolları düştü. Bedeninin suyun içinde hareketsiz yatmasından çok sonra bile, zihni karanlık kafatasının içinde yüzme hareketleri yapmayı sürdürdü.

Gökyüzünün benekleri daha seçilir hale geldi. Renk tonları karadan kurşuniye, griye dönüşerek buğulu değişimler geçirdi. Bir kol boyu uzakta yüzeyin birbirinden bağımsız tümsekleri görülebiliyordu. Zihni yüzme hareketleri yapıyordu.

Görüntüler zihnini doldurdu ve kendisiyle doğuya doğru hareketinin aciliyeti arasına girmeye çalıştılar. Reçel kavanozu geri geldi ama önemini yitirmişti. Bir adam vardı, kısa bir görüşme, bir masa üstü, öyle cilalanmıştı ki dişlerin gülümseyişini olduğu gibi yansıtıyordu. Kurusunlar diye asıl-

mış bir sıra koca maske vardı ve masaya yansıyan dişlerin arkasından bir ses pes perdeden konuşuyordu.

"Hangisinin uygun olacağını düşünüyorsun Christopher?"

Belli belirsiz görünen pusula ışığıyla pusula dolabı vardı, orada haykırılmış, gökte ve yerde herkesin görmesi için neon ışığında asılı kalmış bir emir vardı.

"Sancak alabanda, Tanrı aşkına!"

Su ağzına doldu ve yarı horultu yarı boğulma sesiyle sarsılarak bilinci açıldı. Gün karşı konulmaz biçimde yeşil ve grinin içine doğdu. Deniz teklifsiz ve uçsuz bucaksızdı. Tütüyordu. Geniş, tümsekli bir dalganın üstünden aştığında tüten öteki iki kabartıyı görebildi, ama ondan sonra da sis, ince serpinti ya da yağmur olabilecek belirsiz bir çemberden başka hiçbir şey göremedi. Her tarafı inceleyene değin kendini döndürüp suyun akışına göre yönünü tayin ederek çembere dikkatle baktı. Karnındaki dayanma sınırlarını zorlayan ağır ateş zapt edildi. Giysilerin ve sırılsıklam bedenin orta yerinde savunmasız kaldı.

"Ölmeyeceğim işte! Ölmeyeceğim!"

Sis çemberi her yerde aynıydı. O tarafta dalgalar dönerek görüş alanına giriyor, karaltıya dönüşüp onu ele geçiriyor, bir anlığına kaldırıyor, aşağı indirip uzaklaşıyor, ama onu yeniden kaldıracak başka bir dalga beliriyordu, böylece de sonuncuyu tam çemberin dışında gözden yiterken görebiliyordu. Ardından tekrar batıyor ve kendisine doğru yuvarlanan başka bir dalganın karaltısı beliriyordu.

Sövmeye ve ağarmış ellerinin tersiyle suyu dövmeye başladı. Dalgaların üstünde kalmaya çabaladı. Ama çalışan ağzının ve bedeninin sesleri bile fark edilmeden akıp duran suyun sayısız sesleri arasına karışıyordu. Soğuğun pençeleriyle karnını yokladığını hissederken can yeleğine asılıydı hâlâ. Başı göğsüne düştü ve su zayıf ama ısrarlı biçimde yüzüne çarptı. Düşün. Son şansım. Ne yapılabilir, onu düşün.

Gemi Atlantik ortasında batmıştı. Karadan yüzlerce mil uzakta. Tek başınaydı, konvoydan ayrılıp savaş zamanı sessizliğini kırsın diye kuzeydoğuya gönderilmişti. U-bot belki de sorgulamak için bir iki kazazede bulmak umuduyla yakınlarda dolaşıyordur. Ya da kazazedeleri kurtarmaya gelecek gemileri vurmak için. Yüksek ve alçak gelgitler arasında bir kaya gibi, ağır gövdesiyle dalgaları yararak her an yüzeye çıkabilir. Denizin ritmini ve kaçınılmazlığını alt eden bir kara yaratığının gözüne benzeyen periskopu, yakınımda suyu dağlayabilir. Şu an gölge gibi ve köpekbalığı misali altımdan geçiyor olabilir, aşağıda bir yerlerde, tahta bacaklarımın altında, mürettebatı uyurken tuzlu sudan bir yatağın üstüne bir yastığın üstünde uzanır gibi uzanmış olabilir. Kazazedeler, bir sal, balina avı gemisi, filika, geminin enkazı, belki de sisin içinde gizlenmiş, yalnızca bir iki dalga boyu ötede dönüp duruyorlar ve hiç olmazsa bir tacizci ya da belki bir kargo gemisi tarafından kurtarılmayı bekliyorlardır.

Kızarmış ve sulanmış gözlerini en ortaya dikip suyun içinde yeniden dönmeye başladı, bir çatıdan daha yüksek olmayan gökyüzüne kısık gözlerle baktı; enkaz ya da bir kelle bulma umuduyla çemberi araştırdı. Ama hiçbir şey yoktu. Sanki bir el dikey olarak bir mil boyunca uzanmış ve onu tek bir hareketle yakaladığı gibi suya gömmüşçesine yok olmuştu gemi. Suda yay çizdiği bir millik mesafeyi düşününce, surat çarpıldı ve bağırmaya başladı.

"İmdat, lanet olasıcalar, ibneler, kahrolasıcalar... İmdat!"

Sonrasında ağlayıp zırlıyor, ürperiyordu ve soğuk, gemiyi yakaladığı gibi suya gömen el gibi onu da eziyordu. Sessizliğin içine yavaşça hıçkırdı, dumanın ve yeşil kargaşanın içinde bir kez daha kendi ekseni etrafında dönmeye başladı.

Çemberin bir tarafı diğer taraftan daha aydınlıktı. Dalga bu belirsiz parlaklığın soluna doğru adeta omuz vuruyordu ve parlaklığın yayıldığı yerde ise sis, arkasında kalandan bile daha koyu görünüyordu. Kendisine bir faydası olduğundan

değil de, farklılığıyla çemberin tekdüzeliğini kırdığı ve başka her yerden bir nebze daha sıcakmış gibi geldiği için yüzü parlaklığa dönük olarak kaldı. Düşünmeden ve o parlaklığın peşinden gitmek kaçınılmaz bir şeymiş gibi yüzme hareketleri yaptı yeniden. Işık denizin dumanını katı bir maddeymiş gibi gösteriyordu. Suyun içine öyle bir işlemişti ki, dur durak bilmeyen tümseklerin tepeleriyle kendisi arasında şişe yeşiline dönüşmüştü. Bir dalga geçip gittikten sonra bir iki saniye boyunca dosdoğru içini görebiliyordu ama dalgalar da sudan başka bir şey değildi; ne yosun vardı içinde ne de zerre kadar katı bir şey, yeşil sudan başka; soğuk, ısrarcı, aptal sudan başka sürüklenen, hareket eden hiçbir şey yoktu. Kuşkusuz eller vardı, siyah muşambadan iki dirsek ve soluk alıp verme gürültüsü vardı. Fısıldayan, katlanan aptal şeylerin sesi de vardı ayrıca, kulağın dibinde düz bir kumsala vuran minik köpüklü dalgalar gibi kulak çınlatıcı şıpırtılar; ani tıslama ve şaplaklar, gürlemeler, tamamlanmamış heceler ve rüzgârın yumuşak sürtünmeleri vardı. Çemberin parlak tarafının altındaki eller önemliydi ama tutunacakları hiçbir şey yoktu. Ellerin ve çırpınan, ölmekte olan bedenin altındaki yumuşak, soğuk şeyler sonsuz bir inişteydiler.

Derinlik duygusu onu pençesine aldı ve adam ölü bacaklarını sanki okyanusun tamamından ayırmak istercesine karnına doğru çekti. Kıvrılıp büküldü ve ağzı açık bakakaldı, bir dalganın üstünde, derin denizin uçurumundan doğruldu ve ağzı parıltıya karşı çığlık atmak üzere açıldı.

Bir süre açık kaldı. Derken dişlerin çat diye kapanmasıyla örtüldü ve kolları, suyu yolunun üstünden çekmeye çabaladı. İleri doğru gitmek için mücadele etti.

"Hey... Tanrı aşkına! Kazazede! Kazazede! Tam sancak baş omuzluk tarafında!"

Kolları ve bacaklarıyla beceriksizce suyu dövdü. Dalganın birisi ona yetişti ve göğüs hizasına değin sudan dışarı silkeledi kendini.

"İmdat! Yardım Edin! Kazazede! Tanrı aşkına!"

Dönüşünün gücü onu suyun altına yolladı ama yeniden yüzeye çıkmaya çabalayıp dalgayı kafasından silkeledi. Karnındaki ateş yayılmıştı ve kalbi, ağır akan kanı acı vererek bedeninin her yanına pompalıyordu. Parlak yamanın iskele tarafında, sisin içinde bir gemi vardı. Kendisi de geminin sancak baş omuzluk tarafındaydı veya –bu düşünce, suyun içinde küplere binmesine yol açtı– geminin sol arka tarafındaydı ve gemi de uzaklaşıyordu. Ama öfkeli hareketleri içinde bile bunun ne denli olanaksız olduğunu anladı, çünkü geminin yanından yalnızca birkaç dakika önce geçmiş olması gerekirdi. Demek ki yalnızca birkaç metre ötede görüş alanının ötesine geçerek ona doğru geliyordu.

Ya da duruyordu.

Bunun üzerine kendisi de durdu ve suyun içinde uzandı. Gemi biçimsiz görünüyordu, koyulaşan bir karanlık noktadan halliceydi, öyle ki ne uzaklığını ne de büyüklüğünü kestirebilirdi. İlk gördüğü ana göre baş tarafına daha yakındı ve kendisi iki dalga arasındaki çukurun içindeyken bile görülebiliyordu artık. Yeniden yüzmeye başladı ama azgın bir dalgayla her yükselişinde çığlık atıyordu.

"İmdat! Kazazede!"

Ama hangi gemi bu kadar yan yatardı? Yük gemisi mi? Terk edilmiş ve batmayı bekleyen sahipsiz bir yük gemisi mi? Ama bir torpido salvosuyla batırılabilirdi. Sahipsiz bir yolcu gemisi mi? O zaman cüssesine bakılacak olursa bu Queen'lerden birisi olmalıydı, niye yan yatmıştı peki? Güneşle sis birbirine karşı dengelenmişlerdi. Güneş sisi aydınlatıyor, ama delip geçemiyordu. Gün ışığı-sis içinde karanlık biçimde, gemiden başka hiçbir şeyin olamayacağı bir yerde gemi olmayan bir şeklin karartısı görünüyordu.

Birden bedenindeki umutsuz bitkinliği hissederek yeniden yüzmeye başladı. Gördüğü şeyin ilk, yırtıcı heyecanı tüm yakıtı tüketmişti ve ateş yeniden için için yanmaya durmuş-

tu. Kollarını zorla suya daldırarak, sanki kendisini yukarı çekip güvenceye alabilecekmiş gibi çizdiği yayların altından ileriye doğru yol alarak amansızca yüzdü. Şekil hareket etti. Giderek büyüyor ama seçilmiyordu. Geminin pruvasıyla omurgasının birleştiği yerde arada bir burun dalgasına benzer bir şey görünüyordu. Ona bakmayı kesip bedeninin son gücüyle bir yüzüp bir haykırdı. Çevresinde, yoksun bırakmak için gitgide kuvvetlenen yeşil güç vardı, üzerinde sis ve göz kamaştırıcı parıltı vardı; gözlerinin önünde nabız gibi atan bir kırmızılık vardı; bedeni pes etti ve gevşekçe dalgaların içinde yattı ve şekil üzerinde yükseldi. Bedensel çabasının gıcırtı ve gümbürdeyişlerinin arasından kırılan dalgaların sesini duydu. Başını kaldırdı ve önünde bir martının dengede durduğu, gökyüzüne doğru dikilen kayalık oradaydı işte. Denizin üstünde doğrulmaya çalıştı ve her dalganın nasıl bir anda söndüğünü, köpükten beyaz bir el savurup sonra da kaya onu yutmuşçasına gözden yittiğini gördü. Yüzme hareketlerini düşünmeye başladı ama bedenine artık söz geçiremediğini anladı. Kendisiyle kaya arasındaki bir sonraki dalganın tepesi körelmiş, ilginç biçimde düzleşmişti, derken serpintiler saçarak sallandı. Adam dibe battı, yeşil suyun artık boş olmadığını kavramaksızın gördü. Sarı ve kahverengi vardı. Kontrolsüz suyun biçimden yoksun delice konuşması yerine ani bir kükreme işitti. Ardından şarkı söyleyen bir dünyanın içine battı ve orada da, uçuşup dönerek yüzünün önünden geçen kıllı şekiller vardı, dallı budaklı kayalar ve yosunlara dair bir anlık önemli ayrıntılar vardı. Kahverengi sarmaşıklar suratının ortasını yardı, derken tahripkâr bir şokla katı bir şeye çarptı. Tümüyle farklı bir şeydi bu, bedeninin altında, dizlerinin ve yüzünün karşısındaydı, parmaklarını geçirebiliyor, hatta bir anlığına tutunabiliyordu da. Ağzı gereksiz biçimde açıldı, gözleri de, öyle ki bir anlığına, yüzünden yalnızca bir iki santim uzakta duran, ikisi ufak birisi iri üç deniz salyangozuyla yakın ve kararlı bir iletişim

kurmuştu. Ancak bu istikrarsız ıslak dünyanın ardından, bu katılık berbat ve kıyamet belirtisi gibi bir şeydi. Bir geminin gövdesinin olabileceği gibi titreşimli değil, fakat amansızdı ve korkunun anasıydı. Kendi amaçsız akışını sürdüren binlerce millik suyun önünü kesmek gibi bir niyeti yoktu ve bu yüzden de dünya burada ani bir savaşın içine dalmıştı. Kaldırıldığını ve ters çevrilerek, sürüklenerek yosunların ve karanlığın içine savrularak salyangozlardan uzaklaştırıldığını hissetti. İpler onu tuttu, kaydılar ve serbest bıraktılar. Işığı gördü, bir ağız dolusu hava ve köpük çekti içine. Gözüne, üstünde serpiştirilmiş ağaçların büyüdüğü kırık yüzlü bir kaya ilişti ve Atlantik'in ortasında sürüklenen bu kayanın görüntüsü öyle dehşet vericiydi ki sanki yabanıl bir yırtıcı görmüşçesine çığlık atarak bütün havayı boşa harcadı. Dipte yeşil bir dinginliğin içine battı, derken yüzeye çıktı ve yanlamasına fırlatıldı. Deniz artık kendisiyle oynamıyordu. Çılgın hareketinin içinde kalıyor ve onu nazikçe tutuyordu, bir av köpeğinin kuşu taşıdığı gibi nazikçe, dikkatle taşıyordu. Ayaklarının ve dizlerinin çevresinde sert cisimler değdi bedenine. Deniz geri çekilerek onu nazikçe yatırdı. Yüzüne ve göğsüne, alnının kenarına değen sert cisimler vardı. Deniz geri geldi ve yüzünün çevresinde dalkavukluk ederek onu yaladı. Gerçekleşmemiş hareketler düşündü. Deniz geri geldi ve o hareketleri yeniden düşündü ve bu kez gerçekleştiler çünkü deniz ağırlığının çoğunu almıştı. Hareketler onu sert cisimlerin üzerinden ileriye taşıdı. Her dalga ve her hareket onu ileriye götürdü. Denizin, bacaklarını koklamak için aşağı hücum ettiğini, sonra geri gelip koltuğunun altına sokulduğunu hissetti. Artık yüzünü yalamıyordu. Önünde, çizdiği bütün yayların altındaki alanı kaplayan bir şekil vardı. Hiçbir anlam taşımıyordu. Deniz yeniden koltuğunun altına sokuldu.

Adam hareketsizce yattı.

2

Örüntü siyah beyazdı ama çoğunlukla beyazdı. Biri diğerinin ardında, her biri her bir göz için, iki katmandan oluşuyordu. Örüntü hafifçe değişip küçük sesler çıkarırken adam hiçbir şey düşünmedi, hiçbir şey yapmadı. Yanağının altındaki sertlikler kendilerini ısrarla hissettirmeye başladılar. Baskıdan ısısı olmayan bir yanmaya, bölgesel bir acıya dönüştüler. Ağrıyan bir dişin verdiği rahatsızlık gibi, ısrarlarında saldırganlaştılar. Onu yeniden kendisine çekmeye ve bağımsız bir varlık olarak yeniden örgütlemeye başladılar.

Ancak onu ilk olarak hayata döndüren acı ya da siyah beyaz örüntü değil, seslerdi. Her ne kadar deniz ona son derece dikkatli davranıyorsa da, başka bir yerde kükremeyi, gümbürdemeyi ve kendi üstüne çökmeyi sürdürüyordu. Savaşmak için eline yaltakçı sudan başka bir şey geçirmiş rüzgâr da kayanın çevresinde tıslayıp oyukların içine doğru kuvvetli ve ani sağanaklarla soluyordu. Bütün bu sesler karanlık, duygudan yoksun kafanın içine zorla giren bir dile dönüştü ve kafanın başka bir yerde, başka yerde olduğuna dair güvence verdi ona... ve derken en sonunda, rüzgârın ve suyun sesinin üzerine bir martının çığlık koyuvermesiyle birlikte, körü körüne araştıran bilince ilan etti: Her nerede olursan ol, buradasın işte!

Derken oradaydı, aniden, acıya katlanarak fakat bedenini ayakta tutan dayanma gücüyle de yoğun bir paylaşım içinde. Gözlerin nasıl kullanıldığını ve örüntülerin birbirleriyle iç içe geçip bir uzaklık yaratmasını sağlayacak biçimde iki görüş hattını nasıl bir araya getirdiğini anımsadı. Çakıl taşları yüzüne yakındı, yanağına ve çenesine bastırıyordu. Beyaz kuvarstı bunlar, donuklaşmış ve yuvarlaklaşmıştı, patates biçimlerinden oluşan bir çeşitlemeydi. Beyazlıkları sarı lekeler ve daha koyu bir maddenin benekleriyle kısıtlıydı. Ötelerinde daha beyaz bir şey vardı. Ağarmış kırışıklıklara, morarmış tırnak köklerine, parmak uçlarındaki buruşukluklara dikkatini vererek meraksızca inceledi bu şeyi. Başını kımıldatmadı ama elin dış hatlarını muşambadan bir kol ağzına, bir omzun başlangıcına değin izledi. Gözleri çakıl taşlarına geri döndü ve bunları, sanki pek ilgi göstermeden beklediği bir işlem gerçekleştireceklermişçesine boş boş gözledi. El kımıldamadı.

Çakıl taşlarının arasına su doldu. Onları hafifçe karıştırdı, durakladı, sonra da çakıl taşları tıkırdayıp cıvıldarken akıp gitti. Bedenini boylu boyunca çalkalayıp çoraplı ayaklarına asıldı hafifçe. Su geri gelirken adam çakıl taşlarını izledi ve bu kez denizin son dokunuşu açık ağzından içeriye daldı. İfadesini değiştirmeksizin titremeye başladı, bedeninin tamamını kapsayan yoğun bir titremeydi bu. Kafasının içinde çakıl taşları titriyormuş gibi geliyordu çünkü beyaz elinin öne arkaya hareketi bedeninin hareketiyle uyumluydu. Yüzünün yan tarafında, aşağıda, çakıl taşları onu rahatsız ediyordu.

Kafasının içinden gelip geçen görüntüler onu rahatsız etmiyorlardı çünkü çok ufak ve uzaktılar. Bir kadının bedeni vardı, beyaz ve ayrıntılı, bir oğlan çocuğunun bedeni vardı; bir bilet gişesi vardı, bir geminin kaptan köşkü, neon ışığında uzak gökyüzüne tane tane haykırılan bir emir, bir kamara iskelesinde karanlıkta bir kenarda tevazuyla duran, uzun

boylu zayıf bir adam; reçel kavanozunun içindeki camdan denizci gibi denizde asılı duran bir adam vardı. Çakıl taşlarıyla görüntüler arasında yeğlenecek hiçbir şey yoktu. Bazen birisi en üstteydi, bazen de diğeri. Tek tek çakıl taşları da görüntülerden daha büyük değildi. Kimi kez bir çakıl taşı sanki bir pencereymiş, bir başka dünyaya ya da başka bir boyuta açılan bir gözetleme deliğiymiş gibi bir görüntü tarafından tümüyle işgale uğruyordu. Sözcüklerle sesler kimi kez, o haykırılan emir gibi şekle bürünüp gözle görülebiliyorlardı. Titreşip yok olmuyorlardı. Ortaya çıktıkları anda çakıl taşları gibi uzun ömürlü nesnelere dönüşüyorlardı. Bunların bir kısmı kafatasının içindeydi, alın kavsinin ve gölgeli burnun ardındaydı. Güçlükler ateşinin üzerindeki belirsiz karanlığın tam içindeydiler. Aylak aylak gözetlenirlerse dört bir yandan görülürlerdi.

Bedeninde yeni bir çeşit soğukluk vardı. Tıkıştırılmış giysi katmanlarının arasında sırtından aşağı yavaş yavaş ilerliyordu. Yavaş yanan bir ateş gibi hissedilen havaydı bu. Dalganın biri geri dönüp ağzını doldurduğunda ve bir öksürük titremenin ritmini bozduğunda, o bunun farkına bile varmadı.

Denemeye başladı. Bir bacağının, sonra da diğerinin ağırlığını yukarı çekebildiğini fark etti. Eli başının üstünde yavaşça ilerledi. Öbür tarafta bir yerlerde bir elin daha olduğuna ilişkin sınır tanımaksızın akıl yürüttü ve ona bir mesaj yolladı. Eli buldu ve bileği yokladı. Üstünde hâlâ parmaklar vardı, hareket ettirebildiği için değil de ittirdiği zaman odunlaşmış parmak uçlarının gözle görülen çakıl taşlarının yerini değiştirdiğini hissedebildiği için. İki koluyla iki bacağını birbirine yaklaştırdı ve yüzme hareketleri yapmaya başladı. Soğuktan kaynaklanan titremeler işine yaradı. Artık soluğu içine çabucak girip çıkıyordu ve kalbi yeniden hızlı hızlı atmaya başladı. Birbirleriyle alakasız görüntüler silinip gitti ve çakıl taşlarıyla çakıl taşı seslerinden ve kalp çarpıntısından başka

bir şey kalmadı. Kıymetli bir düşüncesi vardı, dolaysız bir kıymet taşıdığı için değil, ama kendisine kişiliğinin bir parçasını geri verdiği için. Bu düşünceyi dile getirmek için sözcükler oluşturdu, gerçi bunlar dişlerinin engelini aşamadılar.

"Jüpiter'de olsam ancak bu kadar ağır çekerdim."

Derhal kumandayı ele aldı. Bedeninin her zamankinden daha ağır çekmediğini, bitkin düştüğünü, küçük bir çakıl taşı yamacından yavaş yavaş ilerlemeye çalıştığını biliyordu. Yüzündeki oyukları, onları oluşturan çakıl taşlarından uzaklaştırdı ve dizleriyle itti. Dişleri üst üste bindi ve gıcırdadı. Taşlar, kurşun ağırlığındaki ilerleyişini geciktirmeyi bırakıncaya değin, göğsünün çakıl taşlarına temas ederek genişlemesinin, bedeninin yavaşça sarsılışının zamanlamasını ayarladı. Her dalganın ayaklarına doğru inerken giderek daha da uzakta nasıl da söndüğünü fark etti. İlerleyişi son derece umutsuz bir hal aldığında, dünya geri dönene kadar soluk soluğa bekleyecekti. Su artık ayaklarına dokunmuyordu.

Sol eli –gizlenmiş olan– dokunuşuna hiç tepki vermeyen bir şeye değdi. Başını çevirip kavsin altına baktı. Suratının önünde grimsi sarı bir şey duruyordu. Çopur ve oyuktu, kırmızı jöle topaklarıyla benek benekti. Deniz salyangozlarının sarı konik kabukları her deliğine saldırmıştı. Kahverengi eğreltilerle yeşil yosun ağları her yandan üzerlerine abanmıştı. Beyaz çakıl taşları karanlık bir köşeye ulaşıyordu. Her şeyin üstünde parlayan sudan bir zar vardı, damlalar düşüyor, rastgele göze çarpan küçük gölcükler yosunların arasında uzanıyor, titreşiyor veya aşağı sızıyordu. Sırtını kayaya dayamaya gayret ederek ve bacaklarını karnına çekerek çakıl taşlarının üstünde dönmeye başladı. Şimdi onları ilk kez görüyordu, beyaz güverte çizmesi çoraplarının kalın ve ayı gibi gösterdiği uzak yansımalar. Bunlar onu biraz daha kendine getirdi. Sol elini kulağının aşağısına götürdü ve yukarı kalkmaya başladı. Omzu hafifçe kalktı. Ayaklarıyla itip elleriyle çekti. Sırtı gölcüklerin sızıntı yaptığı köşeye yanaş-

tı. Başı yukarıdaydı. Uyluklarından birini iki elinin arasına aldı, göğsüne doğru çekti ve sonra diğeriyle de aynısını yineledi. Kendisini kayaların arasındaki üç köşeli yarığa çekti ve dizlerinin üstünden çakıl taşlarına baktı. Ağzı yine açık kalmıştı.

Sonuçta, çakıl taşları kayıp giderken geriye pek fazlası kalmamıştı. Kayanın gölgesi altında oluşturdukları üçgenin kenarlarının uzunluğu bir adam boyu var yoktu. Yarığı doldurmuşlardı ve katıydılar.

Gözlerini çakıl taşlarından alıp suyu incelemeye zorladı. Burası açık denizle kıyaslandığında neredeyse sakin sayılırdı, bunun nedeni de çevresindeki dalgaların kendisini fırıl fırıl döndürdüğü kayaydı. Oradaki kayayı görebiliyordu şimdi. Bununla aynı maddedendi, kabuklu deniz hayvanları ve köpükle grileşmişti ve krema görünümündeydi. Her dalga üzerine sıçrıyor, bu yüzden su her iki yanında akıp yarığa çarpsa da, adamla kremamsı kaya arasında birkaç metrelik yeşil, berrak su vardı yine de. Kayanın ötesinde ise içine hapsolmuş sulu gün ışığıyla dumanlı, göz alabildiğine uzanan denizden başka hiçbir şey yoktu.

Gözlerinin kapanmasına aldırmadı ve gözlerinin ardına gelip giden görüntülere de boş verdi. Zihninin ağır hareketi bir düşünceye takılıp kaldı. Bedeninde, sönmeye yüz tutmuş, ama Atlantik'e karşın hâlâ inanılmaz biçimde için için yanmayı sürdüren bir ateş vardı. Bilerek o ateşin üstüne kapandı ve onu korumaya aldı. Bir kıvılcımdan daha fazlası değildi. Formel sözcüklerle görüntüler kendi kendilerine evrim geçiriyorlardı.

Bir deniz kuşu, rüzgârı delip kulağına ulaşan uzun bir çığlık attı başının üzerinde. Dikkatini ateş kıvılcımından uzaklaştırıp yeniden gözlerini açtı. Bu kez kişiliğinin o kadar büyük bir kısmını geri kazanmıştı ki gözünü dört açabilir, gördüğü her şeyi hemen kavrayabilirdi. Parlak ışığın her iki yanında kayanın koyu duvarları vardı. Güneşin altında ken-

di ince buğularını taşıyan dalgaların düzenli olarak dövdüğü, etrafına serpintiler saçan bir kayanın üzerine güneş ışığı vuruyordu. Kafasını iki yana çevirip dikkatle yukarı baktı.

Kaya, yosunların ve deniz salyangozlarının üzerinde daha pürüzsüz ve derli topluydu. Tepede gün ışığıyla bir açıklık vardı ve bir bulutun oraya hapsolduğu duygusunu veriyordu. O izlerken, bir martı açıklık boyunca kanat çırptı ve rüzgârda çığlık attı. Adam yukarı bakma çabasının canını yaktığını fark etti ve dikkatini bedenine çevirdi, muşambanın ve yünlü kumaşın altında dizlerinin oluşturduğu tümsekleri inceledi. Bir düğmeye dikkatle baktı.

Ağzı kapandı ve sonra açıldı. Sesler çıktı. Bu sesleri yeniden düzenledi, belirsiz sözcüklerdi bunlar.

"Biliyorum seni. Nathaniel dikti seni oraya. Ben rica ettim. Bunun, azıcık huzur bulsun diye, kendisini yemek salonunun bulunduğu güverteden uzaklaştıracak bir mazeret olduğunu söyledim ona."

Gözleri yeniden kapandı ve parmağıyla beceriksizce düğmeyi yokladı.

"Bu muşambayı tayfayken edinmiştim. Nathaniel'dan önce Lofty dikerdi düğmeleri."

Başını dizlerinin üstünde sallayarak onayladı.

"Mavi üniformalı bütün gözcüler. İçtimaya çıkan mavi üniformalı gözcüler."

Görüntüler neredeyse somut bir biçime bürünen bir horultuyla kesintiye uğradı. Ürpertiler eskisi kadar belirgin değildi ama kollarının gücünü kesip dizlerinden düşmesine yol açtı, elleri çakıl taşlarının üzerindeydi. Kafası iki yana sallandı. Horultuların arasında çakıl taşları ayaklarına batıyordu, topukları yavaşça altından kaydığında sırtını daha çok acıttılar. Görüntüler öyle karmaşıklaşmıştı ki kişiliği yok etmeleri kadar ateşin kıvılcımının sönmesi tehlikesi de vardı. Aralarından zorla yol açtı kendisine, gözkapaklarını kaldırdı ve dikkatle baktı.

Çakıl taşları orada, aşağıda suyun üstlerinden fışkırdığı yerde yalpalıyorlardı. Daha yukarıda, hayatını kurtarmış olan kaya, sıçrayan köpük dizileriyle köpürüp püsküllenmiyordu. Dışarıda öğle sonrasının parıltısı vardı ama yarıktan su damlıyordu, rutubetliydi ve tersane helası gibi pis kokuluydu. Ağzından ördek vaklaması gibi sesler çıkardı. Zihninde oluşan sözcükler şunlardı: Nerede bu lanet olası kaya? Ama karanlık yarığa hakaret etmekle bir şeyler tehlikeye giriyormuş gibiydi, bu yüzden sözleri gırtlağındayken değiştirdi.

"Hangi cehennemdeyim ben?"

Koca okyanusun akıl almaz enginliğinde çıkıntı yapan tek bir kaya burnu, bir dağ silsilesinin doruğu, batık bir dünyanın kadim çenesindeki tek bir diş... kuru bir kara parçasından kaç mil uzakta? Kötücül bir içe işleyiş, sudaki ilk mücadelelerinin sarsıcı paniği değil, yoğun ve genel bir dehşet, körleşmiş parmaklarını pençe gibi kayaya geçirmesine yol açtı. Hatta yarı yarıya doğrulup yosunlara ve jöle topaklarına yaslandı ya da sırtını onlara dayayarak çömeldi.

"Düşün, seni gidi lanet olasıca aptal, düşün."

Puslu suyun ufku yakınındaydı hâlâ; su kayadan sıçrıyor, çakıl taşları yalpalıyordu.

"Düşün."

Kayayı gözleyerek çömeldi, kımıldamıyor ama dur durak bilmeksizin titriyordu. Dalgaların dıştaki kayaya çarparak nasıl kırılıp evcilleştiklerini, böylece yarığın önündeki suyun çamurlu ve zararsız olduğunu fark etti. Yavaşça, yarığın köşesine yerleşti yeniden. Kıvılcım alevlenmişti ve kalp de ona istediği şeyi veriyordu. Dıştaki kayayı gözledi ama neredeyse hiç göremedi. Kayıp bir isim vardı. Acayip biçimde yalıtılmış o isim, Atlantik'in ortalarında bir yerlerde, haritaya yazılmıştı ki rüzgârda ve kötü havada bir dereceye kadar gülebilen denizciler bu kaya şakasını yapmışlardı. Suratını asarak, bu haritayı zihninde canlandırdı ama hayali net değildi.

Kruvazörün seyir subayının kaptanla birlikte haritanın üzerine eğildiğini gördü, onlar birbirlerine sırıtırken kendisinin seyir subayının levazımcısı olarak hazır bulunduğunu gördü. Kaptan sözcükleri yutarak Dartmouth aksanıyla konuşuyor, konuşup gülüyordu.

"O isim dilimin ucunda."

İsim her ne idiyse dilinin ucundaydı. Ve şimdi Hebrides Adaları'ndan bilmem kaç mil ötede ad dilinin ucunda mı kalacak? O gülünç yalıtılmışlığın bir çatlağında parıldayıp söndüğünde, kıvılcımın ne faydası vardı? Sözlerini kaptanın görüntüsüne tükürdü.

"Eskisinden daha iyi durumda değilim."

Kemikleri eklem yerlerinden bükülerek kayalardan aşağı kaymaya başladı. Köşeye yığıldı ve başı düştü. Gürültüyle soludu.

Ama hırıltıların dışsal kaldığı içeride, bilinç görüntülerle ifşaların, biçimli sesler ile göz ardı edilen duyguların arasında hiç durmaksızın kafesini inceleyen bir hayvan gibi gezinip araştırıyordu. Bilinç ayrıntılı kadın bedenlerini bir yana attı, tuhaf sözcükleri seçip ayırarak düzenledi, titreyen bedenin acılarına ve ısrarına boş verdi. Bir düşünceyi arıyordu. O düşünceyi buldu, bunu kıvır zıvırdan ayırıp kaldırdı ve beden aygıtını bu düşünceye güç ve önem versin diye kullandı.

"Ben akıllıyım."

Hırıltıların arkasında karanlık bir askıya alma dönemi vardı; derken ta ötelerdeki sağ el bir komuta itaat etti ve muşambayı yoklayıp çekiştirmeye başladı. Bir cep kapağını kaldırıp içeriye doğru ilerledi. Parmaklar bağcığı ve sustalı çakıyı buldu. Orada kaldı.

Gözler, kaşların yayı yeşil denize bir çerçeve oluşturacak biçimde kırpışıp açıldı. Bir süre gözler baktı, onları görmeksizin izlenimler edindi. Derken bedenin tamamı sıçradı. Kıvılcım alev aldı, beden güçlükle ilerledi, iki büklüm oldu, el

muşambanın cebinden fırlayıp kayaya yapıştı. Gözler kırpışmadan bir noktaya dikildi.

Gözler izlerken, bir dalganın dıştaki kayanın üzerinden geçişi sayesinde suyun içindeki kahverengi yosunları görebiliyordu. Çakıl taşlarının ilerisindeki yeşil dans bulanıktı. Bir köpük hattı kopup geldi ve çakıl taşlarını ıslık çalarak ayağına getirdi. Köpük söndü ve çakıl taşları dişler gibi takırdadı. Köpük patlamaları biçiminde gelen art arda dalgalar, giderek daha çok çakıl taşını yutup geri çekilirken, gitgide daha azını görünürde bırakırken adam seyre daldı. Dıştaki kaya artık bir bariyer değil, yalnızca bir savunma simgesiydi. Yarık, tüten yeşil denizin karşı konulmaz ilerleyişiyle giderek daha doğrudan bağlantılı hale geliyordu. Açık sulardan çekilip kayadan yana döndü. Karanlık, helaması yarık, sırılsıklam yosunlarıyla, kabuk ve jölenin yapışık, aldırışsız yaşamıyla ay sayesinde günde yalnızca iki kez bir kara parçasına dönüşüyordu. Katıymış duygusu veriyordu ama bir deniz tuzağıydı bu, geçen gecenin cıvık çamuruna ve düşey miline olduğu kadar soluk alıp veren yaşama da yabancıydı.

Martının birisi onunla birlikte çığlık attı da bu sayede kendisine geldi, alnını kayaya dayadı ve yüreğinin gümbürtüsünün dinmesini bekledi. Bir köpük güllesi ayaklarının üstünden geçti. Aşağı bakıp köpüklerin geçişini izledi. Üstüne basılacak pek az çakıl taşı kalmıştı ve burada kıyıya vurduğunda eline gelenler, sıçrayan suyun otuz santim kadar altında sarı ve yeşildi. Yeniden kayadan yana döndü ve yüksek sesle konuştu.

"Tırman!"

Çember çizerek döndü ve yarığın içinde tutunacak yerler buldu. Aralarında seçim yapabileceği kadar çoktu bunlar. Islak çıkıntılar karşısında elleri zavallı, sırılsıklam unsurlardan ibaretti. Bir an kayaya yaslanıp kaldı ve bedeninin kaynaklarını bir araya topladı. Sağ bacağını kaldırdı ve ayağını kül

tablasına benzeyen bir açıklığa indirdi. Kül tablasının kenarı vardı ama keskin değildi ve ayağı hiçbir şey hissetmedi. Alnını yosunlu bir yüzeyden ayırdı ve sağ bacak dikleşene kadar kendisini yukarı kaldırdı. Sol bacağı sallandı ve güm diye yere indi. Ayak parmaklarını bir kaya tabakasına yerleştirip çakıl taşlarının yalnızca birkaç santim uzağında, kolları ve bacakları ayrık vaziyette kaldı. Yarık yüzünün önünde yükseliyordu ve sanki sakinliklerine imreniyormuşçasına, karanlık köşedeki sıvının gizli damlacıklarına baktı. Zaman damla damla akıp gidiyordu. İki görüntü birbirinden ayrı düştü.

Çakıl taşları altında tıkırdadı ve suyun son bir yalayışı gediğin içine bir fiske gibi düştü. Başını eğdi ve muşambanın açık eteğinden aşağı can yeleğine, ıslanmış çakıl taşlarının yarığın köşesinde yattığı yere baktı. Güverte çizmesi çoraplarını gördü ve ayaklarının yeniden çizmelerinin içinde olduğunu düşündü.

"Keşke çizmelerim hâlâ ayağımda olsaydı."

Sakınarak sağ ayağının yerini değiştirdi ve ağırlığını zahmetsizce taşısın diye sol dizini sağlamca yukarı dayadı. Ayakları şaşılacak derecede seçiciydi. Keskin olmadıkça kayayı hissedemiyorlardı. Ancak canı yandığında ya da onları görebildiğinde kendisinin bir parçası oluyorlardı.

Bir dalganın kuyruk kısmı dosdoğru dirsek yapan köşeye ulaştı ve bir cup sesiyle doruk noktasına çarptı. Tek dizi halindeki bir serpinti bacaklarının arasına sıçradı, can yeleğini geçip yüzünü ıslattı. Bir ses çıkardı ve ancak o zaman çevresinde taşıdığı et uzantısının ne denli mahvedici olduğunu anladı. Ses boğazda başladı, kabarcıklandı ve orada kaldı. Ağız hiçbir rol oynamadı ama açık kalmayı sürdürdü, çene sert muşamba yakanın üstünde gevşekçe duruyordu. Kabarcıklanma arttı ve dişlerini tıklattı. Dişlerle üstdudağının donmuş dokusu arasından sözcükler çarpıldı.

"Ölü gibiyim!"

Yeni bir dalga ulaştı ve serpinti yüzünden aşağı aktı. Binbir güçlükle tırmanmaya başladı. Kendi bedeniyle minik kabuklular ve yeşil yosun lekelerinin dışında kayaya tutunmuş salyangoz, midye ya da başka bir şey kalmayana değin girift kaya yüzeyinde yukarı doğru ilerledi. Bütün bu süre boyunca rüzgâr onu yarığın içine doğru itiyor, deniz dağılan gürültüler çıkarıyordu.

Başı, bedeninden pek geniş olmayan bir açıklıktan çıkıncaya değin daralmayı sürdürdü yarık. Dirseklerini bedenine yapıştırıp yukarı baktı.

Yüzünün önünde kaya, yarığın en dar kısmının üstünde bir baca gibi genişliyordu. Bacanın yanları pek pürüzsüz değildi; ama sürtünen bir bedeni bile tutmaya izin vermeyecek ölçüde de kaygandı. Kayanın tepesinde bir çatı köşebendi oluşturacak biçimde eğim yapıyordu. Yüzünden bacanın tepesindeki falezi andıran köşeye kadar olan mesafe, aşağı yukarı iki adam boyundaydı. Başını, tutunacak yer arayışı içinde yavaşça döndürmeye başladı, ama bir tane bile görmedi. Bir tek yarı yolda bir girinti vardı, ama tutunulamayacak kadar sığdı. Körelmiş parmaklar yuvarlak köşenin üstünde hiç güvende değildi.

Aşağıdan, köşeli yarığın dibinden bir düşme sesi geldi. Su kütlesi yarığın iç kısmına vurdu, patladı ve bir kez daha yıkayıp temizledi. Adam iki ayağının arasından, can yeleğinin üzerinden dikkatle baktı. Çakıl taşları belirsizleşti, bir an için berrak biçimde yeniden göründüler, ardından yeşil suyun dalgalanışıyla birlikte gözden yittiler. Serpinti bedeniyle kayanın arasına değin yükseldi.

Belinden yukarısı eğim boyunca öne eğilene değin kendisini yukarı çekti. Ayakları dirseklerinin bulunduğu yerlerdeki tutamakları buldu. Hızlı hızlı soluyup sağ kolu önüne uzanırken, dizlerini yavaşça düzleştirdi. Parmaklar girintinin körelmiş köşesine kapandı. Asıldı.

Ayağının birini tutamaktan çekip dizini yavaşça yukarı kaldırdı. Ötekini kımıldattı.

Elinin biriyle ve bedenini sürterek tutunup köşenin zirvesinden yalnızca birkaç santim yukarıda asılı kaldı. Sağ elinin parmakları titredi ve pes etti. Yuvarlak kenarın üzerinden kaydılar. Bütün bedeni aşağı kaydı ve gerisingeri yarığın tepesindeydi yine. Kayayı gözleriyle görmeden, sağ eli üstünde uzanmış halde kımıldamadan yattı.

Deniz, yarığı ele geçiriyordu. Her birkaç saniyede bir altından bir çarpmanın ve geri dönen bir dalganın sesi geliyordu. Ağır damlalar düşüyor ve yüzünün önünde bacanın yüzeyinden süzülüyordu. Derken bir dalga patladı ve su bacaklarının üstünden çağlayan gibi aktı. Yüzünü kayadan kaldırdı ve hırıltı sertleşmiş kaslarıyla boğuştu.

"Salyangoz gibiyim."

Yarığın tepesinde bükülmüş halde bir süre yattı. Çakıl taşları görünmüyordu tabanda artık. Serpinti fasılları arasında kendilerinin tereddütte kalmış anılarına dönüşmüşlerdi. Derken gözden yittiler, kaya da onlarla birlikte kayboldu ve bir başka patlamayla su ona tepeden tırnağa vurdu. Yüzünden suyu silkeleyip attı. Su sanki önemsiz bir şeymiş gibi yarıktan aşağıya bakıyordu. Bağırdı.

"Salyangoz gibiyim!"

Ayaklarını aşağı indirip tutamakları yokladı, su ne zaman kendisine çarpıp geri çekilse tutunarak, kendini azimle alçalttı. Her dalga kendinden ayrıldığında soluğunu tutup tükürüyordu. Su artık soğuk değildi ama ziyadesiyle güçlüydü. Bedenini alçaltıp çakıl taşlarına yaklaştırdıkça, su daha güçlü vuruyor ve her dönüşte onu aşağıya çeken ağırlık daha da zorlayıcı hale geliyordu. Tutunamadı ve son birkaç santimlik mesafeden düştü; anında bir dalga onu ele geçirip zalimce köşeye savurdu ve ardından da söküp atmaya çalıştı. Dalgaların arasında yalpalayarak ayaklarının üstüne dikildiğinde su çakıl taşlarının üzerinde dizine kadar geliyordu ve

taşlar altında boyun eğdiler. El ve ayaklarının üstüne düştü ve kayanın dirsek yaptığı köşenin ardına çarpıp bir ağaç gövdesi boyunda serpintiye dönüşen yeşil yığının içinde kayboldu. Dirseğin çevresinde yalpaladı, sonra iki eliyle yapıştı. Su onu kopartmaya çalıştı, ama o tutunmayı becerdi. Bıçağını çıkarıp sustasını açtı. Hızla öne eğildi ve gözlerinin önünde anında kaya ve yosun görüntüleri belirdi. Denizin gürleyişi hafifleyip kulaklarında bir şarkı notasına dönüştü. Sonra bıçağını rastgele sallayarak elinde iki salyangozla yeniden doğruldu ve deniz onu tepeüstü yere çaktı. Kayayı buldu ve geri gelen dalganın kendisini süpürüp götürmesine karşı tutundu. Dalgalar bir an için kendisini bıraktığında ağzını açtı ve sanki toprak kazanıyormuşçasına havayı soluk soluğa içine çekti. Dirsekte tutacak yerler buldu ve deniz patlayıp onu savurduğunda artık tüm çabası aşağıda ve kontrol altında kalmaya yönelikti. Her darbenin ardından suyun alçalışından kaçınmak için dümdüz yatıyordu. Doğrulurken dalgalar da kurşun gibi ağırlıklarını yitiriyorlar ama daha bir kişiselleşip hırçınlaşıyorlardı. Giysilerini parçalıyor, kasıklarını dövüyor, muşambasını, etekleri belinde toplanıncaya kadar havalandırıyorlardı. Aşağı bakarsa su yüzünün tam ortasına geliyor ya da karnına çarpıp onu yukarı savuruyordu.

En dar kısma vardı ve oradan savruldu. Su gerisingeri fışkırdıktan sonra gözlerini açtı ve köpük yüzünden sel gibi akarken ıslak ıslak soludu. Bir saç tutamı tam burnunun kemerine yapışmıştı ve burnunun ucunu çift görüyordu. Akıntı yeniden çarptı, çağlayan yine hücum etti ve o hâlâ yerli yerindeydi; yarıkta, bacanın başladığı en dar yere ağırlığıyla sıkışmış durumdaydı ve bedeni sarsılıyordu. Eğimin üstüne yüzüstü uzanıp bacaklarını dikleştirmeye koyuldu. Yüzü kayayla temas halinde yukarı çıktı ve bir taşkın bir kez daha bedenini boydan boya süpürüp geçti. Muşambasının kıvrımları arasında el yordamıyla aranmaya başladı. Bir salyangoz çıkardı ve bunu beli hizasında kayanın üstüne

yerleştirdi. Su yeniden gelip gitti. Bıçağının tersini çevirdi ve kabzayla salyangozun tepesine hafifçe vurdu. Salyangoz kayanın üzerinde yanlamasına hafifçe sendeledi ve kabuğunun içine çekildi. Adamın üzerine bir ağırlık çöktü ve adamla salyangoz birlikte kayanın üzerinde sağlam durdular.

Bacakları dimdik, kaskatıydı ve gözleri sımsıkı kapalıydı. Sağ koluyla havada bir daire çizip başının üzerini yokladı. Tutulamayacak kadar pürüzsüz, körelmiş girintiyi buldu. Eli geri geldi, suya batmıştı, muşambayı yokladı. Elini gerisingeri çıkardı ve el sürünüp yukarı kalktığında avucunda bir salyangoz vardı. Adam yüzünden bir iki santim uzaktaki kayaya bakıyordu ama ilgi göstermeksizin. İçinde kalan tüm yaşam, sürünen sağ elde yoğunlaşmıştı. El körelmiş oyuğu buldu ve salyangozu kenardan öteye attı. Beden birkaç santim kalkıp suyun geri dönüşünü bekleyerek kımıldamaksızın yattı. Akıntı geçtiğinde el geri geldi, bıçağı aldı, kaldırdı ve kayaya körlemesine hafifçe vurdu. Kaskatı parmaklar araştırdı, salyangozu buldu, bıçağın kabzasıyla vurdu.

Yüzünü çevirdi, bir başka dalgaya daha göğüs gerdi ve ciddiyetle yukarıdaki salyangozu düşündü. Eli, bıçağın tıngırdayıp kaymasına ve beli hizasında kımıltısız kalmasına izin verdi. Can yeleğinin supabını kavradı ve ağzını açtı. Hava dışarı kaçtı ve bedeni bacanın içinde bir parça yassıldı. Kafasını yan yatırdı ve hiçbir şey yapmadan durdu. Ağzının önünde, kayanın ıslak yüzeyi azıcık bulanıklaştı ve çağlayanın geri dönmesiyle bulanıklık adamakıllı silindi. Sallanan bıçak ara sıra tıngırdıyordu.

Yeniden yüzünü çevirip yukarı baktı. Parmakları salyangozun üstünde kapandı. Şimdi sağ bacağı hareket ediyordu. Elinin parmakları ikinciyi ararken ayak parmakları da huzursuzca ilk salyangozu aradı. Parmaklar aradıklarını bulamadılar ama diz buldu. El aşağı sallandı, dize ulaştı ve bacağın o bölümünü kaldırdı. Kaskatı suratın ardındaki hırıltı, salyangozu dizin kıvrımında bir acı biçiminde du-

yumsadı. Dişler sıkıldı. Bütün beden kıvranmaya başladı; el yeniden yüksekteki salyangoza gitti ve asıldı. Adam tavanın eğiminde yan yan ilerledi. Sol bacak devreye girdi ve güverte çizmesinin çorabı ilk bacağı itip uzaklaştırdı. Ayağın yan tarafı salyangozla temas halindeydi. Bacak düzleşti. Başka bir akıntı gelip tepeden tırnağa yıkadı onu.

Adam, daha ziyade sürtünerek, tek ayağı bir salyangozun üstünde uzanıyordu. Ama bir ayağı bir salyangozun üstünde, ikincisi ise gözlerinin önündeydi. Yukarıya erişti, parmaklarının bulduğu tek bir olası tutamak vardı orada, öteki eli ise salyangoza yapışmış hâlâ suratının yanında duruyordu. Yukarıya, yukarıya, biraz daha yukarıya ilerledi ve derken parmakları için bir kenar belirdi. Sağ kolu yükselip tuttu bunu. Her iki koluyla asılıp her iki bacağını da yukarı savurdu. Kenarın ötesinde bir kaya kovuğu gördü, denize göz attı, kayaların üstünde beyazlık ve karmaşa gördü. Öne doğru düştü.

3

Bir oyuğun içinde yatıyordu. Hava koşullarından yıpranmış bir kaya duvarıyla, gözünün önünden öteye uzanan uzun bir su havuzunu görebiliyordu. Bedeni bu manzarayla hiç ilgisi bulunmayan başka bir yerdeydi. Ardında yayılıp dağılmıştı, bacakları farklı dünyalardaydı, boynu bükülmüştü. Sağ kolu bedeninin altında kıvrılmış, bileği ikiye katlanmıştı. Bu eli ve yan tarafına batan parmak eklemlerinin sert baskısını hissediyordu ama kımıldamanın gerektirdiği muazzam çabanın mazur göstereceği kadar yoğun bir acı duymuyordu. Sol kolu oyuk boyunca uzanmış, yarı yarıya suya batmıştı. Sağ gözü bu suya öyle yakındı ki kırpıştırdığında ve üstteki tabaka kirpiklerini yakaladığında, yüzeydeki gerilimin hafif çekimine maruz kaldığını duyumsayabiliyordu. Yüzeyi bilinçli biçimde gördüğü zaman su yeniden düzleşmişti ama sağ yanağıyla ağzının kenarı suyun altındaydı ve titreşime yol açıyordu. Öteki göz suyun üstündeydi ve oyuğa bakıyordu. Oyuğun içi kirli beyazdı, gökyüzünün satenimsi parlaklığının daha da yansımasıyla garip bir beyazlığı vardı. Ağzının kenarı karıncalanıyordu. Kimi kez suyun yüzeyi bir anlığına çukur çukur oluyor, her çukurdan iç içe geçmiş daireler yayılıyordu yüzeye. Sol gözü, kafatasının göz çukurunun çevresini taradığı, bir tür karanlık kemerin içinden bunları gözlüyordu. Dipte ve adeta düz bir çizgi bi-

çiminde, burun derisinin rengi vardı. Kemerin dolgusu parıldayan suyun düzeyiydi.

Yavaş yavaş düşünmeye koyuldu.

Bir oyuğun içine yuvarlanmışım. Kafam en uzak yerine sıkışmış ve boynum bükülmüş. Bacaklarım öteki duvarın üstünde havaya kalkmış olmalı. Uyluklarım acıyor çünkü bacaklarımın ağırlığı destek almak için duvarın kenarını itiyor. Sağ ayağımın parmakları bacağımın geri kalanından daha çok acıyor. Elim altımda ikiye katlanmış ve kaburgalarımda yoğunlaşan acıyı hissetmem bu yüzden. Parmaklarım odun gibi. Şurada suyun altında iyice ağarmış beyazlık ise oraya gizlenmiş olan elim.

Havada alçalan bir çığlık vardı, bir ciyaklama ve kanat vuruşları. Martının biri bacaklarını ve pençelerini uzatarak oyuğun bittiği yerdeki duvarın üzerinde adamakıllı fren yapıyordu. Öfkeyle bağırdı oyuğa doğru, geniş kanatlar dengeyi sağladı ve kayanın yalnızca otuz kırk santim üzerinde çırpınarak asılı kaldı. Rüzgâr yanağını dondurdu. Dolaşmış ayaklar yukarı kalktı, kanatlar durdu ve martı yana kaydı. Geçişinin yarattığı kargaşa, adamın yanağına, kapalı gözüne, ağzının kenarına çarpan beyaz suyu dalgalandırdı. Karıncalanma arttı.

Onu harekete geçmeye zorlayacak keskinlikte bir acı yoktu. Karıncalanma bile kafanın dışındaydı. Sol gözü suyun altındaki elinin ağarmış beyazlığını seyrediyordu. Anı görüntülerden bazıları geri geldi. Bunlar, kayaya tırmanan ve salyangozları yerleştiren bir adama ait yeni görüntülerdi.

Görüntüler onu karıncalanmadan daha fazla telaşlandırdı. Sol elinin su yüzeyinin altında kasılmasına ve muşamba kolun suda yuvarlanmasına yol açtılar. Birden soluk alışı öyle zorlu bir hal aldı ki dalgalar oyuk boyunca çekildi, karşıya geçip geri döndüler. Dalgacıklardan birisi ağzının içine sıçradı.

Hemen sonra sarsılıp çabaladı. Bacaklar tekme atarak yanlara savruldu. Kafası kayaya çakılıp döndü. İki eliyle beyaz suyun içinde eşelenip kendisini kaldırdı. Yüzünden aşağı inen yumuşacık ıslaklığı, sağ gözünün köşesine parıltıyla saplanan acıyı hissetti. Tükürüp hırladı. Gözüne kirli beyaz katmanlarıyla oyuklar, bu oyukların tuzaklarla dolu birkaç santimlik çıkış yolları, yeşil bir denizin üstünde uzaklara kayıp giden bir martı ilişti. Sonra kendini ilerlemeye zorladı. Bir sonraki oyuğun içine düştü, kendini duvarın üzerinden sürükledi, kırık kayaların oluşturduğu karmaşık bir yığın gördü, kayıp tökezledi. Tepe aşağı gidiyordu ve yolun yarısını düşerek indi. Biraz yassı kayaları çevreleyen hareketli su vardı, yosunsu yaşama dair bir zorluk. Rüzgâr da kendisiyle birlikte aşağıya inip onu ilerlemeye zorladı. Adam ileri gittiği sürece rüzgâr hoşnuttu ama bir anlığına kendini sakınmak için dursa dengesiz bedenini yere çalıyor ve bu yüzden de oraya buraya sürtünüp çarpıyordu. Açık denizin, gökyüzünün ya da kayanın tamamının pek azını, ama yalnızca yakın bir varlığın yanıp sönen ışıklarını, bir çatlak ya da noktayı; elini uzatsa tutabileceği mesafedeki, bir darbe indirmek üzere olan sarımtırak bir yüzeyi, kendisini döven kayanın önlenemeyen gayrişahsi yumruklarını, bedeninden çıkan göz alıcı ışık parlamalarını görüyordu. Gözünün kenarındaki acı da ona eşlik ediyordu. Bu bütün acıların en önemlisiydi çünkü artık içinde yaşadığı karanlık kafatasına iğneler saplıyordu. Acıdan kaçılamıyordu. Bedeni kendi çevresinde döndü. Derken, elinde kahverengi yosun tutuyor ve deniz suyu tepesinden ve omuzlarından aşağı dökülüyordu. Kendisini yukarı çekti ve tepesinde bir havuzun bulunduğu yassı bir kayanın üstüne uzandı. Yüzünü yana yatırıp suyun altındaki gözünü ileri geri oynattı. Ellerini yavaşça oynattı, öyle ki su hışırdadı. Elleri sudan çıkıp çevreye uzandı ve yeşil yosun lekelerini topladı.

Dizlerinin üstünde doğruldu ve yeşil bulaşıkları gözünün ve yüzünün sağ yanına doğru kaldırıp tuttu. Yeniden kayanın üstündeki denizanalarının, deniztarağı kabuklarının ve deniz salyangozu yuvalarının üzerine yığıldı ve kabukların canını yakmasına aldırış etmedi. Sol elini yavaşça uyluğunun üzerine koyup gözlerini kısarak yan yan eline baktı. Parmaklar yarı bükülüydü. Deri, aralarında mavinin seçildiği beyazlıktaydı ve buruşukluklar yüzeyi keserek düzenli biçimler vermişti. İğne kafatasının içinde, karanlık yayın ardında kendisine yetişti. Gözyuvarını oynatırsa iğne de yerinden oynuyordu. Gözünü açtı ve yeşil yosunun altında gözü anında suyla doldu.

Hırıldamaya ve göğsünün derinliklerinden sesler çıkarmaya başladı. Bunlar sert ses topakları gibiydiler ve dışarı çıkarken onu silkeliyorlardı. Her bir gözden daha çok tuzlu su fışkırıp yanaklarında denizin bıraktığı izlere ve sıvılara karıştı. Bütün bedeni ürpermeye başladı.

Ta aşağıda sağlam bir kayanın üstünde daha derin bir havuz vardı. Bir uçtan bir uca ağır ağır ilerleyip sağ yanağını yeniden suyun altına sokarak yavaşça, ter dökerek aşağıya indi. Gözünü açıp kapadı, böylelikle de su iğneli köşeyi temizledi. Bellekteki görüntüler öyle uzaklaşmışlardı ki artık göz ardı edilebilirlerdi. Çevreyi yokladı ve ellerini havuzun içine soktu. Arada sırada sert bir ses bedenini silkeliyordu.

Martı başkalarıyla birlikte geri geldi, iç içe geçmiş çığlıklarının sesini başının üzerindeki uçuşlarına ait bir iz gibi algıladı. Denizden gelen sesler de vardı, kulağının dibinde ıslak çağıltılar ve kayanın çoğu kısmı tarafından örtüldüğü halde yine de çevreye yanaşıp kayaların arasına ve gediklere kollarını yollayabilen dalgacıkların akıp duran gümbürtüleri. Acıyı yok sayması gerektiği fikri gelip karanlığının orta yerine yerleşti ki orada acıdan kaçış yoktu. İğnenin her kımıltısında gözlerini açıp ağarmış ellerine baktı. Mırıldanmaya başladı.

"Sığınak. Sığınacak bir yer bulmalı. Yoksa ölürüm."

Dikkatle başını çevirdi ve geldiği yöne baktı. Buraya inerken kendisine çarpmış tek tek kaya parçaları şimdi birbirlerinin parçası gibi görünüyordu. Gözleri bir seferde metreleri, iğne suyu dışarı attıkça dönen yüzeyleri kavrıyordu. Kayanın üstünde geri sürünmeye koyuldu. Rüzgâr hafiflemişti ama düşen yağmur derecikleri hâlâ üstüne iniyordu. Bir insanın kollarıyla sarabileceğinden daha yüksek olmayan bir faleze çekti kendini, ama falez birbirinden ayrı kollar ve bacaklar açısından epeyce bir düzenlemeyi ve düşünmeyi gerektiren bir engeldi. Bir süre küçük falezin üstünde yatıp kayanın boyunca yükseğe çıkan sulu parçalara baktı. Güneş tam, kendisini beyaz oyukların beklediği yüksek kısım üzerindeydi. Işık, bulutlarla ve yağmur buğusuyla cebelleşiyordu ve kayaya karşı uçuşan kuşlar vardı. Güneş donuktu ama gözlerindeki suyu çekiyordu fazlasıyla, bu yüzden gözlerini sıktı ve birden iğnenin batışıyla çığlık attı. Önce, beyazlığın hiç olmadığı oyuk ve kanalların üzerinden eliyle yoklayarak, sonra da tek gözüyle emekledi. Sanki başka bir bedene aitlermiş gibi bacaklarını oyukların kırık duvarlarına kaldırdı. Gözündeki sızının azalmasıyla birlikte, üşüme ve bitkinlik aynı anda geri geldi. Bir kanalın içine boylu boyunca düştü ve bedenini kendi başının çaresine bakmaya bıraktı. İçine işleyen soğuk onu sımsıkı sardı, öyle bir nüfuz etti ki giysilerinin, derisinin içine girdi.

Soğuk ve bitkinlik onunla açık açık konuştular. Vazgeç, dediler, kıpırdamadan yat. Geri dönme düşüncesini, yaşama düşüncesini kafandan çıkar. Kes at, olacağına varsın. O beyaz bedenlerin hiçbir çekiciliği ya da heyecanı yok, yüzler, sözcükler, başka bir yerde başka bir adamın başından geçtiler. Bu kayanın üstünde bir saat bir ömürdür. Yitirecek neyin var? Burada işkence dışında bir şey yok. Vazgeç. Sal gitsin.

Bedeni yeniden sürünmeye başladı. Yenilgiyi reddeden kas gücü ya da sinirsel dayanıklılığı kalmamıştı kalmasına

da acının seslerinin, bir geminin yanlarına çarpan dalgalara benzemesi yüzündendi bu çaba. Bütün görüntülerin, acıların ve seslerin merkezinde, çelikten bir çubuk gibi bir gerçek, bir şey vardı... öylesine açık seçik biçimde her şeyin ortasındaydı ki kendini bile sınayamıyordu. Kafatasının karanlığının içinde var olmuştu, karanlıktan da karanlık, varoluşu her şeyden bağımsız ve yok edilemez bir şeydi.

"Sığınak. Sığınacak bir yer bulmalı."

Merkez çalışmaya koyuldu. Yanlara bakmak için iğneye katlanıyor, düşünceleri bir araya getiriyordu. Şu yöndense bu yönde sürünmesi gerektiği kanaatine vardı. On kadar yeri dikkate alıp hepsini eledi, sürünen bedenin ilerisini araştırdı. Kemerin altındaki aydınlık pencereyi kaldırdı, kafatasının kemerini, yeni bir yaprağa erişmeye çabalayan bir tırtılın kafasının yavaşça yer değiştirmesi gibi, bir yandan diğerine kaydırdı. Beden olası bir sığınağa yanaştığında, kafa hâlâ, içerideki yavaş akan düşüncelerden daha hızlı hareket ederek, bir o yana bir bu yana kımıldıyordu.

Bir oyuğun duvarından kayıp, yanlarına çarpa çarpa düşmüş kalın bir kaya tabakası vardı. Bu tabaka, kaya ile oyuğun yan duvarı ve zemini arasında kalan üçgen bir delik oluşturmuştu. Bu oyuğun içindeki yağmur suyu ancak bir leke kadardı ve beyaz maddeden eser yoktu. Delik, oyuk boyunca ilerleyen bir açıyla aşağı iniyordu ve içerisinde karanlık hüküm sürüyordu. Delik, kayanın geri kalanından bile daha kuru görünüyordu. Sonunda kafası kımıldamayı bıraktı ve güneş batarak gözden yiterken bu deliğin önüne uzandı. Sırılsıklam giysilerinin yarattığı zorlukla bedenini kovuğun içinde döndürmeye başladı. Hiçbir şey söylemiyor ama açık ağzıyla hızlı hızlı soluyordu. Beyaz güverte çizmesi çorapları yarığa denk gelinceye değin yavaşça döndü. Üçgen açıklığa dayanıp ayaklarını içeri uzattı. Karnının üstüne dümdüz uzanıp halsizce, derisini atamayan bir yılan gibi kıvrılmaya başladı. Gözleri açıktı ve odaklanamıyordu. Geri

giderek muşambayla yünlü paltoyu her iki yanından aşağı çekiştirdi. Muşamba sertti ve suyun altındaki derin bir yarığa girmeye çabalayan bir ıstakoz gibi birbirinden ayrı sayısız hareketle geri gitti. Omuzlarına kadar çatlağın içindeydi ve kaya kendisini sımsıkı tutuyordu. Yumuşak kauçuk göğsünün üst kısmına çıkana değin can yeleğini yukarı doğru sıyırdı. Yavaş düşünceler güçlenip zayıfladı; gözler, sağdaki iğneden akan su dışında boştu. Eli supabı buldu ve kauçuk göğsünün üstünde sertleşene değin üfledi. Beyaz ellerin her biri bir yana gelecek biçimde kollarını kavuşturdu. Yüzünün sol yanının muşambadan yeninin üstüne düşmesine izin verdi, gözleri kapalıydı; ama sımsıkı değil, hafifçe kapanmıştı. Ağzı hâlâ açıktı, çenesi yana kaymıştı. Arada bir çatlağın dışından bir titreme geliyor ve başıyla kollarının sarsılmasına yol açıyordu. Su yavaşça yenlerinden süzülüyor, saçlarından ve burnundan iniyor, boynunun çevresindeki buruşuk kumaşlardan damlıyordu. Gözleri de ağzı gibi açılıp kaldı, çünkü bu şekilde iğne daha kontrol altında tutulabiliyordu. Bir tek, suya karşı onları kırpmak zorunda kaldığında iğnenin ucu yaşadığı yere saplanıyordu.

Kayanın üzerinde daireler çizerek dönüp duran martıları görebiliyordu. Kayanın yüksek noktasında yere konup gagaları açılmış halde, dikilmiş kafaları ve dilleriyle haykırıyorlardı.

Gökyüzü kurşuni bir renge bürünmüş, denizden yükselen buğu rüzgârla dağılmıştı. Kuşlar konuşup kanat çırpıyorlardı, kanatlarını birbirlerinin üstüne kavuşturup kayanın üstüne beyaz çakıl taşları gibi yerleştiler ve kafalarını içeri çektiler. Kurşuni renk koyulaşarak, suyun üstündeki köpük yamalarının seçilebildiği gibi birkaç kuşun ve sıçrayan pisliklerinin de görülebildiği bir karanlığa dönüştü. Sığınağın dibinde bir nedenle hiç kirli beyaz olmadığından oyuklar da karanlıkla dolmuştu. Kayalar aralarındaki belirsiz karaltılar gibiydi. Rüzgâr hafifçe esti, ana kayadaki ürperti ve görün-

mez, nazik geçişi, zar zor işitilen sürekli bir ıslığa dönüştü. Arada sırada bir dalgacık emniyet kayasının köşesine çarpıyordu. Bunu uzun bir sessizlik ve daha sonra da bacadan aşağı inen suyun hücumu ve çırpınışı izliyordu.

Adam, yarığının içine sokulmuş, sol yanağı kara muşambaya yastık gibi yaslanmış ve elleri her iki yanında ışıldayan yamalar gibi, yatıyordu. Arada bir, beden ürperirken muşambadan hafif gıcırtılar çıkıyordu.

4

Adam iki yarığın içindeydi. Önce kaya vardı, kapalıydı ve sıcak değildi, ama en azından denizin ve havanın soğuğuyla serinlememişti. Menfiydi kaya. Bedenini hapsetmişti, öyle ki orada burada ürpertilerin üstesinden geliyordu; onları yatıştıracağına içe çekilmeye zorluyordu. Bedeninin çoğu yerinde ağrı hissediyordu ama bazen ateşle karıştırılan uzak ağrılardı bunlar. Ayaklarında körelmiş bir ateş vardı, her iki dizindeki ise daha keskin türdendi. Bu ateşi hayalinde canlandırabiliyordu çünkü bedeni, içinde yaşadığı ikinci ve içteki yarıktı. Demek ki her bir dizinin altında çaprazlama yığılmış dallarla yakılmış ufak bir ateş vardı ve ölmekte olan bir devenin altında yakılmış ateş gibi, hummalı biçimde alazlanıyordu. Ama akıllıydı adam. Isı değil acı vermelerine karşın katlanıyordu bu ateşlere. Bunlara dayanmak lazımdı çünkü ayağa kalkmak ya da hatta kımıldamak bile acının artmasından başka bir anlam taşımıyordu; daha çok dal ve daha çok alev, bütün bedenin altında yayılırdı o zaman. Kendisi bu içteki etten yarığın en uzak ucundaydı. Bu en uzak uçta, ateşlerden uzakta, her solukta öne arkaya kıvrılan bir can yeleğinin üstüne uzanmış bir kütleydi. Kütlenin ötesinde dünyanın yuvarlak, kemikten küresi vardı ve kendisi de onun içinde asılıydı. Bu dünyanın bir yarısı yanıyor ve donuyordu ama daha sabit

ve dayanılabilir bir acıyla. Bu dünyanın yalnızca üstteki yarısına doğru zaman zaman peşinden kovalayan devasa bir iğneninkine benzer bir batma ortaya çıkardı. O zaman adam o taraftaki bütün kıtaları sismik sarsıntılara boğar ve batmalar sıklaşır ama yoğunluğu azalır ve kürenin o bölümünün doğası değişirdi. Boşlukta kara ve kurşuni şekillerle, kendisine bağlı olduğunu belli belirsiz bildiği bir elin gökadamsı beyazlığının izi beliriyordu. Kürenin öteki yanı tümüyle karanlıktı ve hiç kimseyi gücendirmiyordu. Adam bu kürenin orta yerinde suyla dolu bir cisim gibi bata çıka yüzüyordu. Bir varoluş aksiyomu olarak biliyordu ki orada yüzerken bütün ufak lütufların en ufağıyla yetinmesi gerekiyordu. Bağlantılı olduğu tüm uzantılar, bunların uzak ateşleri, yavaş yavaş yanmaları, eziyetleri ve kıskaçları, hiç olmazsa yeterince uzağındaydı. Belli bir tür atıl varoluş biçimine, ince bir iç dengeye ulaşabilirse, ikinci yarığın doğası gereği, kürenin merkezinde durağan ve acısız biçimde yüzmesine izin verilebilirdi.

Kimi kez buna yaklaşıyordu. Yanan uzantılar gezegenler arasında yer alıncaya değin kendisi küçülüyor, küre de büyüyordu. Ama bu evren, uzayın derinliklerinde başlayıp dalgalar halinde gelen sarsıntılara maruz kalıyordu. Derken, tünellerin her köşesini doldurarak, feryat eden sinirlerle ateşlere sürtünüp geçerek, kürenin içini kaplayıncaya değin genişleyerek yeniden büyüyordu adam ve iğne, sağ gözünün köşesinden dosdoğru kafasının karanlığına saplanıyordu. Acı saplanırken beyaz bir eli belli belirsiz seçerdi. Sonra yavaşça kürenin merkezine gömülüp büzülür ve karanlık bir dünyanın ortasında yüzerdi. Bu, tüm çağlardan kazanılmış ve böyle devam edecek bir ritim haline gelmişti.

Bu ritim biraz değişmiş, ama adamın ve bazen de başka birinin deneyimlediği görüntülerle temel özellikleri değişikliğe uğramamıştı. Görüntüler ateşlerle karşılaştırıldığında

parlak biçimde aydınlıktılar. Evrenden daha büyük dalgalar ve içlerinde asılı camdan bir denizci vardı. Neon aydınlığında bir düzen vardı. Bir kadın vardı, beyaz, ayrıntılı bedenler gibi değil ama yüzü olan bir kadın. Gece vakti bir geminin kasveti ve güçlükleri, güverte asansörü, yavaştan jargonlu konuşmalar ve homurdanma vardı. Adam kaptan köşkünden pusula dolabına ve onun soluk ışığına doğru yürüyordu. Nat'in iskele gözcülüğü görevini bıraktığını, Nat'in merdivenden aşağı indiğini duyabiliyordu. Nat'in ayağında güverte çizmeleri ya da tenis ayakkabıları değil, yürüyüş ayakkabıları olduğunu işitebiliyordu. Nat elverişsiz, örümceğimsi boyuyla merdivenden aşağı kadınsı bir dikkatle iniyordu, bunca ay geçtikten sonra bile uygun giysiler giymeyi ya da merdivenle bir denizci gibi baş etmeyi beceremiyordu. Yetersiz teçhizatı yüzünden şafak onu titretmişti; yemek salonunun bulunduğu güvertedekiler ise onu kullandıkları dilden rahatsızlık duyan, önemsiz, itaatkâr ve yararsız maskaranın teki olarak görürlerdi.

Sancak tarafındaki ufka, ardından da gövdeleri tan ışığında şöyle böyle seçilebilen konvoyun bir ucundan diğerine kısa bir bakış attı. Üzerlerinde uzun, bulanık pas gözyaşlarının adeta görünür hale geldiği, çok sayıda iç karartıcı demir duvar gibi ufku kesintiye uğratıyorlardı.

Ama Nat, küpeştenin başında beş dakikalığına yalnız kalıp sonsuzluğuna ermek için, sendeleyerek kıç tarafına seğirtirdi. Sancak tarafındaki sualtı bombasına doğru kendi pısırıkça tarzında yürürdü; burası iskele tarafına göre daha yeğlenir olduğu için değil de her zaman oraya gittiği için. Rüzgâra ve motor kokusuna, bir savaş zamanı destroyerinin kendine has tozlu pisliği ve külüstürlüğüne katlanırdı, çünkü bütün etkileri, tatları, görüntüleri, sesleri ve kokularıyla bizzat yaşamın kendisi onun uzağında kalmıştı artık. Alışkanlık onu kayıtsız kılana değin katlanmayı sürdürecekti. Donanma'ya asla ayak uyduramayacaktı çünkü için-

den dua edip kendi sonsuzluğuna ermeyi beklerken kazara oraya tutunan o koca ayakları aslında hep oranın dışında kalmıştı.

Ama güverte nöbetçisi zikzağın bir sonraki ayağını işaretliyordu. Dikkatle ikinci kola baktı.

"Sancak on beş."

İskele baş omuzluğunda *Wildebeeste* de dönüyordu. Kurşuni ışık, dümenin geri teptiği kıç tarafının altındaki girdabı gösterdi. Kaptan köşkü altında eğim verirken, *Wildebeeste,* paralel hale gelene değin yatıyor ve kıç tarafında bulunduğu pozisyondan öne kayıyor gibi görünüyordu.

"Dümeni ortala."

Wildebeeste hâlâ dönüyordu. Gemi dönerken, ayak tabanlarıyla çeliğe tutunmuş halde, uzun bocalamaya ve yuvarlanan yeşilimsi suya bakarak, kendi kendine geminin iskele tarafına tam olarak kaç derece yattığını kestirebiliyordu. Ama su pek o kadar da kestirilebilir durumda değildi. Dönüşünün son birkaç derecesinde, kurşuni bir tümseği, pruvadan kayarak altından geçen yedinci dalgayı gördü. Geminin kıç tarafında sallantı arttı, kıç tümseğin üstünden aşağı kaydı ve ani bir yalpalamayla o süre içinde rotasının on derece ötesine savrulmuştu.

"Hız sabit."

Kahrolası Donanma'nın ve kahrolası savaşın canı cehenneme. Uykuluymuşçasına esnedi ve rotasına geri dönerken *Wildebeeste*'in kıç tarafının altındaki girdabı gördü. İkinci yarığın bittiği yerdeki ateşler harlandı, bir iğne saplandı ve adam yeniden kendi bedeninin içindeydi. Ateş, olağan ritimle yeniden söndü.

Destroyerler bir V hattı biçiminde birlikte geri döndüler. Emirlerin arasında sonarın titreşen vızıltısını dinledi ve ışık çoğaldı. Motorları pat pat sesler çıkaran yük gemilerinden oluşan güruh, eskortlar gibi önlerindeki yolu tarayarak, görünmez süpürgeleriyle denizi süpürüp temizleyerek, hepsi de

aynı hizada birlikte seyir değiştirerek, destroyerlerle altı deniz millik bir hızla yol alıyorlardı.

Arkasındaki merdivenden bir ayak sesi işitti ve kerteriz almaya girişti çünkü kaptan geliyor olabilirdi. *Wildebeeste*'in kerterizini ince bir dikkatle kontrol etti. Ama merdivenlerden hiç ses gelmiyordu.

Sonunda kayıtsızca döndü, karşısındaki Astsubay Roberts'tı ve kendisine selam duruyordu.

"Günaydın, Şef."

"Günaydın, efendim."

"Ne o? Bana bir yudum bir şey mi ayarladın?"

Siperliğin altındaki kapalı gözler biraz çekingendi ama ağız gülümsedi.

"Olabilirdi, efendim..."

Ve sonra hesap yapıldı, avantajın kendisinde olduğuna hükmedildi, gülümseme genişledi.

"Bugünlerde, nasıl desem, elimde rom az. Ne zaman isterseniz..."

"Tamam. Teşekkürler."

Daha ne istiyordu? Bir görev planı mı? Görevlendirme için tavsiye? Ufak ve baş edilebilir bir şey?

Ancak Astsubay Roberts fazla gizemli bir oyun oynuyordu. Bu her ne idiyse ve ayrıntılı yükümlülükler düzeninin işi nereye götürebileceği bilinmese de, bugün iyi niyet ve anlayışına ilişkin minnettar bir kanaat dışında bir şey gerektirmiyordu. "Walterson'la ilgili, efendim."

Şaşkın gülüş.

"Ahbabım Nat mi? Ne yapıyormuş ki? Başını derde sokmadı, değil mi?"

"Yok hayır, efendim, öyle bir şey değil. Yalnızca..."

"Ne?"

"Yani, gelin bakın, efendim, arkada sancak tarafında."

Birlikte kaptan köşkünün sancak tarafına yürüdüler. Nathaniel, ayaklarını döşemeye yapıştırmış, etsiz kıçı bom-

ba atarın tam arkasındaki küpeştede, hâlâ kendi sonsuzluğuyla meşguldü. Ellerini yüzüne kapamıştı, umulmadık boyu, dalgaların yükselişiyle sağa sola sallanıyordu.

"Geri zekâlı dangalak."

"Bunu pek sık yapar, efendim."

Astsubay Roberts yakınına sokuldu. Yalancı. Nefesi rom kokuyordu.

"Bunun için onun başına dert açabilirdim, efendim, ama sivil yaşamdaki dostlarınızdan birisi olduğunu dikkate alarak düşündüm ki..."

Sessizlik.

"Tamamdır, Şef. Ona kendim iki çift laf edeceğim."

"Teşekkürler, efendim."

"Asıl *sana* teşekkürler, Şef."

"İçki aklımda, efendim."

"Çok teşekkürler."

Astsubay Roberts selam verdi ve huzurdan çekildi. Kendisi de merdivenden aşağı indi.

"İskele on beş."

Dizlerin altındaki ateşler ve batan iğneyle bir başınalık. Topun namlusunun döşemenin üstünden doğrultulduğu güvertede bir başınalık. Kendi kendine keyifsizce gülümsedi ve Nathaniel'ın kafasının içini gözünün önünde canlandırdı. Topun mürettebatı ve sualtı bombası nöbetçisinin arasında mahremiyet arayışıyla, bir umut kapağı kıç tarafına atmış olsa gerekti. Ama kendisine sessiz bir grup bulmaya yetecek kadar bilgili birisi değilse, küçük bir gemide, bir tayfa için yalnızlık diye bir şey yoktu. Baş kasarasındaki güruhtan, su katılmadık tıkış tıkış sefaletten kaçıp, onun biraz değişikliğe uğramış rüzgârlı bir biçimine sığınmış olsa gerekti. Yemek salonunun bulunduğu kalabalık güvertenin, insanın bir Londra kalabalığı içinde elde edebileceği türden bir mahremiyeti garantiye alma amacıyla o denli yoğun olduğunu anlayamayacak kadar kafasızdı. Bu yüzden de duaları

sırasında, yapacak başka bir işleri olmadığı için gözlerini üstünden ayırmadıklarını anlamadan, sualtı bombası nöbetçisinin hüzünlü bakışına katlanacaktı.

"Dümeni ortala. Hız sabit."

Zik.

Ve aşağıdaki zamanı hamağına uzanıp sallanmak yerine dua ederek geçiriyor, çünkü kendisine vardiyada gözünü denizin belli bir mıntıkasından ayırmaması söylenmiş. Bu yüzden görev bilinciyle, ezberden gözetlemeyi sürdürmüştü.

Kafanın karanlık merkezi döndü, kafesindeki iskele gözcüsünü, salınan telsiz yön bulucuyu, sıcak titreşimi ve duman iziyle bacayı gördü, kaptan köşkünün bittiği noktadan aşağı sancak güvertesine baktı.

Hâlâ oradaydı Nathaniel. Daha da inanılmaz gözükmesine yol açan sıskalığıyla birleşen olmayacak uzunluktaki boyu, küpeşteyi güvenilmez bir korkuluğa indirgemişti. Bacakları açılmıştı ve ayakları güverteye yapışmak suretiyle onu tutuyordu. Karanlık merkez izlemedeyken, Nathaniel'ın ellerini yüzünden çekip aşağı indirdiğini, küpeşteye tutunup dikildiğini gördü. Bacaklar ayrık, kollar dengeyi sağlamak için iki yana açılmış halde, güverte boyunca ön kısma doğru yol almaya başladı. Küçük saçma kepini tam kafasının tepesinde taşıyordu ve altından çepeçevre dalgalı siyah saçları –gecenin rutubetinden biraz düzleşmişti– çıkıyordu. Kazara köprüyü gördü ve ciddiyetle sağ elini kafasının sağ tarafına götürdü; karanlık merkez, şımarmıyor, yerini biliyor, aynı sivil yaşamdaki gibi gemide de alçakgönüllü, gülünç, durmak bilmez, diye düşündü.

Ancak zayıf karaltının dengesi sağ elinin bu geçici egzersiziyle bozuldu; iki yana sendeledi, selamı tekrarlamaya çalıştı, beceremedi, kollar açık ve bacaklar ayrık halde sorunu ciddiyetle gözden geçirdi. Geminin yükselmesiyle sallandı. Döndü, motor gövdesinin yanına gitti, metalin sıcak olup

olmadığını anlamak için yüzeyi elledi, sabit kaldı, ön tarafa döndü ve yavaşça köprüyü selamladı.

Karanlık merkez küçük görünen karaltıya neşeyle el salladı. Nathaniel'ın yüzü o mesafeden bile değişti. Tanınmanın verdiği memnuniyet belirdi o yüzde, Astsubay Roberts'ın birbirine çok yakın gözlerinin altından gülümseyişi gibi yapmacık ve üzerinde çalışılmış bir memnuniyet değil ama; yüzün gerisindeki varsayımsal merkezden kendiliğinden yükselen, çılgınca bir hoşlanma ve öfkeyle soluk kesen katıksız hoşluğun kanıtı biçimindeki gülümseyiş. Kürenin bu ucundaki alt katmanlarda bir kasılma oluştu, öyle ki iğne, bütün bu süre içinde acı olmaksızın yüzüp durmuş olan merkeze doğru batıp zorla kendine yol açarak geri gelmişti.

Pusula dolabını ve kayayı kavrayıp düş kırıklığının elemiyle haykırdı.

"Ne hissettiğimi anlayabilen kimse yok mu?"

Sonra içteki yarığın tünellerine boylu boyunca uzandı; ateşler harlanıyor, etinin içine kızgın şişler saplıyordu.

Öteki seslerin arasından yeni bir ses geldi. Oradaki beyazın hareketsiz kabarcıklarıyla bağlantılıydı bu. Daha önce olduklarından çok daha belirgindiler. Derken zamanın geçmiş olduğunun farkına vardı. Ona sonsuz bir ritim gibi gelmiş olan şey karanlık saatlerdi ve artık kişiliğini güçlendiren, ona sınırlarını ve akıl sağlığını veren cılız bir ışık vardı. Ses, bir tüneğe konmuş martılardan birinin gırtlağından çıkan bir gıdaklamaydı.

Işığı ve yeni bir gün gerçeğini düşünerek acılar içinde yattı. Dikkatini gözünün iltihaplı köşesiyle baş etmeye verirse, odunlaşmış sol elini de inceleyebiliyordu. Parmakların kapanmasını istedi canı gönülden ve parmaklar kıpırdadı, ardından kasıldı. Hiç zaman geçmeksizin yeniden onların içindeydi, çıplak kayanın içindeki bir yarığın derinliklerine fırlatılmış bir adam haline geldi. Bilgi ve anılar düzenli bir sıra içinde geri aktı; bacayı, oyuğu anımsadı. Bir deniz ka-

zazedesi olduğu gün gibi ortadaydı ve konumunun gereksinimleri üstüne hücum etti. Kendini kayaların arasındaki boşluktan dışarıya sürükleyerek bedenini yukarı çekmeye başladı. O dışarı doğru hareket ederken, martılar feryat ederek uykularından uyanıp havalandılar. Keskin çığlıklarla onu incelemek üzere geri gelip içeri doluştular, sonra havada yan yan uçarak yeniden gözden yittiler. Meskûn kumsallarla kayalıkların, insanlara karşı temkinli martılarından değildi bunlar. İlkel masumiyetiyle ayak değmemiş bir doğa da yoktu çevrelerinde. Bunlar, dört bir yandan suyla çevrelenmiş tek bir insana rastlamış, onun sıcak etine ve yavaş, yersiz hareketlerine içerleyen savaş zamanı martılarıydı. Yakınına sokulup havada kanat çırparak ona, ölüp patlak bir yatak gibi denizde yüzse çok daha iyi olacağını söylediler. Sendeledi ve tahtadan kollarını onlara savurdu.

"Hadi be! Gidin başımdan! Defolun!"

Feryat figan yükselip havada daireler çizerek, neredeyse kanatlarıyla yüzünü döverek geri geldiler. Korku içinde sağı solu yumrukladı yeniden, bu yüzden içlerinden birisi, alçalarak cılız bir vuruştan öte geçmeyen bir kanat darbesiyle geldi. Ardından, çemberler çizip gözetleyerek geri çekildiler. Kafaları küçüktü. Uçan sürüngenlerdi bunlar. Pençeli şeylere karşı duyduğu kadim tiksinme içini titretirken, pürüzsüz hatları yarasa ve vampirlere ilişkin bütün tuhaflıkları getirdi aklına.

"Uzak durun! Kim sanıyorsunuz beni?"

Çemberleri genişledi. Açık denize doğru uçup gittiler.

Adam dikkatini yeniden bedenine verdi. Görünüşe göre eti, ağrıların ve katılaşmanın bileşiminden ibaretti. Kontrol sistemi bile öyle çökmüştü ki bacaklarına, sanki kendisine iplerle acemice bağlanmış sırıklarmış gibi, kasıtlı ve birbirinden bağımsız komutlar verilmesi gerekiyordu. Sırıkları ortasından kırıp ayağa kalktı. Yeni ateşlerin farkına varmıştı; genel ağrının içinde yer alan daha keskin acılardan

oluşmuş küçük adacıklar. Sağ gözünün köşesindeki o kadar yakınındaydı ki fark etmesine bile gerek yoktu. Sırtını oyuklardan birinin kenarına dayayıp dikildi ve çevresine bakındı.

Bulutlu bir sabahtı ama rüzgâr dinmişti ve su ilerlemekten çok sıçrıyordu. Yeni bir şeyin; denizcinin gemisindeyken asla duymadığı denizin sesinin farkına vardı. Dalgacıkların sayısız şapırtılarının birleşerek oluşturduğu yumuşak fısıltılar vardı, sert bir tokattan dalgın bir yutkunmaya uzanan sürekli bir çağıltı ve emme sesi vardı. Her an dile gelmenin eşiğindeymiş gibi görünen ama iştah gibi sıvı bir çarpma sesine dönüşen sesler vardı. Hepsinden de öte bu, ayırt edilebilir bir işaret, şarkı söyleyen bir ıslık, havanın taşın üstüne yumuşakça dokunuşuydu, sürekli, belli belirsiz, hiç bitmeyen sürtünüş.

Bir martı çığlığı bir girdap gibi tepesinde döndü ve adam kolunun birini kaldırıp dirseğinin altından baktı, ama martı kayadan uçup gitmişti. Çığlık kesildiğinde her şey yeniden dinginliğe büründü, çekimser ve güceniklikten uzaktı.

Aşağıya, ufka doğru baktı ve dilini üstdudağında gezdirdi. Dil yine geldi, deneme kabilinden dokunup kayboldu. Adam yutkundu. Gözleri daha da açıldı ve iğnenin batışına kulak asmadı. Hızla solumaya başladı.

"Su!"

Denizin içindeyken ümitsiz bir bunalım anında olduğu gibi, bedeni değişti, kudretli ve istekli hale geldi. Artık odun gibi olmayan bacaklarının üstünde, oyuktan dışarı tırmandı. Kendi ağırlıkları dışında hiçbir şeye destek olmamış yatık payandaları boydan boya geçerek çıktı; kayanın tepesine yakın oyukların beyaz havuzlarında düşe kalka ilerledi. Daha önce tırmandığı falezin kenarına geldi ve yalnız bir martı ayaklarının altından kayıp gitti. Adam iki ayağının üstünde sorunsuzca dikildi ama ufuk her noktada kendi kendinin aynısıydı. Altındaki kayanın bulunduğu konum-

dan her noktayı inceleledikten sonra söyleyebilirdi ancak. Yeniden döndü.

Sonunda bizzat kayaya döndü ve aşağıya inmeye başladı ama bu kez oyuktan oyuğa atlayarak, daha yavaş. Beyaz kuş dışkılarının seviyesinin altına indiğinde durdu ve adım adım kayayı yokladı. Alçak kenarına yapışıp, bir sinek çiçeğinin uçuşunu izlemeye çalışır gibi her bölümüne hızla göz atarak oyuklardan birinde çömeldi. Düz bir kayanın üstünde su gördü, oraya seğirtti, ellerini birikintinin her iki yanına koyup dilini içine soktu. Dudaklarını dilinin çevresinde büzüp emdi. Birikinti kayanın üstünde bir ıslaklıktan ibaret kaldı. Adam emeklemeye devam etti. Oyuklardan birinin kenarında yatay bir çatlağa ulaştı. Çatlağın altında bir kaya levhası kopup gitmek üzereydi ve orada su birikmişti. Alnını kayaya dayayıp yanağı çatlağın üstüne gelene değin yana döndüyse de dili hâlâ suya erişemiyordu. Hamle üstüne hamle yaptı, ağzı taşa sürtündü ama su hâlâ ulaşabileceği yerde değildi. Çatlak taşı yakalayıp kırılana değin öfkeyle sarstı. Su yere dökülüp oyuğun dibinde ince bir tabakaya dönüştü. Yüreği gümbürdeyerek orada dikildi ve kırılmış taşı ellerinin arasında tutuyordu.

"Saksıyı çalıştır, oğlum. Saksıyı çalıştır."

Önündeki düzensiz yamaca baktı. Kayayı yöntemli biçimde yerinden oynatmaya başladı. Ellerinin içindeki kırık taşın farkına vardı ve taşı yere attı. Kayayı boydan boya güçlükle aşıp, oyuktan oyuğa gitti. Çürümüş balık kılçıklarıyla ölü bir martıya rastladı, martının ters dönmüş göğüs kafesi terk edilmiş bir teknenin omurgasını andırıyordu. Gri ve sarı liken öbeklerine, hatta toprak izlerine, bir yosun yumağına rastladı. İçi boş yengeç kabukları, kurumuş yabani ot parçaları ve bir ıstakozun kıskaçları da vardı.

Kayanın alçaktaki ucunda su havuzcukları vardı ama tuzluydular. Yeniden yamaçtan yukarı çıktı, iğnesiyle ateşler unutulup gitmişti. Bütün gece yattığı yarığı yokladı eliyle

ama kaya neredeyse tamamen kuruydu. Kendisine barınak sağlamış olan düşmüş taş levhanın üstüne güçlükle tırmandı.

Taş levha iki parçaya ayrılmıştı. Bir zamanlar orada, ötekiler aşınıp giderken sağlam kalmış, baş aşağı duran iri bir kaya tabakası olsa gerekti. Düşmüş ve ikiye ayrılmıştı. Büyük parça kayanın en uç köşesindeki oyuğun içinde boylu boyunca yatıyordu. Bir kısmı da denizin üstünde çıkıntı yapıyor ve oyuk bunun altında bir oluk gibi uzanıyordu.

Yere yatıp içeri girdi. Durakladı. Derken bir fok balığı gibi kuyruğunu titretiyor, yüzgeçleriyle kendisini ileri doğru kaldırıyordu. Başını aşağı indirip emme sesleri çıkardı. Sonra hareketsizce yattı.

Suyu bulduğu yer küçük bir mağarayı andırıyordu. Oyuğun zemini, suyun altından yumuşak bir eğim yapıyordu, dolayısıyla havuzcuğun bu ucu sığdı. Taş levha sağ yanındaki duvarı ezmiş olduğu için dirseklerini ayırdığında uzanabileceği kadar yer vardı. Tavan taşı, bir köşeyi boydan boya kaplıyordu ve mağaranın en uzaktaki ucu tümüyle kapanmamıştı. Yukarıda, tavanda gün ışığıyla ve bir gökyüzü parçasıyla dolmuş küçük bir delik vardı. Gökten gelen ışık içeriye ve sudan yansıdığı için, taştan tavanın üzerinde belli belirsiz çizgiler oynaşıyordu. Su içilebilir gibiydi ama tadında hiç iş yoktu. Tatlar tek tek tanımlanamasa da belli belirsiz nahoş şeylerin tadındaydılar. Su, susuzluğunu gidermek şöyle dursun yatıştırmadı bile. Önünde metreler boyu uzandığı ve en uzak ucunda derin gözüktüğü için, epeyce su olmalıydı havuzcuğun içinde. Başını eğip yeniden emdi. Artık bu bir buçuk göz ışığa alıştığı için suyun altında kızılımsı ve sümüksü bir birikinti oduğunu görebiliyordu. Birikinti sert değildi ama kolayca dağılabiliyordu bu yüzden de, sümüğümsü madde suyu içtiği yerden kıvrılarak yukarı çıkıyor, sürükleniyor, suda asılı kalıyor, çöküyordu. Aptal aptal seyretti.

Hemen sonra söylenmeye başladı.

"Kurtulmalı. Kurtulmanın yolunu düşünmeli."

Geri çıkmaya çalışırken başını küt diye kayaya çarptı. Oyuk boyunca sürünüp kayanın üstüne tırmandı ve ufka çepeçevre dikkatle baktı. Diz çöküp ellerinin üstünde alçaldı. Düşünceler kafasının içinde hızla yanıp sönmeye başladı.

"Hep burada dikilemem. Geçecek olurlarsa onlara bağıramam. Burada benim yerime dikilecek bir adam yapmalıyım. Adama benzer bir şey görürlerse yaklaşırlar."

Ellerinin altında, temiz parçası düşmüş olan duvara yaslanmış, kırık bir kaya parçası vardı. Aşağı indi ve büyük bir ağırlıkla boğuştu. Taşı bir açı oluşturacak biçimde kaldırdı; sendeledi ve taş yuvarlandı. Adam oraya yığıldı ve bir süre uzandı. Taşı bırakıp ağır ağır küçük falezden aşağı, gözünü yıkadığı yerdeki saçılmış taşlara doğru indi. Bir kaya havuzcuğunun içinde kabuk bağlamış iri bir taş buldu ve çekip aldı. Taşı karnına yasladı, yalpalayarak birkaç adım attı, taşı düşürdü, kaldırıp yeniden taşıdı. Taşı bacanın en yüksek noktasına bırakıp geri geldi. Bir oyuğun duvarının üstünde dengede duran bir bavula benzeyen bir taş vardı ve adam ne yapması gerektiğine kafa yordu. Sırtını bavula, ayaklarını da oyuğun öteki yanına dayadı. Bavul gıcırdayıp kımıldadı. Adam bir ucunun altına omzunu koyup kaldırdı. Bavul yandaki oyuğa yuvarlanıp parçalandı. Adam eğlenmeden sırıttı ve iri parçasını güçlükle kucağına çekti. Kırık bavulu duvara doğru kaldırdı, bir uçtan diğerine çevirdi, düşmüş ama geçit vermeyen kayanın yamaçlarında taşı düzeltip çekti ve sürükledi.

Sonra yüksek kısımda taşlar birken iki oldu, birisinin üstünde kan izi vardı. Bir kez daha ufku taradı ve yeniden yamaçtan aşağı indi. Durdu, bir elini alnına koydu, ardından avcunu inceledi. Ama kan filan yoktu.

Hem cansız hem gırtlaktan gelen yüksek bir sesle konuştu.

"Terlemeye başlıyorum."

Üçüncü bir taş buldu ama oyuğun duvarı üstüne çıkaramadı. Geri bıraktı, kaldırmasına yetecek kadar alçak bir çıkış yolu buluncaya değin taşı zemin boyunca aşağı bir seviyeye doğru çekti. Taşı ötekilerin yanına sürüklediğinde elleri berelenmişti. Taşların yanında diz çöktü ve denizle gökyüzünün durumunu değerlendirdi. Güneş solgun yüzüyle oradaydı ve daha az bulut katmanı vardı. Üç taşın üstüne uzandı ve canını yakmalarına aldırış etmedi. Güneş, kayanın öğleden sonraki tarafından sol kulağının üstüne ışıdı.

Ayağa kalktı, ikinci taşı bin bir zahmetle üçüncünün, birinciyi de ikinci taşın üstüne koydu. Üç taş dipten doruğa, aşağı yukarı altmış yetmiş santim geliyordu. Oturdu ve sırtını taşlara dayadı. Ufuk boş, deniz sakin, güneş sembolikti. Bir martı kayadan bir taş atımı uzakta suyun üstünde süzülüyordu ve şimdi kuş beyaz ve zararsız biçimde dönüyordu. Ağrıyan gözünü dinlensin diye bir eliyle kapattı ama o eli yukarı kaldırma çabası bile fazla geldi ve avcunun dizinin üstüne düşmesine aldırış etmedi. Gözünü yok sayıp düşünmeye çalıştı.

"Yiyecek?"

Ayaklanıp oyukların üstünden aşağı indi. Alçak uçta altmış ila doksan santim boyunda falezler ve onların ötesinde de birbirinden bağımsız kayalar yüzeyi kesintiye uğratıyordu. O an için bunları bir yana bıraktı çünkü geçit vermez durumdaydılar. Falezler çok çetindi. Kireçli salgılarıyla, iyi gözünün görebileceği bir derinlikte suya dalmış yaygın bir koloniye eklemlenmiş küçük deniz hayvanlarının kabuklarıyla kaplıydı. Kayanın üstünde kabuğuna çekilmiş, kurumaya yüz tutmuş sarımtırak deniz minareleriyle renkli deniz salyangozları vardı. Her deniz minaresi ayaklarıyla aşındırdığı oyuğa tutunmuştu. Üstlerinde yeşil yosun ağları bulunan mavi midye kümeleri de vardı. Kayanın yanından yukarı doğru baktı –su deliğinin altından,

tavandaki taş levhanın sörf tahtası gibi çıkıntı yaptığını görebiliyordu çünkü– ve midyelerin bütün duvarı nasıl ele geçirmiş olduklarını gördü. Belirgin bir hattın ötesinde kaya onlar yüzünden maviye kesmişti. Bedenini dikkatle alçaltıp falezi inceledi. Suyun altındaki yiyecek zenginliği daha da boldu çünkü oradaki midyeler daha iriydi ve deniz salyangozları üstlerinde sürünüyordu. Yalanacak şekerlemeleri andıran deniz minarelerinin, midyelerin ve salyangozların arasında kırmızı jöle kabarcıkları gibi görünen benekler de denizşakayıklarıydı. Suyun altında taçyapraklarından oluşan bir çember biçiminde yüzüne doğru ağızlarını açmışlar, sütü çekilen memeler gibi büzülüp gevşemek için suyun yükselmesini bekliyorlardı.

Açlık bir çift el gibi giysilerinin altında büzüldü. Ama ağzı sulanarak orada asılmış dururken, sanki çok üzülmüş gibi boğazına bir yumru oturdu. Kremaması duvarda asılmış, suyun yıkayışını, bu bereketli fakat tümüyle bitkisel olmayan yaşamdan yükselen ufak tıkırtılarla fısıltıları dinliyordu. Belini yokladı, kordonu bulup savurarak boştaki eliyle bıçağı yakaladı. Bıçağın kenarını ağzına dayayıp dişleriyle kavradı ve kabzasını açtı. Bıçağın ucunu bir deniz salyangozunun altına soktu ve bıçağı çevirirken salyangozun büzülmesinden onun kas gücünü hissetti. Bıçağı kordonu boyunca düşürdü ve salyangozu düşerken yakaladı. Salyangozu elinde evirip çevirdi ve geniş ucundan içeri baktı. İçeri dışarı çekilip ışığın önünü kaplayan kahverengi oval bir ayak gördü.

"Lanet olsun."

Salyangozu kendisinden uzağa attı ve kabuk denizde bir fiske su dalgalandırdı. Dalgacıklar sönerken bir beyazlık halinde görüş alanından çıkıp dibe çöküşünü izledi. Bir süre salyangozun gözden yittiği yere baktı. Bıçağını yeniden eline alıp kabuklu deniz hayvanlarının arasına çizgiler kazımaya başladı. Ağlayıp kanayarak tuzlu, idrarımsı su salıverdi midyeler. Bıçağın ucuyla denizşakayıklarından birini dürttü

ve jöle altüst oldu. Bıçağın yassı yeriyle tepesine bastırdı ve açıklıktan gözüne çiş fışkırdı. Bıçağı kayaya bastırıp kapattı. Gerisingeri tırmanıp sırtını ikisi kırık, birisi kabuk bağlamış üç taşa vererek yüksek kayanın üstüne oturdu.

İçeride, adam bedenini zapt eden bir tür nöbet geçirdiğinin farkındaydı. Bacaklarını karnına çekip yüzünü kayaya yaslanacak biçimde yana yuvarlandı. Bedeni sırılsıklam giysilerinin altında sıçrayıp ürperiyordu. Taşa doğru fısıldadı.

"Vazgeçemezsin."

Derhal tepe aşağı emeklemeye başladı. Emekleme sürüklenmeye dönüştü. Aşağıda suyun kenarında taşlar buldu ama işe yaramaz biçimlere sahipti bunlar. Suyun hemen altındaki birini seçti ve güçlükle ötekilerin yanına taşıdı. Üstteki taşla yenisini değiştirdi, gıcırdatarak yerine oturttu, sonra da kabuklarla kaplı olanı geri koydu. Yetmiş beş santim.

Mırıldandı.

"Olmalı. Olmalı."

Kayanın midye falezinin karşısına düşen tarafına indi. Bu tarafta çıkıntılar ve içeri çekilerek yükselip alçalan su vardı. Su oldukça karanlıktı ve dipte, kimi kez yolcuların kilitleri bozulunca bavullarına sardıkları kayışlara benzer uzun otlar vardı. Bu kahverengi otlar yığılmış, yüzeye yakın bir yerde birbirlerine dolanmışlardı, ama daha ötede suyun içinde ya dik duruyor ya da dokunaçlar veya diller gibi yavaşça hareket ediyorlardı. Bunun ötesinde derin denizin dibine giden derin suyun karalığından başka hiçbir şey yoktu. Gözünü bundan ayırdı, çıkıntılardan birisi boyunca tırmandı, ama kaya her tarafta sağlamdı ve sert çıkıntının bir yerinden çatlamış olmasına karşın tek tek taş parçalarına rastlanmıyordu. Çoraplı ayaklarıyla bu çatlak parçayı ittirdi ama yerinden kımıldatamadı. Çıkıntının üstünden beceriksizce döndü ve geri geldi. Büyük kayanın alçak ucunda biçimsiz taşlar buldu ve bunları teker teker oyuklardan birisine taşıyıp yığdı. Yarıkların içlerini araştırıp taş bloklarını

ve peşi sıra yabani otların yeşil saçlar gibi sürüklenip kirlendiği sararmış yuvarlak kuvarsları dışarı çekti. Bunları inşa etmekte olduğu adama götürdü ve zemin taşının çevresine yığdı. Bazıları patatesten daha büyük değildi ve bunları, dokunduğunda en üstteki sallanmaz hale gelinceye değin büyük taşların sağlam olmadığı yerlere tıkadı. En sonuncuyu, kafası kadar büyük bir taşı, ötekilerin üstüne koydu.

Bir metre.

Yığından uzaklaşıp çevresine bakındı. Yığın, görüş alanında, ufuk çizgisi düzeyinden güneşin de yukarısına ulaşmıştı. Bunu görünce şaşkınlığa düştü ve batının yerini bulmak için dikkatle bakındı. Kendisini kurtarmış olan en dıştaki kayayı gördü, martılar, geri çekilen dalgaların hemen ötesinde suyun üstünde duruyorlardı.

Kayadan aşağı, deniz salyangozunu kaldırıp attığı yere indi yeniden. Suratını buruşturup sıkılı yumruklarıyla karnının üstündeki ıslak giysileri itti. Küçük falezin üstünden sarkıp, parmaklarıyla kırmızı jöle kabarcıklarını koparmaya başladı. Bunları falezin ucuna yerleştirdi ve bir süre hiç bakmadı onlara. Derken bir buçuk gözünü üstlerine dikti ve onları yakından inceledi. Çok hafif hareket etmeseler bir avuç dolusu şekerleme gibi duruyorlardı ve yığından azıcık temiz su sızıyordu. Falezin kenarına onların yanına oturdu, artık görmüyordu onları. Yüzüne ıstıraplı bir bakış yerleşti.

"Lanet olsun!"

Parmakları şekerlemelerden birisinin üstüne kapandı. Çabucak ağzına attı, başını eğdi, yuttu, ürperdi. Başka bir tanesini aldı, yuttu, olabildiğince çabuk bir tane daha aldı. Şekerleme yığınını çiğnemeden yuttu, sonra gırtlağı çalışarak kaskatı oturup kaldı. Beti benzi atmış bir halde sırıtarak yatıştı. Sol eline baktı ve orada bir su damlacığı içinde küçükparmağına değen sonuncu şekerleme duruyordu. Elini ağzına yapıştırdı, gözlerini parmaklarına dikip midesiyle

mücadele etti. Kayaların üstünden tırmanarak su deliğine vardı ve bedenini içeri çekti. Yine kızıl balçık ve sümük yumakları havalandı dipten. Havuzcuğun bir buçuk santim ötedeki yakın ucunda kızıl bir kuşak vardı.

Midesini acımtırak suyla yatıştırıp delikten geri çıktı. Martılar şimdi kayanın çevresinde çember çiziyorlardı ve nefretle onlara baktı.

"Beni ele geçiremeyeceksiniz!"

Bir metre boyundaki cücesinin dikildiği kayanın tepesine tırmandı güçlükle. Görünürdeki ufuk yusyuvarlak ve bomboştu. Dudaklarında kalmış bir içme suyu izini yaladı.

"Yeterince içme suyum var..."

İçme suyunun üzerinden sıçrama tahtası gibi ileriye uzanmış taş levhaya bakarak dikildi. Yavaşça faleze gitti, aşağı indi ve taş levhanın altını yokladı. Havuzcuğun deniz tarafı birbirine yaslanmış kırık taş parçalarıyla kapanmıştı. Görüşünün bozulmuş penceresinin ardından, kızıl balçığın yükselip sarmallandığını gördü. Madde, suyun kaçışına karşı bu taşları mühürleyecek biçimde iç kısımlarında yatıyor olsa gerekti. Gizli yüzeylere, onlar duruncaya değin zamanın içlerini kızıl balçıkla kapladığı deliklere ve bütün tuzun içinde zapt edilmiş, ama ufacık bir dokunuşun yaşamını geri dönüşsüz biçimde akıtacağı ölçüde ihtiyatla zapt edilmiş uyumsuz tatlı suya hızlı bir bakış attı...

Sabit gözlerle ve hızlanan soluğuyla geriledi.

"Unut gitsin!"

Bedenini geriye doğru uyuduğu yarığın içine sokuşturmaya başladı. Neredeyse kulaklarına değin gözden yiterek, deliği bedeni ve ağır giysileriyle doldurdu. Yün paltosunun yenlerini ellerinin üstünü kapatıncaya değin çekiştirip muşambanın kollarının dışına çıkardı. Azıcık çabaladıktan sonra bunları parmaklarıyla kavrayabildi ve yumruklarını sıktı, böylece uzun tüylü yün kumaşın içinde kayboldular. Can yeleği bir kez daha göğsünü ve gırtlağını destekledi

ve sol yanağını kolunun üstüne yatırdı. Yeşil gökyüzü maviye, laciverde çalar ve martılar suyun üstünde yüzerken, artık güneş batmış olduğu için titreyerek, bu şekilde yattı. Bedeni kendini titreyişlere bıraktı ama nöbetler arasında oldukça kımıltısız yatıyordu. Ağzı açıktı ve gözlerini kaygıyla karanlığın içine dikmişti. Bir keresinde sıçradı ve ağız konuştu.

"Unut gitsin!"

Martının biri azıcık kıpırdadı sonra yeniden yerleşti.

5

Ama çukurun içine düşemezdi çünkü boylu boyunca uzanmıştı. Gücünün geri geldiğinin belli belirsiz farkındaydı ve bu da yalnızca soğuğu yiyip fiziksel açıdan perişan olmasına yol açmakla kalmıyor, rahatsız da ediyordu. Önceki gecenin mahşeri görüntüleri ve sesleri yerine şimdi elinde hor kullanılmış ve yakınan etten başka bir şey yoktu. Gözündeki iğnenin ucu körelmişti ama iğne batmasından başka bir şeye katlanmak yerine ayaklarından birini hiç durmadan diğerine sürtmek ya da o taraftan gelen soğuğu kesmek niyetiyle bedenini kayanın çıkıntısına bastırmak zorunda kalmış, bu da yalnızca öteki tarafla daha çok ve daha yakından ilgilenmek gerektiğini anlamasına yaramıştı. Gıdasını büyük ölçüde sert, odunsu bir yüzeyden temin ederek yaşadığı karanlık küreyi güçlükle yerinden oynatır, döndürür ve öteki yarım küreyi bırakırdı. Dün gece ile bu gece arasında başka bir fark daha vardı. Ateşler sönmeye yüz tutmuş ama hâlâ yerli yerindeydiler, artık bunlarla meşgul olacak zamana ve güce sahipti. Tutukluk, sanki bedeni acımasızca geriliyormuşçasına yerleşip kalmış bir gerginliğe dönüşmüştü. Harcayacak azıcık güce sahip olduğu o anda, kaya da ona ilave bir rahatsızlık dayatıyordu. Kürenin, aşırı tükenmişliği içinde pürüzsüz bir yüzey gibi algıladığı şey, aslında, şurada buradaki tümseklerin hatırlattığı biçimde, inişli çıkışlıydı. Bu hatırlat-

malar sersemletici ağrıya dönüşen lokal rahatsızlıklar halini aldı. Devam etmesine izin verildiğinde, ağrılar acılara, sonra da kaçınılması gereken ateşlere dönüşüyordu. Bu yüzden, tümseğin kaybolduğunu ve inişli çıkışlı bir dalgalanma dışında bir şey bırakmadığını anlamak için uyluğunu kaldırır ya da güçsüzce kıvırırdı. Uyluğu yeniden düzleşir ve karanlıkta, rahatsızlığı, ağrıyı, sancıyı, ateşi beklerdi.

En üst uçta pencere şimdi karanlık olduğundan adam, rahatsızlığın mola verdiği zamanların seslerle ve görülemeyen şeylerle dolu olduğunun farkına vardı. Yeryüzünün merkezi ateşlerinin ötesinde, güneşin kendi altından geçişine ilişkin karmaşık bir görüntü geçti gözünün önünden. Ama hem güneş hem de ateşler onu ısıtamayacak denli uzaktaydılar. Temiz suyu ele geçirmiş kırmızı balçığı, bir iki avuç dolusu kırmızı şekerlemeyi, boş bir ufku gördü.

"Yaşayacağım!"

Altında sümüklüböcek gibi hareket eden güneşi gördü ve dünyanın ekseni üstünde dönüşüyle, güneşin çevresinde bir yıl süren yolculuğu kafasını karıştırdı. İnsanın ilkbaharın parlak ışığıyla ısınmadan önce kaç ay dayanması gerektiğini anladı. Üstünde düşünüp özdeşlik kurmadan aylarca güneşi seyretmişti. Pek çok açıdan görmüştü onu, tren pencerelerinden ya da tarlalardan. Güneşin ateşlerini öteki ateşlerle karıştırmıştı; arazilerdeki, bahçelerdeki, ocaklardaki ateşlerle. Bu ateşlerden birisi öyle direngendi ki gerçeklik oradaydı ve seyredilmesi gerekirdi. Ateş bir ocak ızgarasının ardındaydı. Ocağın bir odada bulunduğunu gördü, derken her şey geçmişinden tanıdık geldi ve nerede bulunduğunu, zamanın ve sözlerin önemli olduğunu kavradı. Karşıdaki iskemlede oturan uzun, örümcek gibi zayıf bir karaltı vardı. Siyah buklelerinin altından sanki tavanın öbür başındaki bir referans kitabına başvuruyormuş gibi yukarı bakıyordu.

"Şimdi olduğumuz gibi kabul et bizi, cennet düpedüz hükmünü yitirir. Biçimden ve boşluktan yoksun. Anlıyor

musun? Adına yaşam dediğimiz her şeyi yok eden bir tür kara şimşek."

Ama gülüyordu ve verdiği karşılıktan hoşnuttu.

"Anlamıyorum ve pek de umursamıyorum ama konferansına geleceğim. Nathaniel'cığım, seni gördüğüme nasıl memnun oldum, bilemezsin!"

Nathaniel dikkatle inceledi yüzünü.

"Ben de. Yani seni gördüğüm için."

"Duygularımızı belli ediyoruz, Nat, İngilizlikten çıkıyoruz." Yine o dikkatli bakış.

"Sanırım benim konferansıma ihtiyacın var. Mutlu değilsin, öyle değil mi?"

"Aslında cennetle de ilgilenmiyorum. Dur, sana bir içki getireyim."

"Hayır, teşekkürler."

Nathaniel iskemleden çözüldü ve kolları yanlara açılmış, elleri havaya çevrilmiş halde dikildi. Bakındı, önce hiçbir şeye, derken odanın içine. Duvara doğru gitti ve etsiz poposuyla gülünç biçimde yüksekteki bir rafa tünedi. Şaşılası bacaklarını dışarı itti ve onları, tabanlarının sürtünmesiyle düştü düşecek bir duruma giresiye değin iki yana ayırdı. Yeniden yukarıdaki referans kitabına baktı.

"Buna ölme tekniği üzerine bir konuşma diyebilirsin."

"Sen benden uzun zaman önce ölürsün. Soğuk bir gece – şu üstüne başına bak bir de!"

Nathaniel gülen pencereye göz attı, sonra da üstüne başına.

"Öyle mi? Evet. Galiba öyle."

"Benim de upuzun bir yaşamım olacak ve peşine düştüğüm şeyi ele geçireceğim."

"Nedir o peki?.."

"Çeşitli şeyler."

"Ama mutlu değilsin."

"Onca insan arasından niye beni buna bulaştırıyorsun?"

"Seninle aramızda bir bağ var. İkimizin başına bir şey gelecek ya da birlikte çalışmak kaderimiz. Sende olağanüstü bir dayanma kapasitesi var."

"Ne uğruna?"

"Cennete varmak uğruna."

"Hükümsüzlüğü mü kastediyorsun?"

"Ölünce cennete gitme tekniği."

"Ben istemem, sağ ol. Yaşının adamı ol, Nat."

"Yapabilirsin, biliyorsun. Ben de..."

Nat'in yüzü değişime uğruyordu. Yeniden kendisine doğru döndü yüz. Yanaklarındaki kızarıklık acı vericiydi. Gözler olduğundan büyük görünüyor ve tehdit içeriyorlardı.

"...Hem içimde bir duygu var. Gülme, lütfen –ama hissediyorum– biliyorum denebilir." Gözlerin altında, soluk zorlanarak çıktı. Ayaklar yere sürtündü.

"...Denebilir ki cenneti –ölümü– anlamanın senin için kişisel önem taşıdığını biliyorum – çünkü yalnızca birkaç yıl içinde..."

Bir süre sessizlik oldu, çifte şok; çünkü odanın pencerelerinin ötesinde çalan çanlar susmuştu; sanki sesle birlikte durmuşlardı. Sigarasından gelen şiddetli bir batma hissi kolundan başlayıp kürenin içine değin kırbaçladı onu, bu yüzden bir fiskeyle fırlatıp attı ve can havliyle haykırdı. Ardından dümdüz yere yatıp el yordamıyla koltuğun altında izmariti aradı ve döşemedeki dalgalanmalar, beden için bir eziyete dönüştü. Orada yatarken sözler onu takip etti, kulaklarını uğuldattı, bir kargaşa başlattı; ani, dehşete düşüren bir kavrayışla, sanki bu kavrayış Nathaniel'ın söylemediği sözcükleri soluk soluğa ağzından çıkarıyormuşçasına yüreğini gümbürdetti.

"...çünkü yalnızca birkaç yıl içinde ölmüş olacaksın."

Öfke ve dehşet içinde bu söylenmemiş sözcüklere karşı haykırdı.

"Seni gidi lanet olasıca aptal Nat! Seni gidi geri zekâlı!"

Sözcükler oyuğun içinde yankılandı ve adam yanağını muşambadan çekti. Dışarıda bol ışık vardı, gün ışığı ve martıların çığlıkları.

Bağırdı.

"Ölürsem ne olayım!"

Çabucak yarıktan çıkıp oyuğun içinde dikildi. Denizle gökyüzü lacivertti ve güneş suda parıltı yaratamayacak kadar yüksekteydi. Güneşi yüzünde hissetti ve her iki eliyle kıllarını sıvazladı. Hızla ufku kolaçan etti, sonra başka bir oyuğa indi. Arkasına kaçamak bakışlar atarak pantolonunu yoklamaya başladı. Derken kayanın üstünde bulunduğu süre içinde ilk kez, alaycı bir kahkaha patlatarak dıştaki kıllı yüzün sükûnetini bozdu. Cücenin yanına gitti yeniden ve ufka karşı içinde su bulunan bir hortum taklidi yaptı.

"Beylerden, çıkmadan önce giysilerini düzeltmeleri bekleniyor."

Muşambasının düğmeleriyle oynamaya başlayıp onları şiddetle çekiştirdi. Can yeleğini yün paltosunun içinde tutan şeritlere tutup asıldı. İkisini de çıkarıp ağır bir yığın halinde yere bıraktı ve orada dikilip aşağıya baktı. Her iki kolun üstündeki dalgalı sırma şeritleri, altın sarısı düğmeleri, ceketinin ve pantolonunun siyah ince yünlü kumaşını süzdü. Soyundu, ceket, yün kazak, siyah süveter, gömlek, yelek; uzun içliğini, çoraplarını, külotunu çıkardı. Hareketsizce dikilip bedeninin görebildiği kısımlarını inceledi.

Ayakları adamakıllı buruşmuşlardı, öyle ki neredeyse biçimlerini yitirmişlerdi. Başparmakların birisi çürük ve kurumaya yüz tutmuş kandan dolayı mavi siyahtı. Her iki dizde yaralarla son bulan çürükler vardı, kesik ya da batık değil, derinin ve etin yıprandığı madeni para büyüklüğünde yerlerdi bunlar. Sağ kalçası, sanki birisi boyaya batırdığı eliyle dokunmuşçasına maviydi.

Kollarını inceledi. Sağ dirseği şişip sertleşmişti ve çevresinde daha çok çürük vardı. Bedeninin orasında burasında

derisi soyulmuş yerler değil, derinin altında kan toplanmış benekler vardı. Yüzündeki kıllara dokundu nazikçe. Sağ gözü bulanıktı, o taraftaki yanak da sertleşmişti ve cayır cayır yanıyordu.

Yeleğini alıp suyunu sıkmaya çalıştı ama kumaş emdiği suyu bırakmıyordu bir türlü. Sol ayağını bükülmüş kumaşın bir ucuna koydu ve öteki ucunu iki eliyle döndürdü. Islaklık belirdi ve kayayı nemlendirdi. Bu işlemi sırasıyla her bir giysi parçası için yineledi ve bunları kurusunlar diye güneşe serdi. Cücenin yanına oturdu, ceketini yokladı ve sırılsıklam olmuş bir kâğıt tomarıyla küçük kahverengi bir kitapçık çıkardı. Kitapçığın boyası akmış ve kâğıtları sanki paslanmışlar gibi lekelemişti. Kâğıtları çevresine yaydı ve sırayla ceplerini karıştırmaya başladı. İki peni ile bir florin buldu. Bunları cücenin yanına bırakarak ufak bir yığın oluşturdu. Bıçağını kordonundan tutup muşambasının cebinden çıkardı ve boynuna astı. Bunu yapınca, elini kaldırıp boynuna beyaz bir iplikle bağlı küçük kahverengi diski çekti hafifçe. Suratına bir sırıtma yerleştirdi. Ayağa kalkıp kayaların üstünde sürünerek su deliğine gitti. Yavaşça ve dikkatle içeri girerek öne doğru eğildi. Kızıl sarmallar havalandı ve ona havuzcuğun tıkanmış diğer ucunu anımsattı. Soluğunu tutarak dikkatle gerisingeri çıktı.

Oyukların üzerinden kayanın alçak ucuna indi. Su sığdı ve tonlarca canlı denizanası, zırhları içinde falezlerin üstüne yayılmıştı. Ayak parmakları kenardan ileri fırlamış halde durduğu yerdeki yiyecek kuruydu ve sürekli, minik çıtırtılarla konuşuyordu. Kabukların üstündeki otlar saydamdı, ancak soluk yeşildi. Tutuna tutuna, ayakları keskin kabuklara denk geldiğinde acıyla yüzünü buruşturarak güçlükle aşağı indi. Midyelere asıldı ama yerlerinden kopmadılar. Kemikleri tendonlarından ayırırcasına, eklemlerden kopartırcasına bükerek çıkarmak zorunda kaldı midyeleri. Başının üzerinden çekince bir kavis oluşturup tangur tungur sesler çıkartarak kayanın üstünde yuvarlandılar. Dalgalanan suyun

üzerinde, keskin kabukların arasında, bacaklarının dermanı kesilinceye değin uğraştı. Faleze tırmandı, dinlendi, geri geldi ve daha fazla midyeyi bükerek çıkardı. Kayanın üstünde, bazılarının on santimi bulduğu midyelerden oluşan, oraya buraya saçılmış bir midye hasadı vardı. Güneşin altında soluğu kesilmiş halde oturdu, bunların üstünde çalıştı. Kırmızı şekerlemeler gibi kırılgan değildi bunlar; kabuğu kavramış, sımsıkı yapışmışlardı ve bıçağın ucunu sokacak yer yoktu. Birini kayanın üstüne koyup kabuk çatlayana değin bıçağın kabzasıyla dövdü. Karmaşık canlıyı dışarı çıkardı ve gözlerini denizden yana kaçırdı.

"Belçikalılar yiyor."

Canlıyı midesine indirdi. Dişlerini sıktı, başka bir kabuk kırdı. Kısa süre sonra kuru kayanın üstüne serili, beyaz ve sarı bir çiğ et yığınına sahipti. Çeneleri kımıldıyor, ufka doğru bakıyordu. Sağ gözünün bulanık tarafı yerken hafifçe çekilmişti. Eliyle yanı başını yokladı ama yığın yok olmuştu. Falezden aşağı inip biraz daha topladı. Bunların her birini bıçağını aniden aşağı doğru saplayarak açtı. Bunlar da bittiğinde kayadan kırmızı şekerlemeler koparıp ağzına attı. Yeşille kırmızı arasında hiçbir ayrım gözetmiyordu. Bir tutam yeşil deniz yosunu aldı ve marul yaprağı çiğnermişçesine çiğnedi. Su deliğine geri döndü, içeri girdi ve bir an parlayan yüzeye bakarak uzanıp kaldı. Dudaklarını ıslattı, böylece kızıl balçık yumakları pek az karışıyordu, ardından yeniden uzandı. Yavaşça dışarı çıktı, güçlükle kayanın tepesine tırmanıp çevreye bakındı. Ufuk her yönde dümdüz, kaskatı uzanıyordu. Yere oturdu.

Kâğıtlar ve kitapçık hâlâ ıslaktı ama kitapçığı eline alıp açtı. Kapağın içinde, saydam bir koruyucunun altında bir fotoğraf vardı. Kapaktan içeri dikkatle baktı ve buğulu bir portreyi seçti gözü. Özenle taranmış saçlarıyla bir kafayı, sert hatlı, gülümseyen bir çehreyi, boynu çevreleyen beyaz eşarbı görebiliyordu. Ama ayrıntılar sonsuza dek silinip gitmişti.

Sisin ve kahverengi lekelerin ardından kendisine belli belirsiz gülümseyen genç adam, soluk kahverengi bir dünyada poz vermiş büyük büyük babaların portreleri kadar uzaktı.

Öyle bile olsa, görmekten çok anımsadığı ayrıntıları araştırarak, önünde duranın gülümseyen pürüzsüz tenini kutsarken kendi kıllı yanağına dokunarak, taranmamış saçlarını düzelterek, bir gözün ağrılı köşesini sevecenlikle hissederek bakmayı sürdürdü. Fotoğrafın karşısındaki boşlukta bir yazı vardı ama bu da suyla dağılıp okunaksız hale gelmişti. Kitapçığı yere bırakıp boynunda asılı kahverengi diski yokladı. Diski kordonun uzunluğu elverdiğince kaldırıp sol gözüne yaklaştırdı. Geriye yaslanıp diski kendinden yeterli uzaklıkta tuttu.

CHRISTOPHER

HADLEY

MARTIN

TEĞMEN, R.N.V.R*

C. OF E.**

Diske kazınmış yazıyı tekrar tekrar, harf harf okudu. Dudakları kımıldamaya başladı. Diski bıraktı, çizik içindeki tuzlu bacaklarına, karnına ve mahrem yerinin üstündeki kıllara dikti gözünü.

Sesini boğarak bir tür şaşkınlık içinde yüksek sesle konuştu.

"Christopher Hadley Martin. Martin. Chris. Her zaman neydiysem yine oyum!"

Birden kafasının küresinin içindeki tuhaf yalıtılmışlığından çıkıp organları boyunca uzanmış gibi geldi. Yeniden gözlerinin yüzeyinde yaşıyordu, açık havadaydı. Gün ışığı üzerine çullandı, güneş ışığı, denizde yakamoz vardı. Sert

* Royal Navy Volunteer Reserve. (ç.n.)

** Church of England: İngiltere Kilisesi. (ç.n.)

kaya üstündeki kuş pisliği katmanlarıyla, tatlı suyla ve kabuklu canlılarıyla tutarlı bir nesneydi. İki hattın kavşak noktasındaki sonlu bir denizde bir konumdu, ufkun altından geçen gerçek gemiler vardı. Çabucak ayağa kalktı ve giysilerini güneşte çevirerek kayanın çevresinde çalıştı.

Külotunu koklayıp güldü. Kâğıtların yanına dönüp onları da tersyüz etti. Bozuk paraları aldı, bir an avcunda şıngırdatıp sanki denize fırlatacakmış gibi yaptı. Durakladı.

"Bu fazlasıyla palavradan bir düstur olur. Fazla abartılı."

Sakin denize baktı.

"Kahramanlık iddiasında değilim. Ama sağlıklıyım, eğitimliyim ve zekiyim. Seni alt edeceğim."

Deniz bir şey demedi. Adam kendi kendine aptalca sırıttı.

"Niyetim, hayatta kalma kararlılığımı vurgulamak. Ve tabii, kendi kendime konuşuyorum."

Kayanın çevresini kolaçan etti.

"Yapılacak ilk iş araziyi gözden geçirmek."

Kaya küçülerek bir adadan bir şeye dönüştü. Gün ışığında ve hava soğuk değilken tamamı yalnızca gözlerle değil, kavrayışla da incelenebilirdi. Oyukların, dikey katmanların aşınmış uçları olduğunu gördü hemen, aralarındaki duvarlar da daha yavaş aşınmaya uğrayan tabakalardı. Isınıp kısmen birbiriyle kaynaşıncaya değin bir ağırlıkla sıkıştırılmış derin bir çamur yatağının kırılmış ucuydular. Üst katmanların akla gelmedik biçimde kıvrılıp kasılması, toprağın karnının burulması derin yatağı yarmış; çamurun ve kilin içinden dişin damak etini yarıp çıkması gibi dikey biçimde doğrulana değin fırlatıp atmıştı bu kırık ucu. Sonra daha az sıkıştırılmış olan katmanlar aşınıp bir kitabın kesilmiş yaprakları gibi oyukları aşındırmıştı. Duvarlar da bazı yerlerden kırılmış ve yer yer ortaya çıkan felaketler sonucu değişime uğramıştı. Duvarların bazıları çöküp oyukların içinde taş yığınları oluşturmuştu. Kayanın tepesinin tamamı, batıdan doğuya oyuk oyuk aşağı meylediyordu.

Kayanın falez tarafında katmanlaşma, falezler suyla aşındığı için gizlenmişti ve üstlerini sımsıkı örtmüş bitki ve hayvan kümeleriyle dantel gibi süslenmişti. Bu tepe leş kokulu suyun altında beyazlayıp taş kesmişti ama aşağıda mavinin ve kırık midye kabuklarının saçılıp kapladığı yerde kaya temizdi ya da deniz kabukluları ve yabani otlarla kaplıydı. Kayanın ötesi sığ bir su açıklığıydı, ondan sonra da hafifçe yay çizen bir sıra halinde daha küçük başka bir kaya, bir başkası ve bir diğeri vardı. Ardından da suyun görünümünü kesintiye uğratan bir kabarcık geliyordu ve bunun ilerisinde ise gökyüzüne doğru yönelmiş, dik bir yokuş oluşturan deniz.

Karamsarlıkla kaya sırasına baktı ve kendini bunları dişlere benzetirken buldu. Çeneden yavaş yavaş çıktıklarını hayal ederken yakaladı kendini; ama işin doğrusu bu değildi. Batıyorlardı; ya da daha çok, sonsuz yavaşlıkta bir hareketle aşınıp duruyorlardı. Onlar ileri yaşın öğütücüleriydiler, aşınmışlardı. Dünyanın ömrü onları köreltmişti, kayaların yediği yiyecekler her ne ise, bu yiyecekleri öğütürlerken, bunları da küçültüp duruyordu.

Başını asabi bir tavırla salladı sonra boynundaki ani sancıyla soluğunu tuttu.

"Süreç öyle yavaş ki hiç ilgisi yok..."

Durdu. Havaya baktı, ardından da omzunun üstünden çevresine. Sözcükleri dikkatle, aynı tonlama ve aynı vurguyla yineledi.

"Süreç öyle yavaş ki..."

Ağzından çıkan seste acayip bir şeyler vardı. Soğuk algınlığından iyileşmekte ya da şiddetli bağırma nöbetinden çıkmakta olan birinin boğuk sesini dikkate almadı. Açıklanabilir bir şeydi.

Yüksek sesle şarkı söyledi.

"Alouette, gentille Alouette..."

Sağ eliyle burnunu tutup basınç yanaklarını sarana değin sümkürmeye uğraştı. Kulaklarında hiç çınlama olmadı.

Gözleri acıdı ve çevreye sular aktı. Eğilip ellerini çizilmiş dizlerine koydu ve başını iki yana salladı. Boynundaki acıyı yok sayarak ve kulaklarına su kaçıp kaçmadığını anlayabileceği oradan oraya yalpalayan ufak ağırlığı hissetmeyi umarak başını şiddetle salladı.

Çevresini saran, sudan oluşan amfiteatrın karşısında bir ezgi mırıldanarak dikildi.

"La-la, la, la, la, la-la!"

Ses ağzında sona erdi.

Bir tutum takındı ve hararetle söylendi.

Önündeki lambasıyla yorgun ay
Daha şimdiden şafağın kurşuni kapısını çalıyor...

Sesi bocaladı ve sustu. Elini aşağı indirdi, bileğini çevirdi, avcunu ağzının otuz santim önünde tuttu.

"Deneme. Deneme. Gücümü topluyorum..."

Dudaklarını birleştirdi, elini yavaşça indirdi. Kayanın üzerindeki mavi, iglo tavanı göz alabildiğine uzaklaştı, gözle görünür dünya bir sıçrayışla genişledi. Su, Atlantik'in ortasında küçücük bir kayanın çevresinden kaldırıldı. Adamın yüzü gerilip kasıldı. Sağa sola saçılmış kâğıtların arasında bir adım attı.

"Tanrım!"

Taştan cüceye yapıştı, kambur omuzlara bastırdı kendini ve gözlerini karşıya dikti. Ağzı yeniden açılmıştı. Kalp atışları kaburgalarının arasındaki bir kanat çırpışı kadar görülebilir durumdaydı. Ellerinin eklemleri ağarmıştı.

Cüceden bir çatırtı geldi. Baş taşı, falezden aşağı yuvarlanıp takır tukur vura vura düşüp gitti.

Güm.

Adam sövmeye başladı. Kayadan güçlükle indi, fazlasıyla ağır bir taş bulup bir metre kadar sürükledi, sonra bıraktı. Taşın üzerinden fırlattı kendini ve söverek suyun yanına gitti. Ancak görünürde, ulaşabileceği hiçbir tutunma yeri

yoktu. Çabucak tepeye gitti yeniden ve dehşet içinde başsız cüceye bakarak dikildi. Yeniden güçlükle çok ağır taşın yanına seğirtti ve onunla boğuştu. Uçlarından çevire çevire hareket ettirdi. Bir duvarın tepesine doğru basamaklar yaptı ve koca taşı yukarı sürükledi. Bedeninden sahip olduğundan daha fazla güç çekti. Kanı aktı. En sonunda, kan ter içinde kâğıtların arasında dikildi. Cüceyi parçalara ayırdı ve sonuçta eğitim, zekâ ve iradenin karşısında pek ağırlığı kalmamış taşın üstünde yeniden yaptı.

Yüz yirmi santim.

Kuru, beyaz patatesleri de tıkıştırdı.

"Isırgan gibi batan bu tehlike yüzünden..."

Hava sesini kurutma kâğıdı gibi emdi.

Bir yere tutun.

Eğitim ve zekâ.

Cücenin yanı başında durup gönülsüz izleyicilere sahip ama kendisini dinleyen birisinin olup olmadığına bakmadan söyleyeceğini söyleyen biri gibi konuşmaya başladı.

6

"Arzulanan hedef, buradan kurtulmak. Bunun için yegâne asgari gereklilik hayatta kalmak. Bu bedeni yaşatmalıyım. Ona içecek, yiyecek ve barınak sağlamalıyım. Bunu yaptım mıydı, iş iyi mi olmuş, yapılması çok sürmüş mü hiç fark etmez aslında. Hayat ipliği* kopmadığı sürece, bu berbat perde arasına karşın, geçmişi bir geleceğe bağlayacaktır. Madde bir.

Madde iki. Hastalanacağımı hesaba katmalıyım. Bedeni bu güçlüklere maruz bırakıp da zavallı hayvancağızın refah içindeymiş gibi davranmasını bekleyemem. Hastalık belirtilerine karşı gözümü açık tutmalı ve kendi kendimin doktoru olmalıyım.

Madde üç. Aklıma mukayyet olmalıyım. Deliliğin pençesine düşüp de ummadığım anda beni ele geçirmesine izin veremem. Zaten – halüsinasyonlara hazırlıklı olmam gerek. Gerçek savaş bu. Bu yüzden kurutma kâğıdına karşı yüksek sesle konuşacağım. Normal yaşamda yüksek sesle konuşmak delilik belirtisidir. Burada ise kimliğin kanıtı.

Madde dört. Kurtarılmak için elimden ne gelirse yapmalıyım. Görünür olmak dışında bir şey yapamam. Bir gömle-

* Özgün metinde "Thread of life". Yunan ilkçağının alın yazısı ve kaderle ilgili görüşüne göre, insan doğar doğmaz kader onun ipliğini bükmeye koyulur. Üç Moira (kader tanrıçası) her insanın ipliğini büker durur, günün birinde de keser. (ç.n.)

ği yukarı kaldıracak bir sırığım bile yok. Ama illaki birisi, dürbün bile çevirmeden bu kayanın görüş alanına girecektir. Eğer kayayı görürlerse yaptığım bu cüceyi de göreceklerdir. Cüceyi birinin yaptığını anlayacak ve gelip beni alacaklardır. Bütün yapmam gereken yaşamak ve beklemek. Gerçeklikten kopmamalıyım."

Kararlılıkla denize baktı. Aynı anda da yine bir pencerenin ardından gördüğünü anladı. En iyi durumda kendi içindeydi. Pencere, üstte derinin ve iki kaşın birbirine karışıp birleşmesiyle sınırlanmış ve iki burnun dış hatları ya da gölgeleriyle üç ışığa bölünmüştü. Ama burunlar saydamdı. Sağ taraftaki ışık bulanıktı ve üç ışık da dipte bir araya gelmişlerdi. Aşağıya kayaya doğru baktığında tıraşsız üstdudağının üzerindeki fırça gibi çalı çitinin yüzeyini görüyordu. Pencere kendi bedeninin her yanına yayılan esrarengiz karanlıkla çevriliydi. Pencere pervazından dışarı bakmak için öne doğru eğildiğinde pervaz da kendisiyle birlikte gidiyordu. Pervazı bir an için çatık kaşlarla değiştirdi. Üç ışığı da ufka doğru çevirdi. Kaşlarını çatarak konuştu.

"Bu olağan yaşama deneyimi. Bunda garip bir şey yok." Başını iki yana salladı ve kendini meşgul etti. Pencereleri kendi bedenine çevirip derisini ciddiyetle gözden geçirdi. Sıyrıkların üstündeki büyük lekeler pembeydi ve feryat etti.

"Güneş yanığı!"

Yeleğini kapıp giydi. Kumaş kurumaya o derece yüz tutmuştu ki onu kurumuş saydı ve külotunu üstüne geçirdi. Aydınlık pencereler etrafı görmenin olağan biçimi haline gelmişti. Kâğıtlarını topladı, bunları kimlik cüzdanının içine yerleştirdi ve bütün paketi ceketinin cebine yerleştirdi. Kayanın zirvesi etrafında yürüdü, giysilerine el attı ve kuruyup kurumadıklarını yokladı. Ağırlıkları kadar ıslakmış duygusu vermiyorlardı. Parmaklardan akacak ya da sıkıp akıtılabilecek bir ıslaklık yoktu, ama onları kayadan kaldırdığı yerde, koyu renk taşın üstünde güneşte yavaşça solan izlerini bırakmışlardı.

Kurutma kâğıdına karşı kayıtsızca konuştu.

"Keşke güverte çizmelerimi atmasaydım."

Muşambasının yanına vardı ve gözlerini ondan ayırmadan diz çöktü. Derken birden unutulmuş cepleri karıştırıyordu. Üstünden sular akan muşamba bir şapkayla, ağarmış yün bir başlık çıkardı. Muşamba şapkayı açtı, yün başlığı da sıktı. Bunları yayıp öteki cebe daldı. Yüzüne meraklı bir yoğunlaşma ifadesi yerleşmişti. Karıştırıp, yeşillenmeye yüz tutmuş bir yarım peni, bir parça ip ve buruşturulmuş bir çikolata kâğıdı çıkardı. Kâğıdı büyük bir dikkatle açtı; ama içinde hiçbir şey kalmamıştı. Yüzünü parlayan kâğıda yaklaştırdı ve gözlerini kısıp baktı. Kırışıklıklardan birinin içinde tek bir kahverengi kırıntı vardı. Dilini üstüne koyup kırıntıyı aldı. Çikolata delici bir tatlılıkla dilini yaktı, bir anlığına ve acı vererek, sonra kaybolup gitti.

Sırtını taştan cüceye dayadı, çoraplarına uzanıp ayaklarına geçirdi. Güverte çizmesi çoraplarını aldı, üst kısımlarını kıvırdı ve çizme yerine bunlarla yetindi.

Başını cüceye yaslayıp gözlerini yumdu. Güneş omuzlarının üzerinden parlıyor, su yıkıyordu. Kafasının içinde vızır vızır sahneler uçuşuyor, sesler konuşuyordu. Uyku mahmurluğunun bütün eşlikçilerini tecrübe ediyordu ama aralıklarla uykuya dalıştan eser yoktu. Kürenin ortasındaki şey iş başındaydı ve yorulmak nedir bilmiyordu.

"Çarşaflı bir yatağım olsaydı. Bir iki bira ve sıcak bir kap yemek olsaydı. Sıcak bir banyo ne iyi gelirdi."

O şey, düşünceden düşünceye atlarken bir süre sessizce oturdu. Konuşmanın kimliğin kanıtı olduğunu anımsadı ve dudakları yeniden kıpırdamaya başladı.

"Bu tür şeyleri, yokluklarını katlanılmaz bulmaksızın isteyebildiğim sürece; Atlantik'in ortasındaki bir kayada bir başıma olduğumu ve hayatta kalmak için mücadele etmek zorunda olduğumu kendime söyleyebildiğim sürece... işte o zaman başarabilirim. Majesteleri Kraliçe'nin gemilerindeki o salak heriflerle kıyaslanınca ben daha güvendeyim sonuç-

ta. Onlar, ne zaman havaya uçurulacaklarını hiçbir zaman bilmiyorlar. Ama bu kayayı yerinden oynatabilecek torpidonun alnını karışlarım."

Kendisini gözden geçiremeyen şey, gözlerin arkasındaki dünyada dansını sürdürdü.

"Bu arada, gündüz vakti uyumamalıyım. Uykuyu sefil gecelere sakla."

Aniden kalktı ve ufka baktı.

"Giyinip karnını doyur. Akşam yemeği için giyin."

Güverte çizmesi çoraplarını çıkarıp attı ve yün paltoyla muşamba dışındaki giysilerini üstüne geçirdi. Çorapları pantolonunun üstünden dizlerine kadar çekti. Ayakta dikildi ve basık havada gevezeliği tuttu.

"Buraya Gözetleme Kulesi diyeceğim. Şu Cüce. Şuradaki yüzerek ulaştığım, güneşin alnındaki kaya ise Emniyet Kayası. Midye filan topladığım yer Besin Falezi. Bunları yediğim yer de... Kızıl Aslan. Saplı otların bulunduğu güney tarafına ise Beklenti Falezi diyeceğim. İçinde bacası olan batıdaki falez..."

Bir isim arayarak duraksadı. Güneşin altında geniş bir yay çizerek bir martı geldi, Gözetleme Kulesi'nin üstünde duran iki karaltıyı gördü, çığlık attı, çılgınca yan yattı ve çark etti. Sağ elinin üstünde daha alçaktan dosdoğru geri geldi ve falezin içinde gözden yitti. Yavaşça öne doğru gidip aşağıya baktı adam. Sol tarafta keskin, hemen hiç kırılmamış bir iniş vardı ve sonra falezin ortasındaki yarık ve onun üzerinde de baca. Sağda falezin ayağı Gözetleme Kulesi'nin sarktığı en yüksek köşede kayboluyordu. Ellerinin ve dizlerinin üstünde ilerleyip kenardan aşağıya baktı. Falezin bir metre kadarı görünüyor, sonra içe dönüyor ve kendini gizliyordu. Kaya, dibe yakın yerden yeniden başlıyordu ve gözü bir tüy pırıltısını seçebiliyordu.

"Falezden bir topak düşmüş."

Dikkatle suyu araştırdı ve yüzeyin altında derinlerde kare bir biçim seçebildiğini sandı. Geri geri gidip ayağa kalktı.

"Martı Falezi."

Ufuk hâlâ boştu.

Kayadan aşağı inip Kızıl Aslan'a yollandı.

"Keşke bütün kayanın adını anımsayabilseydim. Kaptan buranın kıl payı kurtulduğunu söyleyip gülmüştü. Adı dilimin ucunda. Gözetleme Kulesi ile Kızıl Aslan arasındaki bu daimi bayırıma da bir ad bulmalıyım. High Street diyeceğim buraya."

Üstünde oturduğu kayanın karardığını gördü ve omzunun üstünden bir bakış attı. Tam o sırada güneş onu terk edip, Cüce'nin arkasından batıyordu, bu yüzden de yığılı taşlar bir deve dönüşmüştü. Çabucak ayağa kalktı ve kendini alçılı Besin Falezi'nden aşağı sarkıttı. Kolları açık asıldı, bir iki metre karşıya uzanıp midyeleri bükerek çıkardı. Gelgit akıntısı yükselmişti şimdi, alanı büyük ölçüde daralmıştı. Eğilip midyeleri suyun altından koparmak zorundaydı. Yeniden Kızıl Aslan'a çıktı ve yemeye başladı. Kayanın iri biçimi ayrıntılarını yitirmişti ve akşam göğüne karşı bir lekeye dönüşmüştü. Bir dağ doruğu kadar geniş gölgesi karardı. Öbür yana baktı, orada da üç kaya karanlık bir denizin içinde gözden yitiyordu.

"Sizin üçünüze de isim vereceğim... Oxford Circus, Piccadilly ve Leicester Square."

Karanlık su deliğine gitti ve kendisini içeri çekti. Öteki uçtaki taş yığınının arasındaki delikten hâlâ biraz ışık geliyordu ve su içerken oluşan dalgacıkları hayal meyal görebiliyordu ama kırmızı yumaklar gözükmez olmuşlardı. İşaretparmağını dosdoğru suyun içine daldırdı ve balçığımsı tabanı yokladı. Hiç hareket etmeksizin uzandı.

"Yine yağmur yağacak."

Derken zıplayıp titremeye başladı çünkü deliğin içinde kendisiyle birlikte birisi daha vardı. Ya da daha çok, suyun içinden ve taş levhadan gelen adeta kendisininkiyle birlikte konuşan bir ses. Yüreği ferahlarken, tutarlılıkla sesin, ender ve unutulmuş bir şey, bir çınlama, bir yankı olduğunu dü-

şünebildi. Derken derhal sesinin burada normal yükseklikte çıktığını akıl edebildi, böylece bedenini susturup kasıtlı biçimde konuştu.

"Pek çok kişi burada, Hanımlar ve Beyler..."

Sesini aniden kesti ve kayanın, "...ler..." dediğini duydu.

"Yağmur yağacak."

"...cak."

"Nasılsın?"

"...sın?"

"Var gücümle yaşamaya çalışıyorum. Bu kayayı baştan aşağı isimlerle donatıyor ve ehlileştiriyorum. Bazı kimseler bunun önemini anlamaktan âciz olabilirler. Ad koymak bir damga basmak, boyun eğdirmektir. Bu kaya bana kendi usullerini benimsetmeye kalkışırsa buna karşı çıkar, kendiminkileri dayatırım. Kendi gündelik alışkanlıklarımı, kendi coğrafyamı dayatırım. İsimlerle kısıtlayacağım onu. Eğer beni kurutma kâğıdıyla yok etmeye kalkışırsa, ben de sözcüklerimin bana geri geldiği ve anlamlı seslerin kendi kimliğimden emin olmamı sağladığı bu yerde konuşacağım. Yağmur suyu toplayacak ve bu havuzcuğa katacağım. Beynimi, istediğim sonuçları elde etmek için hassas bir aygıt gibi kullanacağım. Rahatlık. Güvenlik. Kurtuluş. Bu yüzden yarını düşünme günü ilan ediyorum."

Su deliğinden dışarı çıktı, High Street'e tırmandı ve Gözetleme Kulesi'nde Cüce'nin yanı başında dikildi. Her şeyi giydi, ıslak başlığı taktı ve şapkayı çene bağcıkları sarkacak biçimde başına geçirdi. Çabucak ufku taradı, Martı Falezi'nin az aşağısındaki görünmez kartal yuvasından gelen belli belirsiz harekete kulak kabarttı. High Street'e inip kendi yarığına vardı. Yarığın yanındaki duvarın üstüne oturdu, ayaklarını gri kazağın içine koydu ve kazakla sarıp sarmaladı. Yere indi ve paltosuyla muşambasını aşağı çekiştirip sürünerek yarığına girdi. Can yeleğini sımsıkı şişirdi ve tüpün iki göğüs ucunu birbirine bağladı. Can yeleği başının altına

yetecek büyüklükte bir yastığa dönüştü, çok da yumuşaktı. Sırtüstü yattı ve şapkanın içindeki başını yumuşak yastığa koydu. Kollarını yarığın içinde iki yanında yavaş yavaş hareket ettirdi. Gökyüzüyle konuştu.

"Yosun kurutmalı ve bu yarığa sermeliyim. Halıdaki böcek gibi rahat olabilirim."

Gözlerini yumdu.

"Sırasıyla her kası gevşet."

Uyku da diğerleri gibi düşünce yoluyla elde edilebilir bir durumdu.

"Bir kayanın üstünde ev kurmaktaki sorun, yapılacak çok şeyin olması. Ama sıkılmamam gerek, birincisi bu."

Ayak kaslarını gevşet.

"Ne hikâye ama! Kaya tepesinde bir hafta. Konferanslar..."

Nasıl Hayatta Kalınır. Yüzbaşı... niye Binbaşı olmasın ki? Yahut Yarbay? Apoleti kabarık.

"Sizler şunu aklınızda tutmalısınız ki ..."

Gözleri istem dışı açıldı.

"Ve ben de hiçbir zaman aklımda tutmadım! Bir kere bile aklıma getirmedim. Bir haftadır sıçmadım!" Yahut da kahrolası kaptan köşkünden uçtuğumdan bu yana...

Şapkasının kanatları, gökyüzüne karşı konuşan sesinin tekdüzeliğini işitmesini engelliyordu. Uzandı ve bağırsaklarının tembelliğini düşündü derin derin. Bu da, krom ve porselen görüntülerini ve bağlantılı koşulları gözünde canlandırdı. Diş fırçasını geri koydu, aynada suratına bakarak dikildi. Bütün yeme içme işleri özellikle önemliydi. Yemeyi her düzeyde bir ritüele dönüştürmüşlerdi; Faşistler ceza niyetine, dindarlar ayin, yamyamlar da ya ayin ya ilaç niyetine ya da fethi doğrudan, muhteşem biçimde ilan etmek amacıyla. Öldürüldü ve mideye indirildi. Ve tabii ki ağızdan yemek evrensel bir işlemin kaba ifadesiydi yalnızca. Kamışınla ya da yumruklarınla veya sesinle de yiyebilirdin. Kabaralı çiz-

melerle yiyebilirdin veya alıp satarak ya da evlenip çocuk yaparak ya da eşini boynuzlayarak...

Boynuzlamak deyince aklına geldi. Aynadan döndü, ropdöşambrını iple bağladı ve banyo kapısını açtı. Ve oradaki, ziyadesiyle modası geçmiş ifade hayalinde canlandırmış gibi kendisine doğru gelen, Alfred'di. Ama başka bir Alfred'di bu; solgun, ter döken, titreyen, kendisine doğru koşu tuttururak gelen bir Alfred. Yumruk göğsüne doğru savrulurken bileğinden tuttu ve Alfred dişlerini gıcırdatıp aralarından kendisine tıslayana değin büktü. Yemenin kozmik doğasına ilişkin bilgisiyle emniyette, Alfred'e sırıttı.

"N'aber, Alfred!"

"Seni kahrolası domuz!"

"Meraklı adamcık."

"İçeride kim var? Söyle bana!"

"Hadi ama. Sessiz ol Alfred, ortalığı velveleye vermeyelim."

"Sanki başkasıymış gibi davranma! Seni piç kurusu! Ah, Tanrım..."

Kapalı kapının önündeydiler. Alfred'in gözyaşları ağzının kenarındaki çizgilere doluyordu ve kapı tokmağını tutmak için mücadele veriyordu.

"Bana kim olduğunu söyle Chris. Bilmem *gerek*... Tanrı aşkına!"

"Büyütme, Alfred."

"Sen de Sybil değilmiş gibi davranma, seni pis, hırsız piç!"

"Bakmak ister misin, Alfred?"

Hıçkırıklar. Güçsüz çabalamalar.

"Başkası mı diyorsun yani? Kandırmıyorsun değil mi, Chris, gerçekten?"

"Seni mutlu edecekse, ahbap. Bak."

Kapı açılıyordu; cılız bir çığlık koyuveren Sybil sanki bu bir yatak odası farsıymış gibi ki aslında her anlamda öyleydi de, çarşafı ağzına çekiyordu.

"Gerçekten Alfred, herkes de sanki kızla evlenmişsin sanacak, ahbap."

Ancak yemek ile Çin kutusu arasında bir bağlantı vardı. Neydi Çin kutusu? Tabut mu? Yoksa biri diğerinin içine giren, o oymalı fildişi süs eşyalarından mıydı? Yine de içinde bir yerlerde bir Çin kutusu vardı...

Şaşkın, ağzı açık ve gözlerini göğe dikmiş, taştan bir adam gibi yatıyordu. Göğsünün üstündeki kızgın mücadele, güçsüz ağzın salyalı hıçkırıkları, hâlâ, yarığın içindeyken daha güçlü olan bedeninden tepki bekliyordu.

Boğazını temizleyip yüksek sesle konuştu.

"Hangi cehennemdeyim ben? Neredeydim?"

Doğrulup dönerek yarığın içinde yüzükoyun yattı, yanakları can yeleğinin üstündeydi.

"Uyuyamıyorum."

Ama uyku gereklidir. İnsanları deliliğe götüren uykusuzluktu. Yüksek sesle konuştu ve can yeleği çenesinin altında sallandı.

"O sırada içim geçmişti. Alfred ve Sybil'i görüyordum düşümde. Tekrar uyu."

Kımıldamadan yattı ve uykuyu gözden geçirdi. Ama insanın umutlarını boşa çıkartacak ölçüde kaçamaklı bir konuydu bu.

O zaman kadınları düşün ya da yemeyi. Kadınları yemeyi, erkekleri yemeyi, Alfred'i hatur hutur çiğnemeyi, öteki kızı, o oğlanı, o kaba ve tatmin etmeyen deneyimi düşün, bir kütük gibi huzur içinde yat ve için için kemirilmiş yaşam tünelinden bu huzursuz perde arasına kadar olanları gözden geçir.

Bu kaya.

"Oradaki o üç kayaya Dişler adını vereceğim."

Aynı anda iki eliyle birden can yeleğini kavrayıp bedenini baştan başa yalayan derin titremelere karşı koymak için kaslarını geriyordu.

"Hayır! Dişler değil!"

Dişler burada, ağzının içindeydi. Diliyle yokladı onları, kemikten ikili bariyer, boşluklar dışında her biri bilinen ve ayrı; insan düşünme zahmetine girerse bunlar orada bir anı gibi varlıklarını sürdürüyorlardı. Ama denizin orta yerinde bir sıra dişin üzerinde yatmak...

Umutsuzca uyku hakkında düşünmeye başladı.

Uyku bilinçli bekçinin, tasnif edicinin gevşeyişidir. Şiddetli bir rüzgârda çöp sepetinden havalanmış, ayıklanmamış tüm şeylerin uçarak geldiği zamandır uyku. Uykuda zaman doğrusal çizgiden boşanıyordu, bu yüzden de Alfred ile Sybil ve zırıl zırıl ağlamış suratlı, sümüklü oğlan, kayanın üstünde onun yanındaydılar. Ya da uyku, kişiliğin bozguna uğradığı; ölümlülükte içkin olanı, bizlerin geçici varlıklar olduğumuz ve çoğunlukla kendimizin sandığımız, günlük molalar olmasa tempoya katlanmaktan âciz olduğumuz gerçeğini fazlasıyla büyük bir içtenlikle kabullenerek, ölüme bir razı geliş, tam bir bilinçsizliğe dalıştı...

"O halde neden uyuyamıyorum?"

Uyku, incelenmeden bırakılması daha iyi olana dokunduğumuz yerdir. Orada, yaşamın tümü sarıp sarmalanmış, ufalmıştır. Orada dikkatle güdülüp zevkine varılan kişilik, tek hazinemiz ve aynı zamanda da tek savunmamız, şeylerin nihai hakikati, her şeyi ayırıp yok eden kara şimşek; olumlu, sorgulanmaz hiçlik içinde yok olup gitmelidir.

Ben de burada uzanıyorum, muşambadan zırha bürünmüş bir yaratık, bir yarığın içine fırlatılmış, bir dünya ömrünün köreltti̇ği dişlerin arasındaki bir yiyecek kırıntısı.

Ah Tanrım! Niçin uyuyamıyorum?

Yüzünü kaldırmış, gözler kasvetli tünelin içinde ileriye dikilmiş halde can yeleğine iki eliyle sarılarak, şaşkınlık ve dehşet karışımı bir duygu içinde kendi sorusunun yanıtını fısıldadı.

"Uyumaya korkuyorum."

7

Sabit gözlerin önündeki ışık değişti ama öyle yavaş oldu ki bu, herhangi bir değişikliğin farkına varmadılar. Daha ziyade, kendilerini rastgele gösteren, tasnif edilmemiş bir görüntü karmaşasına bakıyorlardı. Şeylerin merkezinde oturan sessiz, varlığı su götürmez yaratık hâlâ oradaydı, ama görüntüleri gerçeklikten ayırma becerisini yitirmiş görünüyordu. Arada sırada kürenin alt kısmındaki kapı yumuşak can yeleğine karşı açılır ve sözcükler çıkardı dışarı, ama her cümle, yaratığın rol aldığı parlak ve aydınlık sahnelerle öyle birbirinden ayrılıyordu ki yaratık, hangi cümlenin hangi sahneyle bağlantılı olduğunu bilmiyordu.

"Hastalanacağım demiştim."

"İçecek. Yiyecek. Akıl sağlığı. Kurtuluş."

"Onlara vereceğim adlar..."

Ama parlak imgeler ısrarla varlıklarını sürdürüyor, değişiyorlardı, ama diğerinin içine girip şekil değiştiren bir bulut gibi değil, ani ve tam zaman ve mekân değişiklikleriyle.

"Oturun, Martin."

"Efendim."

"Sizi bir göreve önerip önermeyeceğimizi değerlendiriyoruz. Sigara?"

"Teşekkürler, efendim."

Çakılan çakmağın sesi üzerine ani bir gülümseme.

"Alt güvertede size hâlâ bir isim takmadılar mı?"

Karşılığında gülümseme, sevimli, mahcup.

"Ne yazık ki taktılar, efendim. Kaçınılmaz bu, sanırım."

"Yavan Miller ve Fiyakalı Clark gibi."

"Evet, efendim."

"Üst güvertede hayat ne âlemde?"

"Yani... idare eder, efendim."

"Biz eğitimli ve zeki adamlar istiyoruz; ama en çok da karakter sahibi olanları. Donanma'ya neden katıldın?"

"İnsan kendini mecbur hissediyor... yani faydası dokunsun istiyor, efendim, bilmem anlatabildim mi?"

Sessizlik.

"Sivil hayatta aktördünüz anladığım kadarıyla."

İtinalı.

"Evet, efendim. Öyle müthiş iyi bir aktör değildim, ne yazık ki."

"Yazar mısınız?"

"Pek sayılmaz, efendim."

"Ne olmak isterdiniz o halde?"

"İnsan bunun... gerçek olmadığını düşünüyor. Böyle değil. Bilirsiniz, efendim! Burada bu gemide. Burada *biz* hayatın temel işine dalıyoruz... yapmaya değer bir şeye. Bir tayfa olayım isterdim."

Sessizlik.

"Görevi neden istiyorsunuz, Martin?"

"Sıradan bir denizci olarak efendim, insan makinenin en küçük bir dişlisi oluyor. Bir subayın ise Almana darbe vurma şansı daha yüksek aslında efendim."

Sessizlik.

"Gönüllü mü yazıldınız, Martin?"

Canı isteyip baksa, bütün bunları önündeki kâğıtlardan da görür.

İçten.

"Aslına bakarsanız, hayır efendim."

O her zamanki Dartmouth maskesinin altından, yüzü kızarıyor.

"Hepsi bu kadar, Martin, teşekkürler."

"Baş üstüne, efendim, ben teşekkür ederim efendim."

On altısındaki bir bakire gibi kızarıyor.

"Prodüktörün karısı o, ahbap, nereye gidiyorsun?"

Olağanüstü küçük bir Fransızca sözlük, olağanüstü iri kırmızı bir silgiye benziyor.

Üstündeki cila aşınmış siyah lake bir kasa.

Çin kutusu belli belirsizdi. Kimi kez birbirinin içinden çıkan nakışlı fildişiydi, kimi kez de kasa gibi tek bir kutu. Ama ne kadar belli belirsiz olursa olsun, önemliydi ve yerli yersiz araya giriyordu.

Prodüktörün karısı o ahbap. Şişman. Beyaz. Minik kara gözleriyle bir larva gibi. Seni yemek isterim. Danny'yi oynamak isterim. Seni yemek isterim. Sana bir oyunda rol vermek isterim. Eğer seni yememişsem sana nasıl rol verebilirim? Nonoşun teki o. Seni yemek hoşuna gider. Benim de hoşuma gider seni yemek. Sen bir insan değilsin, tatlım, sen bir zevk aracısın.

Bir Çin kutusu.

Kılıç bir fallustur. Ne de dağları yerinden oynatan bir şaka ama! Fallus bir kılıçtır. Çök, köpek, çök. Dört ayak üstü ait olduğun yere çök.

Derken yarım bir surata bakıyor ve ağlıyordu. Yarım surat tüylü sürüngenlerden birine aitti. Yaratık taş levhanın üstüne tünemiş aşağıya, yan yan ona bakıyordu. O haykırırken geniş kanatlar havayı dövüp çırpınarak uzaklaştı ve anında parlak bir görüntü, mavi gökle taşı süpürüp orta-

dan kaldırdı. Bu parlak bir lekeydi, kimi kez yan yatmış bir sekiz kimi kez de bir daire biçimini alıyordu. Dairenin içi, martıların daireler çizip koloni halinde yaşadığı ve yiyip dövüşmekten keyif aldığı mavi denizle dolmuştu. Geminin, altında sallanışını duyumsuyor, destroyer suda yüzen şeyin yanından kayarcasına geçerken kaptan köşküne çöken iç karartıcı durgunluk ve sessizliği algılıyordu; öyle bir şeydi ki bu, aşağılanıp suiistimale uğramış ve kımıltısız, dövüşen gagaların arasında bir zevk aracıydı.

Güneşe doğru uzanmaya çabaladı, doğruldu ve monoton bir sesle haykırdı güzel havada.

"Uyanığım!"

Beyaz lekeler ve pırlanta çakışlarıyla yoğun bir mavilik. Üç kayanın çevresinde fazlasıyla çiçeklenen köpük.

Geceden uzaklaştı.

"Bugün düşünme günü."

Çarçabuk üstündekileri çıkarıp pantolonu ve süveteriyle kaldı, giysilerini güneşe serdi ve aşağı inip Kızıl Aslan'a gitti. Gelgit öyle alçalmıştı ki gemi dolusu midye görüş alanı içindeydi.

Midye besin olmasına besindi de insan bir zaman sonra sıkılıyordu bundan. Biraz tatlı mı toplamalı diye düşündü bir anlığına ama midesi bu fikre hiç sıcak bakmadı. Bunun yerine çikolata düşündü ve gümüş kâğıt geldi aklına. Hayalinde parlayıp sönen gümüşü izlerken, mekanik biçimde çiğneyerek orada oturdu.

"Sonuçta, bugün kurtarabilirler beni."

Bu düşünceyi kafasında ölçüp biçti ve midyelerin tatlı su kadar nahoş ve olumsuz hale gelişi gibi fikrin de baştan aşağı etkisiz olduğuna hükmetti. Su deliğine tırmandı ve sürünerek içeri girdi. Kırmızı birikinti kendisine yakın köşede neredeyse altı santim eninde bir kuşak boyunca uzanıyordu.

Yankılı delikte haykırdı.

"Yine yağmur yağacak!"

Kimliğin kanıtı.

"Bu havuzu ölçmem lazım. İdareli içmem gerek. Gerekirse suyu zorla getirmeliyim. Su şart."

Bir kuyu. Kayayı delip açılmış. Bir çiy havuzu. Etrafı balçık ve otlarla çevrilmiş. Yağış miktarı. Eğitim. Zekâ.

Elini uzatıp parmağını içeri daldırdı. Eli parmak eklemlerine değin battığında, parmak ucu balçığa rastlayıp kaydı. Peşinden kayaya rastladı. Derin bir soluk aldı. Ötede pencerenin altında daha karanlık su vardı.

"Aptalın teki olsa, sırf ne kadar su kaldığını görmek için ileri sürünüp, bu taraftaki ucu boşaltırdı. Ama ben yapmam. Bekleyeceğim ve su çekilesiye kadar ileri sürüneceğim. Ondan önce de yağmur yağar zaten."

Hızla giysilerinin yanına vardı, gümüş kâğıtla ipi aldı ve yeniden Cüce'nin yanına çıktı.

Cüce'ye kaşlarını çattı ve kurutma kâğıdının içine konuşmaya başladı.

"Doğu da batı da işe yaramaz. Eğer konvoylar bu iki yönün birinden belirirse her halükârda kayaya doğru geleceklerdir zaten. Ama güneyden ya da daha düşük bir ihtimalle, kuzeyden belirebilirler. Ama güneş kuzeyden parlamaz. O zaman, güney en iyi şans."

Cüce'nin kafasını kaldırıp taşı dikkatle Gözetleme Kulesi'nin üstüne koydu. Dizlerinin üstüne çöküp gümüş kâğıdı elinin altında, ışıldayana değin düzleştirdi. Folyonun kafanın üstünde dümdüz durmasını sağladı ve iple onu yerine bağladı. Gümüş kafayı yeniden Cüce'nin üstüne koydu, Gözetleme Kulesi'nin güney ucuna gitti ve gözlerini boş surata dikti. Güneş kâğıttan kendisine yansıdı. Kâğıda göz hizasında bakacak hale gelene değin dizlerini kırdı, yine de çarpılmış güneşi görüyordu. Gözetleme Kulesi'nin güney ucunun elverdiği ölçüde böyle bir kavis üzerinde ayaklarını sürüdü, güneşi hâlâ görüyordu. Gümüş kafayı Cüce'den yine kaldırdı, gümüşü güverte çizmesi çoraplarıyla parlattı ve geri

koydu. Güneş ona göz kırptı. Orada, Gözetleme Kulesi'nde hakiki bir insan, omuzlarının üstünde çakıp sönen bir işaret taşıyan birisi duruyordu.

"Bugün kurtaracaklar beni."

Anlamsız cümleyi üç dans adımıyla güçlendirip derinleştiriyordu ki yüzünü buruşturarak durdu.

"Ayaklarım!"

Yere oturdu ve güney tarafından Cüce'ye yaslandı.

Bugün düşünme günü.

"Pek de fena durumda değilim."

Kaşlarını çatarak penceresinin üstündeki kemeri değişikliğe uğrattı.

"En güzeli tabii ki, taşın küre biçiminde olmasıydı. O zaman gemi yüz seksen derecelik bir yay içinde nereden belirirse belirsin güneş Cüce'den dosdoğru üstüne yansırdı. Eğer gemi ufkun altındaysa, o zaman da parıltı, ısrarla, rahatsız ederek, denizcilerin en salağı bile farkına varıp meseleye uyanıncaya değin, omzu yakalayan bir el gibi peşi sıra giderek geminin gözetleme yerinin dikkatini çekebilirdi."

Ufuk hâlâ boştu.

"Bir küre bulmalıyım. Belki de yuvarlanıncaya kadar başka bir taşla vurarak küreye yakın bir şey elde edebilirim. Bir taş ustalığı yapmadığımız kalmıştı. Taştan gülleleri kesen kimdi? Michael Angelo mu? Ama epeyce yuvarlak bir taş bakmalıyım. Sıkıcı tek saniyem yok. Aynı Itma gibi."

Ayağa kalkıp denize doğru indi. Midyelerin yanındaki ufak falezin kenarından baktı ama el atmaya değer bir şey görmedi. Kendisiyle üç kaya arasında yeşil otlar ve bir taş kütlesi vardı ama buna da sırtını döndü. Bunun yerine Beklenti Falezi'ne gitti, resiflerin üstünden sığ suya indi. Ama orada da pis kokan ot kümelerinden başka bir şey yoktu. İnişi yormuştu onu, işe yarar bir şey bulur muyum diye gözleriyle kayanın yüzeyini araştırarak bir an suyun üzerinde kaldı. Yüzüne yakın yerde mercan benzeri bir

madde vardı, ince ve donmuş kremayı andıran pembelikteydi ve derken sanki sürekli fikrini değiştirip mora çalıyormuş gibi pembe değildi artık. Pürüzsüz maddeye tek parmağıyla vurdu. Bu boyaya Bar Sorumlusu Kızın Allığı diyorlardı ve savaş zamanı denizcisinin acemi ve kaygısız elleriyle bunu galonların üzerine serpiştiriyorlardı. Bu rengin, gemiyi şafağın tehlikeli saatlerinde denize ve havaya karıştıracağı varsayılıyordu. Lomboz ağızlarının etrafında ve top kalkanlarının üzerinde, yanlardaki bütün alanlarda ve üst güverte donanımlarında, keskin köşelerin, kullanışlı kavislerin, Northern Patrol operasyonundaki gemilerin gönülsüzce kabullenilmiş yaşam alanlarının etrafında, pembe kremayı ya da aşınmış bir kayanın üzerinde büyüyen mercanları andıran fazlasıyla pembe, bitmez tükenmez bölgeler vardı. Yüzünü kaplamadan ayırdı ve kaptan köşkünün merdivenlerini çıkmak için döndü. Tresellyn'deki çocukluk zamanı kayalarının üstünde de bu maddeden tonlarcası olsa gerekti. Orası, Nat'in kızı götürdüğü yerdi; tüyo için minnettar, iki anlamda da götürdüğü yer.

Gemi aşırı derecede yalpaladı ve işte Nat üst merdivenden, kol ve bacaklarının uzak uçlarındaki el ve ayaklarını kendini kollamak için dikkatle yerleştirerek bir örümcek misali iniyordu ve işte şimdi, suratla kepin görünüşü karşısında bir krizle burun buruna geldi. İşte Nat, her zamanki dengesiz haliyle selam duruyordu, ama bu kez bir kolu ve iki bacağıyla esas duruştaydı.

"N'aber Nat. İşinden memnun musun?"

Azıcık huzursuz olsa da vazifeşinas bir Nat gülümsemesi. İyi tarafından bak.

"Evet, efendim."

Kıç tarafına doğru sallana sallana yürü seni gidi bezgin piç.

Çık, çık. Kaptan köşkü, azıcık rüzgâr ve öğle sonrası.

"Merhaba. Orta yol sıfır-dokuz-sıfır. Dönüşümüz bir-bir-sıfır. Diyebilirim ki yerinde duruyor, onu bıraktığınız şekilde bütün okyanusu dolaşmıyor. Tümüyle sizin ellerinizde ve kaptanın da huysuzluğu üzerinde, o yüzden kıvılcımlarını üstünüze çekmemeye bakın."

"On saniye içinde kesin dönüş mü? Şimdi elime düştü."

"Gece yarısı görüşürüz yine."

"İskele on beş. Ortala. Viya."

Konvoyun üstünde kısaca göz gezdirdi ve sonra kıç tarafına baktı. Nat oradaydı, tekdüze biçimde her zamanki yerinde, bacaklar ayrık, elleri yüzünde. Güverte döşemesi, altında sallandı, eski halini aldı ve Nat küpeştede sendeledi. Ona bakan aydınlık pencere, bir sırıtış kisvesine bürünen bir hırıltıyla, yanlardan eğildi.

Tanrım, nasıl da nefret ediyorum senden. Seni yiyebilirdim. Çünkü o kızın gizemini sen kavradın, biçimini yitirmiş, ucuz tüvit elbisesini çıkartmaya hakkın var; çünkü her ikiniz de benim sahip olamadığım bir yer yaptınız kendinize; çünkü aptalca masumiyetinle benim almam gereken, alamazsam delireceğim şeyi sen aldın.

Derken kendisini Nathaniel'a daha da öfkelenirken buldu, Mary yüzünden değildi, Mary'ye sanki bir halkalı cıvataya takılıp düşmüşçesine rastlaması yüzünden de değildi; pamuk ipliğine tutunmuş, bir çıbanın patlaması gibi hem acı verici hem de rahatlatıcı olabilecek biçimde sona çok yaklaşarak, denizin hareketiyle eğilerek, oturma cüreti göstermesi yüzündendi.

"Tanrım!"

Wildebeeste saniyeler önce dönmüştü.

"Sancak otuz! Birlikte yarım yol ileri!"

Destroyer ekranının tepesinde şimdiden bir ışık rastgele yanıp sönüyordu.

"Ortala! Viya. Ağır yol ileri."

Merdivende bir patırtı vardı. Kaptan üzerine atıldı.

"Ne halt ediyorsun sen?"

Aceleyle ve kurnazca bir nezaketle.

"Sancak pruvasında enkaz var sandım, efendim, emin olamadığım için durum netleşinceye kadar rotayla hızı aynı biçimde sürdürdüm, efendim."

Kaptan bir eli kaptan köşkünün camında, durdu ve ona doğru eğildi.

"Ne enkazıymış bu?"

"Kalaslar, efendim, yüzeyin hemen altında sürükleniyordu."

"Sancak nöbetçisi!"

"Efendim?"

"Herhangi bir enkaz gördün mü?"

"Hayır, efendim."

"...Yanılmış olabilirim, efendim, ama emin olmakta fayda var dedim, efendim."

Kaptan içeriye yönelmişti, yüz yüzeydiler, bu yüzden bunları anımsarken kayayı kavrayan eli iyice yapıştı. Kaptanın suratı iriydi, solgun ve kırışık, göz kenarları ise uykusuzluk ve cinden ötürü kıpkırmızıydı. Surat bir an için pencereden, görülecek bir şey var mı diye kolaçan etti. Pencerenin her iki yanındaki iki gölgeli burun belli belirsiz, tatlı bir koku yakaladı. Derken surat değişti, adamakıllı değil, etki yaratacak kadar değil, açıkça da değil, ama bir Nat yüzüymüş gibi içten değişiyordu. Soluk benzin ve nemli kırışıklıkların altında, ağız ve göz kenarlarında, kaslar karmaşık gerilimlerle, yüz yeniden biçimlenip açık bir hakaret, yinelenen bir küçümseme ve güvenmezlik ifadesine bürünene dek hafif değişikliklere uğruyordu.

Ağız açıldı.

"İşine bak."

Yanıt ya da selam veremeyecek ölçüde kafası karışmış halde yüzün dönüp gidişini ve merdivenden inerken anlayacağını anlayıp küçümseyişini izledi.

Kızgınlık ve kan vardı.

"Uyarı, efendim, Kaptan D'den. 'Nereye gidiyorsun benim güzel bakirem?'"

Odun gibi bir yüzle İşaretçi. Kızgınlık ve kan.

"Kaptana götür."

"Baş üstüne, efendim."

Yeniden pusula dolabının başına döndü.

"İskele on beş. Ortala. Viya."

Kolunun altından bakınca Nathaniel'ı kaptan köşkü habercisinin beli hizasından geçerken gördü. Bu açıdan bakılınca bir mağara tavanından baş aşağı asılı bir yarasaydı. Baş kasaranın bittiği yerde gözden yitinceye değin, yalpalayarak yürüyüp geçti Nat.

Görünmez bir Nat'e küfrettiğinin farkına vardı, ona Mary için, yaşlı ayyaşın yüzündeki aşağılama için küfrediyordu. Pusula dolabının üzerinden bu tersyüz olmuş dünyaya bakan merkez, kendisini ekşi, kapkara ve acımasız bir duygu fırtınasıyla kuşatılmış halde buldu. Her daim içten yeniden biçimlenen suratı nedeniyle, ciddi dikkati nedeniyle, düşünmeden verilen sevgi nedeniyle gayriihtiyari sevilen Nat kadar iyi herhangi bir kişiden aynı zamanda yegâne düşmanmış gibi hararetle nefret edilebilmesi müthiş bir şaşkınlıkla karşılanıyordu. Sevmenin ve nefret etmenin artık tek bir şey ve tek bir duygu olması şaşkınlıkla karşılanıyordu. Ya da belki de ayrılabilirlerdi bunlar. Nefret, her zaman olduğu gibi, bir asitti; salt nefret eden güçlü olduğu için katlanılabilen tahripkâr bir zehirdi.

"Nefret etme konusunda iyiyim."

Wildebeeste'in öte yanındaki güverte saatine baktı çabucak ve yeni rota için emir verdi.

Ya sevgi? Nat'e duyduğu sevgi? Nefret sayesinde çözülen de bu hüzündü işte, böylece yeni çözüm göğse ve bağırsaklara oturmuş ölümcül bir şeydi.

Pusula dolabının üzerinden mırıldandı.

"Eskiden oynadığım o camdan oyuncak olsaydım bir asit şişesinin içinde yüzebilirdim. O zaman hiçbir şey bana dokunamazdı."

Zak.

"İşte bu. O kızla karşılaştığım ve onun yaşamın hiçbir kuralına uymadan, beni kendi varoluşunun çözülmez, katlanılmaz sorunuyla karşı karşıya getirip, rastgele gelişleriyle örüntüyü bozduğu günden beri asit bağırsaklarımı kemirip duruyor. Onu öldüremem bile, çünkü bu onun bana karşı nihai zaferi olurdu. Yine de o yaşadığı sürece asit de yiyip bitirecek. O orada. Tende. Hatta hoşa giden tende bile değil. Ucuz zihinde. Saplantı. Aşk değil. Ya da aşksa bile, tam da kızın varlığına duyduğu bu kıskançlıkla delicesine harmanlanmış bir aşk. *Odi et amo.** Yazmaya çalıştığım o şey gibi."

Tozlu aşk merdiveniyle, her zamanki meşe masanın her iki tarafında, hoş kıvrımlarıyla dantel perdeler vardı. Hemen hiç kullanılmayan salonun orta yerindeki yuvarlak masa cila kokuyordu... günün birinde bir tabutun ihtişamlı kaidesi olarak iş görebilirdi, ama o zamana dek bir işe yaramazdı. Çevresindeki süslere ve görkeme göz attı, pencerenin bu yanında hapsolmuş, geçen yılın ve en ucuz yemeklik şarabın kokusunu taşıyan havadan bir soluk çekti. Oda kıza uygundu. Kız da buraya uygundu, mani dışında her bakımdan bu odanın kendisiydi kız.

Adam dizinin üstündeki bloknota dikti gözlerini.

Zik.

"Üstelik bu, yarısı bile değildi. Asit de hâlâ kemiriyor. Onun âşık olacağı –ya da iki ayağı üzerinde bir ön odada kapana kısılacağı– kimin aklına gelirdi?"

Kaptan köşkünü ileri geri adımlamaya başladı.

"O kız yaşadığı sürece asit de yiyip bitirecek. Buna karşı durabilecek hiçbir şey yok. Kızı öldürmek her şeyi daha da kötüleştirir."

---

* (Lat.) Hem nefret ediyorum hem seviyorum. (ç.n.)

Durdu. Geriye, güverteden kıç güvertesine doğru ve boş sancak küpeştesine baktı.

"Tanrım! Sancak yirmi..."

Kızın ya da diyelim asit akışının kontrol edilebileceğine dair bir algı vardı. Astsubay Roberts'ın mesajını iletmemek de başka bir şeydi; ama bu, örüntüye ancak uyuyordu. Ama diyelim ki birisi koşulları zorlasaydı –elleriyle boğazlaması ya da silah sıkması anlamında değil de– onları hafifçe gidebilecekleri yola doğru gütseydi? Bu yalnızca koşullara dair bir ima olduğundan, yalnızca katı bir ahlakçının adlandırabileceği gibi değerlendirilemezdi...

"Zaten kimin umurunda ki?"

Bu elinde bir kılıçla, başarma umudundan fazlasına sahip olmaksızın, duvar halısında koşmaktan başka bir şey değildi.

"Orada bir daha hiç oturamayabilir."

Derken nöbetçi subay görevinin icrası sırasında, yüzen enkazdan ya da sürüklenen bir mayından kaçınmak için bir dümen emri verir ve kimseye bir şey olmaz.

"Ama bir daha oraya otururs a..."

Kemirici şey üzerine çullandı. Karnından bir çığlık yükseldi – adamın ölmesini istemiyorum! Keder ve nefret fena halde canını yakmıştı, yakmaya da devam ediyordu. Kendine has sesiyle haykırdı.

"Benim ne hissettiğimi kimse anlamıyor mu?"

Gözcüler tüneklerinde dönmüşlerdi. Onlara kaşlarını çattı ve yüzünde başka bir sıcaklık hissetti. Sesi yabanıl çıktı.

"Yerlerinize dönün."

Pusula dolabının üzerine eğildi ve bedeninin nasıl sarsıldığını hissetti.

"Ben... bir nevi huzur peşindeyim."

Bar Sorumlusu Kızın allığı, bir bar sorumlusu kız için bile bayağı kaçan saçlarla. Adam kaya tabakalarına baktı.

"Bir nevi huzur."

Mercan oluşumu.

Sanki saçlarındaki suyu silkeliyormuşçasına kafasını salladı.

"Buraya bir şey için indim."

Ama orada hiçbir şey yoktu, yalnızca yosun, kaya ve su.

Kızıl Aslan'a geri tırmandı, sabahtan artan yenmemiş midyelerin bir kısmını topladı ve High Street'teki Gözetleme Kulesi'ne çıktı. Göz kırpan Cüce'nin güney tarafının altına oturdu ve bıçağıyla midyeleri açtı. Lokmalar arasında uzun aralar vererek yedi. Sonuncusunu da bitirdiğinde sırtüstü yattı.

"Tanrım."

Bunların da dün yediği midyelerden farkı yoktu ama çürük bir tatları vardı.

"Belki de onları çok uzun süre güneşte bıraktım."

Ama gelgitler arasında saatler boyu güneşte kalıyorlardı zaten!

"Kaç gündür buradayım ben?"

Çılgın gibi düşündü, ardından kayanın üstüne bıçağıyla üç çentik attı.

"Kimliği pekiştiren hiçbir şeyi atlamamalıyım. Kararlar almalı ve uygulamalıyım. Cücenin üstüne gümüşten bir baş koydum. Su deliğiyle oyalanmakla ilgili aklım çelinip de bir hata yapmamak için karar aldım. Ufuk ne kadar uzakta? Beş mil mi? On millik mesafeden bir gözcü yerini görebilirdim. Yirmi mil çapındaki bir çember içinde kendimi gösterebilirim onlara. Bu da fena değil. Atlantik burada iki bin mil genişliğinde. İki binde yirmi, yüz eder."

Diz çöktü ve kestirebildiği kadarıyla yirmi santim uzunlukta bir hat ölçtü.

"Bu da bir santimin yirmide biri eder."

Bıçağın ağzını hattın sonundan beş santim içeri yerleştirdi ve ucu gri kayanın üstünde beyaz bir işaret oluşturuncaya

değin kabzasını yavaşça döndürdü. Ağırlığını topuklarına vererek çömeldi ve diyagrama baktı.

"Gerçekten büyük bir gemiyle on beş mil uzaktan görülebilirim."

Bıçağın ucunu yeniden işaretin üzerine yerleştirip onu genişletti. Ara verdi, ardından işaret bir bozuk para büyüklüğüne ulaşana değin kazımayı sürdürdü. Ayağını ileri uzatıp işaret grileşinceye ve kayanın oluştuğu günden beri oradaymış gibi görünene değin güverte çizmesi çorabını işaretin üzerine sürttü.

"Bugün kurtarılmış olacağım."

Ayağa kalktı ve gümüşten yüze baktı. Güneş hâlâ üstünde parlıyordu. Güneşten taşa kadar, hayali çizgileri izledi, bunları ufkun bir bu yanında bir diğer yanında sektirdi. Cüce'ye sokuldu ve yüzünün orada yansıyıp yansımadığını görmek için eğilip kafaya baktı. Güneş ışığı zıplayıp gözlerine girdi. Doğruldu.

"Hava! Seni aptal! Seni ahmak! Deniz uçakları, hem burayı rota kontrolü için kullanıyorlardır herhalde... ve de U-botları aramak için, Sahil Komutanlığı..."

Ellerini gözlerine siper edip gökyüzüne bakarak yavaşça döndü. Hava yoğun bir mavilikteydi ve güney denizinin üstündeki güneşten başka bu yoğun maviliği kesintiye uğratan hiçbir şey yoktu. Ellerini iki yanına açıp Gözetleme Kulesi'nin yanında bir aşağı bir yukarı telaşla gidip gelmeye başladı.

"Düşünme günü."

Cüce, gemiler için uygundu; karşıdan bir karaltı görüyorlardı. Cüce'yi ya da belki kafanın parıltısını görebilirlerdi. Ama kayaya bitişmiş Cüce uçaktan görünmeyebilirdi ve gümüşün parıltısı da rastgele bir kuvars kristali olabilirdi. Kayanın göze çarpar hiçbir yanı yoktu. Uçaklar birkaç bin metre yüksekten uçabilirlerdi –bir mil, iki mil– ve farklı hiçbir şey göremezlerdi. Taş, yukarıdan minik, gri bir yama gibi

görünürdü ki denizde kayanın çevresinde patlayan dalgalar sayesinde göze ilişebilirdi ancak.

Çabucak ve umutsuzlukla yukarıya, ardından da suya baktı.

Bir örüntü.

İnsanoğlu örüntüler üretir ve bunları doğaya uygular. Üç bin metreden kaya bir çakıl taşı gibi görünürdü; ama ya bu çakıl taşı çizgiliyse? Oyuklardan yana baktı. Çakıl taşı zaten çizgiliydi. Baş aşağı duran katmanlar, aralarındaki oyukların daha koyu çizgileri yüzünden gri gözükürdü.

Başını ellerinin arasına aldı.

Damalı bir şey. Çizgiler. Sözcükler. S.O.S.

"Giysilerimden vazgeçemem. Onlarsız ölümüne donarım. Ayrıca da onları dışarı sersem bile yine de bu gübrelikten daha görünür olmazlar."

Ellerinin arasından aşağı, High Street'e baktı.

"Burayı, şurayı ve şurayı budamalı. Hepsini dümdüz etmeli. Kocaman, gölgeli bir S.O.S. yontmalı."

Ellerini indirip sırıttı.

"Çocuklaşma."

Yeniden çömelip yanındaki malzemeleri teker teker aklından geçirmeye koyuldu. Kumaş. Ufak tabakalar halinde kâğıt. Kauçuk bir can yeleği.

Deniz yosunu.

Durakladı, ellerini kaldırdı ve zaferle haykırdı.

"Deniz yosunu!"

8

Kayanın çevresine asılı, suda yüzen ya da Beklenti Falezi'nin orada, suyun altında kangallaşmış tonlarcası vardı bu meretin.

"İnsanoğlu örüntüler üretir."

Doğaya doğal olmayan bir örüntü, herhangi bir rasyonel seyirciye –Bak! İşte düşünce! İşte insan!– diye haykıran bir örüntü dayatmak için, deniz yosunu.

"En iyi şekil, doğru açılardan oyuklara doğru çizilmiş, kuşku götürmez tek bir hat olur, öylesine üst üste yığmalı ki yalnızca renk değişimini göstermekle kalmayıp kendine ait bir gölge bile düşürmeli. Bunu en az bir metre eninde yapmalıyım ve geometrik açıdan doğrusal olmalı. Sonra da oyuklardan birisini doldurup dikey olanı bir haça çeviririm. Sonra da kaya sıcak bir haç çöreğine dönüşür."

Üç Kayalara doğru aşağı bakarken, çizginin az çok High Street'e paralel biçimde, oyukların bir ucundan diğerine, aşağı doğru inmesini planladı. Çizgi Kızıl Aslan'dan başlayacak ve Cüce'ye kadar uzanacaktı. Bu bir operasyon olacaktı.

Çabucak High Street'e indi; şimdi artık kendine hedefi olan bir iş edinmişti ya, nedenini bilmeksizin mırıldanıyordu.

"Çabuk! Çabuk!"

Derken kulaklarına uçakların hayali uğultusu dolmaya başladı. Yukarı bakmayı sürdürdü ve bir kez de düşüp bir

yerlerini kesti. Yalnızca, Besin Falezi'nin yanındaki eğreltimsi otları yolmaya başlamışken durakladı.

"Salaklaşma. Sakin ol. Yukarı bakıp durmanın bir mantığı yok çünkü dikkatlerini çekmek için hiçbir şey yapamazsın. Ancak bir ahmak beş mil yukarıda bir uçağın bulunduğunu düşünerek dans edip gömleğini sallayabilir."

Boynunu uzatıp gökyüzünü araştırdı ama mavilikle güneş dışında hiçbir şey bulamadı. Nefesini tutup kulak kabarttı ve kendi yaşamının karışık iç vızıltıları dışında hiçbir şey; suyun çarpıp çağıldaması dışında hiçbir şey duymadı. Boynunu dikleştirip düşünerek dikildi orada. Yarığa gitti gerisingeri. Çırılçıplak soyunup giysilerini güneşe serdi. Her bir parçayı yosun hattının duracağı yerin yanına dikkatlice yerleştirdi. Kızıl Aslan'a gitti yeniden ve Kızıl Aslan'la üç kayanın arasındaki boşluğa baktı. Dönüp kenardan aşağı sarktı. Su anımsadığından da, içtiği tatlı sudan da soğuktu. Dişlerini gıcırdattı ve kendini aşağı inmeye zorladı, kaya öyle keskindi ki dizlerindeki ilk günkü yaralar yeniden açıldı. Beli ellerinin arasında kayanın üstündeydi ve inliyordu. Dibi bulamadı ve baldırlarını saran otlar sudan da soğuktu. Açık denizde suyun yaptığı gibi, soğuk eziyordu, öyle ki bunu hatırlamak onu dehşete düşürdü. Yüksek perdeden, umutsuz bir ses çıkardı, kendisini kayadan kurtarıp düştü. Su onu iliklerine değin donduran eliyle yakaladı. Gözlerini açtı, otlar gözlerine kırbaç gibi çarpıyordu. Kafası suyu yardı ve deli gibi kayaya doğru ilerledi. Titreyerek orada asılıp kaldı.

"Bir yere tutun."

Otların altında beyazlık vardı. Ayağını ittirip oraya batırdı. Otların altında, kendi kayasıyla diğer üçü arasında sıkışmış, yığılı halde ve ne olduğu kestirilemeyen iri kaya parçaları vardı, belki de kuvarstı bunlar. Suyun içinde kollarıyla yüzme hareketleri yaparak ağırlığını yarı yarıya dengeleyip, ayaklarıyla da çevresini yoklayarak çömeldi ve öyle durdu.

Dikkatle ayağını basacağı bir yer buldu ve doğruldu. Su göğsüne geliyor ve otlar kendisine doğru sürükleniyordu. Nefes alıp başını suya daldırdı. Otları yakalayıp eğreltiotlarının yapraklarını koparmaya çalıştı ama dirençliydiler ve yeniden yüzeye çıkmak zorunda kalmadan önce bir avuçtan fazlasını koparamadı. Başını suya daldırmadan ot toplamaya, ürünü son zerresine kadar hasat etmeye başladı. Kimi kez asıldığı yerde sert bir dönüşle ve hafif bir dirençle ya da otlar eski hallerine dönerken suyun yavaşlattığı hareketleriyle karşılaşıyordu. Otları kayanın üstüne atıyor ve eğreltiotları su damlatarak kenara yığılıyorlardı.

Birdenbire ayaklarının arasındaki otlar çekiştirildi ve bir şey ayak parmaklarının üstünü yalayarak geçti. Otların içinde çevik ve değişken bir doğrusal hareket görünüp kayboldu. Faleze yapışıp bacaklarını yukarı çekerek orada asılı kaldı.

Su dalgalandı.

"Yengeç. Istakoz."

Kızıl Aslan'a kadarki zahmetli yolu emekleyerek aştı ve kalp atışları düzene girene değin otların yanına yığılıp kaldı.

"Bundan nefret ediyorum."

Sürünerek falezin kenarına çıkıp aşağıya baktı. Sanki kendi gözünün yarattığı bir şeymiş gibi ejderha biçimiyle farklı, rengiyle farklı ıstakozu otların içinde hemen gördü. Teninde tiksinti solucanları gezinirken büyülenmiş bir halde aşağıya bakarak diz çöktü.

"Canavar. Pis deniz canavarı."

Yerden bir midye kabuğu alıp tüm gücüyle suya fırlattı. Şapırtının üstüne, ıstakoz kendini bir yumruk gibi sıktı ve çekip gitti.

"Şu deniz yosunuyla çizgi çekme işi, dünyanın zamanını alacak."

Tenindeki solucanlardan kurtulmak için silkelendi. Beklenti Falezi'nden aşağı sarktı. Taban bir-bir buçuk metre ka-

dar sarkan ot saplarıyla kaplıydı. Suyun üstünde yüzen otlar yüzünden deniz yüzeyi katıymış gibi gözüküyordu.

"Sığ su."

Kaya boyunca tırmanıp otlara asılmaya başladı ama kopartamadı. Kökler, kayaya sürgünleri aracılığıyla öyle bir tutunmuşlardı ki kopartılmaları salyangoz ya da midyelerden daha güç bir işti. Otların bir kısmı, içi jöle dolu çukurlarda son bulan büyük çalılıklardı. Diğerleri, yüzeyi ve kenarları yivli ve titreşen uzun kılıçlar gibiydi. Geri kalanlar ise dünyanın tüm subayları için bir araya getirilmiş kılıç kemerleri gibi pürüzsüz kahverengi deriyi andırıyorlardı. Otların altında kaya renkli sürgünlerle kaplıydı ya da sertti ve pişirilmemiş bulamaca benzer bir maddeyle süslenmişti. Bar Sorumlusu Kızın Allığı'ndan da vardı. Minik kabarcıklarla bipler ve şıpırtılar vardı.

Tek eliyle kayaya asılırken ötekiyle bir tutam ota yapıştı. Söverek yeniden kayanın üstüne tırmandı, High Street'ten Gözetleme Kulesi'ne vardı ve dikilerek denizle gökyüzüne baktı.

Sıçrayarak kendine geldi.

"Zaman yitirme. Acele et."

Yarığa gitti, bıçağı ipinden boynuna astı ve can yeleğini yerden aldı. Supabın ağzını açtı, havayı boşalttı ve kayadan aşağı indi. Can yeleğini kolunun üstüne attı ve bıçakla ot köklerine hücum etti. Lastik gibi sert olmaları bir yana kaygandılar da. Bıçağının kenarını içlerine sokabilmek için belirli bir açı ve belirli bir dikkatli ve temkinli yaklaşım bulması gerekiyordu. Otları omzunun üstüne çalı çırpı gibi yerleştiriyordu. Can yeleğini dişlerinin arasına sıkıştırıp, otların ince uzun yapraklarını can yeleği ile şeritlerin arasına çekti. Sol koluyla tutup sağıyla toplamak suretiyle pozisyonunu tersine çevirdi. Otlar uzun, kahverengi bir leke biçiminde omzunun üstünden sarkıp dizini geçen koca bir demet oluşturdu.

Kızıl Aslan'a tırmanıp otları yere savurdu. Kendisinden bir metre kadar uzaklıktan ot yığını küçük bir yama gibi duruyordu. Oyukları kesintiye uğratacak düz çizginin yerini belirleyip ayrı ince uzun yaprak demetlerini serdi. Oyuklara gelince, otun hiç faydası yoktu.

"Otların denk geldiği yerlerde oyukları duvara değin ağzına kadar doldurmam gerek."

Bütün otları tükettiğinde oluşan yığın Kızıl Aslan'dan Gözetleme Kulesi'ne uzanıyordu. Ortalamada beş santim enindeydi.

Beklenti Falezi'ne dönüp biraz daha ot topladı. Alnını kırıştırarak Kızıl Aslan'da yere çömeldi. Bir gözünü kapatıp el becerisini gözden geçirdi. Hat zar zor gözüküyordu. Bir daire çizerek yeniden faleze indi.

Üç kayanın en uzak noktasında sudan ani bir cup sesi gelince sıçradı. Hiçbir şey yoktu. Köpük de yoktu, yalnızca dalgacıkların örüntüsünü çukurlaştıran bir fasıla.

"Balık tutmalı."

Bir yığın ot daha topladı. Bastırdığında jöle kesecikleri patlıyordu ve bu keselerden birisini dudaklarına götürdü ama tatsız tuzsuz bir şeydi. Kızıl Aslan'a bir yığın ot daha götürdü ve sonra bir yığın daha. Otları ilk oyuğa yığdığında tepesine kadar otuz santim bile gelmiyordu.

Kızıl ve kahverengi otlara bakarak oyuğun içinde durdu ve birden bitkin hissetti kendini.

"On iki yığın? Yirmi mi? Sonra da hattın kalınlaştırılması gerek..."

Zekâ ne yapılacağını açıkça görüyor ve maliyetini önceden hesaplayabiliyordu.

"Bir süre dinleneceğim."

Cüce'ye gitti ve boş göğün altında oturdu. Deniz yosunları kaya boyunca bir keçiyolu gibi uzanıyordu.

"Ömrümde hiç bu kadar zorlanmadım. Bugün canım çıktı."

Başını dizlerinin üstüne koydu ve bir diyagramın, üstünde gri bir damlacığın bulunduğu bir çizginin hayaletine söylendi.

"Torpillendiğimizden beri sıçmadım."

Hareket etmeden oturup bağırsaklarına yoğunlaştı. Çok geçmeden başını kaldırdı. Güneşin alçalmaya başladığını ve ufkun bir bölümünü özellikle berraklaştırıp yakınlaştırdığını gördü. Gözlerini kısıp güneşe bakarken dalgaların dünyanın kusursuz kavsinde yarattığı çok küçük bozulmaları bile görebildiğini düşündü.

Güneşle Emniyet Kayası arasında oturmuş beyaz bir nokta vardı. Yakından gözledi ve noktanın suda oturan, kendini sürüklenmeye bırakmış bir martı olduğunu gördü. Birdenbire martının yükselip denizin omzu üzerinden doğuya uçtuğu bir gündüz düşü geçti gözlerinin önünden. Yarın sabah Hebrides Adaları'nın çatıları ve siperleri arasında salınıyor ya da bir İrlanda kırsalında bir pulluğun peşinden gidiyor olabilirdi. Önündeki parlak öğle sonrasını kesintiye uğratan yoğun bir deneyim olarak, kasketli çiftçinin yumruğunu ciyaklayan martıya doğru salladığını gördü.

"Benden uzak dur, kem talih de seninle birlikte defolup gitsin!"

Ama kuş bütün halk hikâyelerinde olduğu gibi sınır taşının üstüne tünemez, gagasını açıp dile gelmezdi. Uçan bir makineden fazlası olsa da denizin ortasındaki bir kayanın üstünde oturan ürkmüş adamdan haber veremezdi. Adam ayağa kalkıp Gözetleme Kulesi'nin önünde bir aşağı bir yukarı gidip gelmeye başladı. Düşünceyi karşısına alıp baktı.

Asla bu kayadan bir yere gidemeyebilirim.

Konuşma kimliktir.

"Sen makineden başka bir şey değilsin. Bilirim seni, ıslaklık, sertlik, hareket. Acıman yok ama zekân da yok. Aklımla alt edebilirim seni. Tek yapmam gereken dayanmak.

Bu havayı kendi ocağımın içine soluyorum. Öldürür yerim. Hiçbir şey yok ki..."

Bir an duraklayıp martının sürüklenerek yaklaşmasını izledi; ama beyazın altındaki sürüngenin görülebileceği kadar yaklaşmamıştı.

"Korkacak hiçbir şey yok."

Martı gelgitle birlikte sürükleniyordu. Elbette gelgit burada, Atlantik'in ortasında da iş başındaydı, dünyayı çepeçevre yalayıp geçen büyük dalgaydı o. Öylesine büyüktü ki on bin mil uzunluğunda kavisler biçimindeki suyu süpürerek, engin okyanus akıntılarına dönüştüren pek çok dil çıkıyordu içinden. Demek ki sonsuzca ve amaçsızca yükselerek, duraklayarak, tersine dönerek ve geri akarak bu kayanın yanından geçip giden bir akıntı vardı. Yaşam, bir üzüm tanesinin olgunlaşması gibi dünyanın derisinden sıyrılırsa akıntı yine de bunu yapmayı sürdürürdü. Kaya kımıldamaksızın yerinde oturuyor ve akıntı süpürüp geçmeye devam ediyordu.

Martının su üzerinde süzülerek Beklenti Falezi'nin yanına gelişini izledi. Gagasıyla tüylerini düzeltip, gölde yüzen bir ördek gibi kanat çırptı.

Adam ansızın geri dönerek uzaklaştı ve çabucak Beklenti Falezi'ne indi. Asılı duran deniz yosunlarının yarısının üzeri örtülmüştü.

Ya-rın.

"Kendimi tükettim. Cılkını çıkarmamalıyım."

Bir kayanın üstünde yapacak bir sürü iş vardı. Sıkılacak bir an bile yoktu.

Midyeleri açık bir tiksintiyle geçirdi aklından ve zihnini bunun yerine yosunların üstündeki jöle keseciklerine verdi. Midesinin onunla konuştuğuna dair belli belirsiz bir duyguya kapıldı. Mide midyeleri sevmiyordu. Denizşakayıklarına gelince... düşüncesi bile midesinin kasılmasına ve ağzına pis bir tadın gelmesine yol açtı.

"Aşırı çalışma. Sert hava koşullarına maruz kalma. Güneş yanığı, belki. Cılkını çıkarmamalıyım."

Bunun kurtarılacağı gün olduğunu ciddiyetle anımsattı kendine ama aynı inancı yeniden bulamadı.

"Giyin."

Giysilerini üstüne geçirdi, Cüce'nin etrafında dolanıp yeniden oturdu.

"Gidip yatmak isterdim. Ama gün ışığı olduğu sürece bunu yapmamalıyım. Gemi yakından bakmak için gelebilir, canavar düdüğünü öttürebilir ve kendimi göstermezsem çekip gidebilir. Ama bugün amaç üzerinde düşündüm. Yarın yosun işini bitirmem gerek. Ufkun hemen altında olabilir gemi. Ya da öyle üstündedir ki göremiyorumdur. Beklemeliyim."

Cüce'nin yanında çömelip bekledi. Ama zamanın bitip tükenmez bir kaynağı vardı ve önceleri amaç olan edindiği şey, kasvetli, sonuçsuz ve umutsuz olup çıktı. Zihninin içinde umut kırıntısı aramaya başladı ama ya sıcaklık gitmişti ya da bulduğu bir şey vardıysa da entelektüel ve kansız bir hayaletti.

Homurdandı.

"Kurtarılacağım. Kurtarılacağım."

*

Oradayken düşündüğü her şeyi unuttuğu başlangıç noktasından çok uzaktaki bir bitiş noktasında, çenesini kaldırdı ve güneşin battığını gördü. Ağır ağır yerinden doğruldu ve su deliğine gidip su içti. Yakındaki köşeyi kaplayan kırmızı leke genişlemişti.

Sesi yankılandı.

"Su meselesiyle ilgili bir şeyler yapmalıyım."

Yatmak üzere giyindi ve gri süveteri ayaklarına sardı. Süveter, ayaklarıyla kaya arasında, taşın üstündeki katedral halıları gibi bir sargı oluşturdu. Bu, ayakların özellikle

Michael'ın büyük ölçüde mükemmelleştirilen ama neredeyse hiç tabanı olmayan o gülünç ortaçağ ayakkabılarını giydiklerinde başka hiçbir yerde bulamadıkları belli bir histi. Ayrıca akustik de çok berbattı – vah, vah, vah ve ardından kemerlerin arasından, insanın ağzından çıkan her sözcüğün sanki bir sarkaca küçük dönemsel bir devinim gücü verircesine eklendiği yüksek sesli bir inilti yükseliyordu...

"Seni duyamıyorum, ahbap, hem de hiç. Sesini yükselt biraz. Konuş. Hâlâ duyamıyorum..."

"Daha mı yüksek? Daha mı yavaş?"

"Daha yavaş değil, Tanrı aşkına. Ah, sesini yükselt. Bugünlük bu kadar gençler. Az bekle, Chris. Bak, George, Chris sonuçta burada çıkmıyor..."

"Ona biraz daha zaman ver ahbap. Senin sıran değil, değil mi Chris?

"Üstesinden gelebilirim, George."

"İyisi mi öteki bölümde çıksın, ahbap. Prova listesini görmedin mi, Chris. Dublörlük yapıyorsun sen... ama elbette..."

"Helen hiç söylemedi..."

"Helen'ın ne ilgisi var bununla?"

"Hiç söylemedi..."

"Listelerime kendim karar veririm, ahbap."

"Tabii ki, Pete, haliyle."

"Öyleyse bir çobanın rolünü oynuyorsun ve yedi ölümcül günahtan birinin, ahbap. Eee, George, sen ne diyorsun? Chris yedi ölümcül günahtan birisine uygun düşmez mi?"

"Kesinlikle, ahbap, kesinlikle."

"Peki, Pete, senin için yaptığım onca şeyden sonra, ben de diyorum ki benden istenmemeliydi bu..."

"Dublörlük mü, ahbap? Herkes dublörlük yapıyor. Ben de yapıyorum. Bu yüzden de yedi günah için isteniyorsun, Chris."

"Hangisi, Pete?"

"Kendin seç, ahbap. Eee, George? Chris'in en sevdiği günahı seçmesine izin vermeliyiz, ne diyorsun?"

"Kesinlikle, ahbap, kesinlikle."

"Prue senaryoda onların üstünde çalışıyor, gel bir bak, Chris..."

"Bu akşamki oyuna kadar işimiz bittiyse..."

"Hadi ama Chris. Gösteri devam etmeli. Eee, George? Chris'in kendisine hangi maskeyi uygun bulacağını görmek ister misin?"

"Eee... evet. Evet Pete, Tanrı Aşkına. İsterim. Önden buyur, Chris."

"Sanmıyorum ki..."

"Önden buyur, Chris."

"Taşın üstündeki bu halı insanın ayaklarına tuhaf bir his veriyor, George. Kalın ve pahalı bir şey, alttaki temel malzemeyi duyumsamanı sağlıyor. İşte oradalar, Chris, hepsi dizilmiş. Ne diyorsun?"

"Sen ne dersen, ahbap."

"Kibre ne dersin, George. Bunu maskesiz, yalnızca stilize makyajla oynayabilir, değil mi?"

"Bak, Pete, eğer dublörlük yapıyorsam hemen yapmasam..."

"Hainlik, George?"

"Haset, Pete?"

"Miskini oynamaktan gocunmam, Pete."

"Miskin olmaz. Helen'a sorsak mı, Chris? Karımın tavsiyelerine değer veririm."

"Sakin ol, Pete."

"Bir Zamparalık sahnesine ne dersin?"

"Pete! Kes şunu!"

"Sen bana bakma Chris, ahbap. Azıcık gerginim, hepsi bu. İşte karşınızda bir başyapıt, bayanlar baylar, hiç kullanılmadığı garanti edilir. Var mı artıran? Dalgalı saçlı, düzgün görünümlü beyefendiye gidiyor. Satıyorum! Satıyorum..."

"Bu da ne demek, ahbap?"

"Hayatım, *sensin* elbet! Öyle düşünmüyor musun, George?"

"Kesinlikle, ahbap, kesinlikle."

"Chris-Açgözlülük. Açgözlülük-Chris. Birbirinizle tanışın."

"Seve seve, Pete."

"Birbirinizi daha yakından tanımanıza vesile olayım. Şuradaki boyalı piç, elini attığı her şeyi alır. Yiyecek değil, Chris, bu fazlasıyla basit olur. En iyi rolü, en iyi koltuğu, en çok parayı, en çok ilgiyi, en iyi kadını o alır. Ağzıyla fermuarı doğuştan açıktır, iki eli de çekip almak üzere uzanmıştır. Parasını ve başkasının çöreğini alan bir pislik, kozmik bir vakadır o. Doğru değil mi, George?"

"Hadi, Pete. Gel de azıcık uzan."

"Martin'i oynayabileceğini düşünüyor musun, Açgözlü?"

"Hadi, Pete. Bir şey demek istemedi, Chris. Yalnızca gergin. Biraz fazla heyecanlandın, değil mi, Pete?"

"Hepsi bu. Evet. Elbette. Hepsi bu."

"Bir haftadır sıçmadım."

Alacakaranlık üzerine çullandı, martılar da. İçlerinden biri Cüce'nin üstüne kondu ve gümüş kafa öyle sallandı ki martının sesi kesildi ve kanat çırparak uçup gitti. Adam yarığa inip can yeleğini şişirdi, şeritleri bağlayıp başının altına koydu. Ellerini koynuna soktu. Derken, yün başlığını giymiş olmasına karşın başı üşüdü, bu yüzden sürünerek dışarı çıktı ve Kızıl Aslan'dan muşamba denizci şapkasını aldı. Yeniden kendini içeri sokma işine girişti.

"Hay Allah!"

Kendini zorlanarak dışarı çekti.

"Muşambam hangi cehennemde?"

Kayaların üstünden emekleyerek Kızıl Aslan'a, su deliğine, Beklenti Falezi'ne gitti...

"Cüce'nin yanında olamaz çünkü ben hiç..."

Oyukların içinde dışında, leş kokulu, yapış yapış yosunların altında mıdır?

Muşambasını Cüce'nin yanında bıraktığı yerde buldu. Üstünde beyaz benekler vardı. Muşambasını yün paltosunun üstüne geçirdi ve yeniden içeri girdi.

"Bu sana asla söyleyemeyecekleri bir şey, hiçbir fikir vermezler sana. Tehlike ya da zorluklar değil, önemsiz ama insanı rahatsız eden küçük aptallıklar, lanet olasıca yinelenmeler, işteysen ya da Kızıl Aslan'a uğramışsan veya genç güzel bir kadınla görüşüyorsan farkına varmayacağın ufak hataların sakat telaşıyla akıp giden günler... Bıçağım nerede? Of, Tanrım!"

Ama bıçak oradaydı, boynunda asılı dönüp duruyordu, sol kaburgalarının altında kaya gibi çıkıntı yapmıştı. Bıçağı çözüp sövdü.

"İyisi mi düşünme işini şimdi yapayım. Çalışabilecekken bunu yapmam yanlıştı. Bunun yerine dün geceden düşünmüş olsaydım gündüz daha yöntemli çalışabilir ve her şeyi yapabilirdim.

Şimdi: sorunlar. Öncelikle o yosun hattını bitirmeliyim. Ardından bir daha panik yaşamamak için giysileri koyacak bir yer bulmalıyım. En iyisi onları burada saklayayım ki bir daha hiç unutmayayım. İkincisi. Yok üçüncüsü. İkincisi giysilerdi. Önce giysiler yarığa konacak, sonra da hattı bitirmek için daha çok yosun toplanacak. Üçüncüsü, su. Kazamam. Yağmur yağdığında biriktirmem gerek. Gübre seviyesinin altında ve serpintiden yüksekte bir oyuk seç. Bir su toplama alanı oluştur."

Altçenesini sağa sola oynattı. Diken diken olan saçları yün başlığın içinde çok rahatsız ediyordu. Kollarında ve bacaklarında güneş yanığının yol açtığı hafif dondurucu bir karıncalanma duyumsuyordu. Kayadaki pürüzler yine batıyordu.

"Yakında yağmur yağacak. O zaman gereğinden çok suyum olacak. Şu çatlağı ne yapacağım? Giysilerimi ıslatmamam gerek. Bir çadır uydurmalıyım. Belki de yarın kurtarılırım."

Sabahleyin de kurtarılacağından emin olduğunu anımsadı ve bu da, sanki birisi ant içerek verdiği sözden caymışçasına içini sızlattı. Yıldızlara bakarak ve dokunabileceği bir ahşap kırıntısı bulup bulamayacağını merak ederek uzandı. Ama kayada hiç odun yoktu, bir kurşunkalem artığı bile. Sol omzunun üstüne atacağı tuz da yoktu.* Belki bir parça deniz suyu serpintisi de aynı ölçüde etkili olurdu.

Elini sağ uyluğuna götürdü. Eski yara izi de güneşe maruz kalmış olsa gerekti, çünkü kabarmış yerin hafifçe yandığını hissedebiliyordu; nahoş bir duygu değildi ama dikkat çeken cinstendi. Yüzünü ekşittiğinde başlığın içindeki diken diken saçlar tırmalama sesi çıkarıyordu.

"Dört. Bıçağı tıraş olabilecek kadar keskinleştir. Beş. Yarın yumurtlamayan tavuk olmamaya dikkat et."

Güneş yanığı karıncalandı.

"Bedensel tepkiden mustaribim. Denizde ve bacanın içinde canım çıktı ve sonra da en tepeye çıktım diye güvende olmak çok hoşuma gitti. Ve bunun ardından bir aksilik yaşadım. Uyumam gerek, son derece sessiz kalmalı ve uyku işine yoğunlaşmalıyım."

Güneş yanığı karıncalanmayı sürdürdü, diken diken saçlar kaşınıp tırmaladı ve kayanın pürüzleri yavaş, için için yanan ateşlerini yaktı. Deniz gibi, oldukları yerde kaldılar. Bilinç değişime uğradığında bile varlıklarını sürdürdüler. Aydınlık bir kır manzarasına, bir evrene dönüştüler ve o da bunları gözleyerek boşlukta asılı kaldığı anlar ile büyük acı veren her köşeye uzandığı anlar arasında bocalayıp durdu.

---

* Şeytanı kör etmek için sol omzun üzerinden tuz atmak anlamında bir deyim. (ç.n.)

Gözlerini açıp yukarıya baktı. Yeniden yumup kendi kendine mırıldandı.

"Düş görüyorum."

Gözlerini açtı ve güneş ışığı kaybolmadı. Işık ateşleri bir ölçüye kadar yatıştırmıştı, çünkü zihin sonunda dikkatini başka yöne çevirebilmişti. Gündüz göğüne bakıp kendisini birdenbire azaltmış bu zamanın niteliğini anımsamaya çalışarak yattı.

"Aslında uyumuyormuşum!"

Yarıktan dışarı çıkıp yapılması gerekenle karşı karşıya gelme konusunda zihin de son derece gönülsüzdü. Üzerindeki havaya yükselen donuk sözcükler çıktı ağzından.

"Bugün kurtarılacağım."

Kendisini yarıktan dışarı çekti ve hava sıcak olduğu için pantolonuyla kazağını çıkardı. Giysilerini özenle katlayıp yarığın içine koydu. Su deliğinin içinde ileriye doğru kaydığında kızıl birikinti göğsünde iz bıraktı. Epeyce su içti ve içmeyi kestiğinde su ile pencerenin arasında daha geniş bir karanlık boşluk olduğunu fark edebildi.

"Daha çok su bulmalıyım."

Hareketsiz yattı ve su biriktirmek için düzenleme yapmasının mı, yoksa yosun hattını bitirmesinin mi daha önemli olduğuna karar vermeye çalıştı. Bu da kendisine, eğer gözden kaçırılırsa zamanın ne kadar çabuk geçebileceğini anımsattığı için emekleyerek gerisingeri Gözetleme Kulesi'ne gitti. Rengârenk bir gündü. Güneş alev almıştı, deniz masmaviydi ve gamsızca kıvılcımlar saçıyordu. Kayaların üstüne renkler saçılmıştı, insan gözünü dosdoğru onlara dikmediği sürece gölgeler yoğun bir mora çalıyordu. Dikkatle aşağıdaki High Street'e baktı, bir tablo gibiydi. Gözlerini kapayıp ardından açtı ama kayayla deniz artık gerçek gibi görünmüyorlardı. Penceresinin üç ışığını dolduran bir renk örüntüsü oluşturuyorlardı.

"Hâlâ uyuyorum. Kendi bedenimin içinde kapalı kaldım."

Kızıl Aslan'a gidip denize karşı oturdu.

"Bunu ne için yaptım?"

Suya kaşlarını çattı.

"Yiyecek bulmayı kastediyorum. Ama karnım aç değil. Yosun toplamam lazım."

Can yeleğiyle bıçağı yarıktan alıp Beklenti Falezi'ne gitti. Yosun bulmak için kaya tabakalarından oldukça öteye tırmanması gerekiyordu, çünkü falezin yakındaki kısmını çoktan talan etmişti. Belli belirsiz tanıdık gelen bir tabakaya geldi ve düşünmek zorunda kaldı.

"Buraya Cüce için taş bulmaya geldim. Şu taşı yerinden oynatmaya çalıştım ama çatlak olmasına karşın kımıldamadı."

Taşa kaşlarını çattı. Sonra taşın yanındaki faleze iki eliyle tutunup boşlukta asılı kalana dek aşağı indi, çatlak yüzünün ancak otuz santim ilerisindeydi. Falezin, suyun eriştiği geri kalan kısmı gibi burası da kabuklu deniz hayvanlarıyla gizemli oluşumların katmanlarıyla bezenmişti. Ama çatlak daha genişti. Taşın tamamı yerinden oynamış ve belki de üç milim kadar yamulmuştu. Çatlağın içinde ürkütücü bir karanlık vardı.

Ne düşündüğünü unutuncaya kadar gevşek kayaya bakarak orada durdu. Bütün kayayı suyun içindeki bir şey olarak gözünün önüne getiriyor ve başını bir o yana bir bu yana çeviriyordu.

"Nasıl oluyor da bu kaya bu denli aşina geliyor yahu? Daha önce buraya hiç gelmedim..."

Aşina; insanın dur durak bilmez saatler boyunca dip dibe yaşamak zorunda kaldığı için çabucak tanıyıverdiği, savaş zamanından bir tanıdık gibi değil de, seyrek görülen ama yıldan yıla dikkate alınan bir akraba gibi; bir çocukluk arkadaşı, bir hemşire gibi, ardında bir nebze sonsuzluk barın-

dıran bir tanış gibi aşina; çocukluğun tatilden tatile incelenip yeniden değer biçilen, kışın yatağın karanlığında anımsanan, insanın parmaklarıyla havada hissedebileceği bir şekil gibi hayal edilen kayaları gibi aşina artık...

Üç kayaların o taraftan gürültülü bir cumburtu sesi geldi. Hemen emekleyerek Kızıl Aslan'a doğru ilerledi ama hiçbir şey görmedi.

"Balık tutmalıyım."

Oyuklardaki yosunlar leş gibi kokuyordu. Deniz tarafında başka bir cumburtu daha koptu ve adam zamanında yetişip genişleyen halkaları görebildi. Düşünmek için ellerini yanaklarına koydu ama saçın değmesi dikkatini dağıttı.

"Sakal bırakmalı. Sert ve kabarık, her neyse. Ne garip, o sert kıllar uzamaya devam ediyor, insanın geri kalanı..."

Çabucak Beklenti Falezi'ne gidip bir yığın yosun yüklendi ve en yakındaki oyuğa fırlattı. Yavaşça High Street'ten yukarı Gözetleme Kulesi'ne gidip oturdu, ellerini iki yana açtı. Başı dizlerinin arasına düştü. Emniyet Kayası'nın çevresine çarpan su oldukça sakinleşti ve martının biri Gözetleme Kulesi'nin üstünde bir hayal gibi duruyordu.

Bedenin iç sesleri yayıldı. Engin karanlık, makine sesiyle dolu bir fabrika gibi bu seslerle doluydu. Kafası kalbinin her vuruşunda ufak bir inip kalkma hareketi yapıyordu.

Bu durumdan haşin bir çığlıkla çıktı. Martı, kanatları yarı açık, kafası düşmüş halde kaya boyunca ilerlemişti.

"Ne istiyorsun?"

Tüylü sürüngen yana doğru iki adım atıp kanatlarını çırparak kapattı. Gaga, kanadın altındaki tüyleri düzeltti.

"Sıçmış olsaydım kendimi daha iyi hissederdim."

Büyük çaba sarf ederek kalktı ve gümüş bir gözle kendisine göz kırpan Cüce'ye baktı. Ufuk çizgisi belirgin ve yakındı. Kavisteki çentikleri görebileceğini düşündü yine.

Sorun şuydu ki kayanın üstünde ne yastık ne de çimen topağı vardı. Bir an için yün paltosunu alıp eteğini kıvırarak

üzerine oturmayı düşündüyse de bu çaba gözüne fazla zahmetli göründü.

"Etim çürümüş gibi içten içe acıyor. Kayanın sertliği etimi aşındırıyor. Su meselesi hakkında düşüneceğim."

Su çağrışımlarla doluydu, yumuşak ve uysaldı.

"Bir tür barınak yapmalıyım. Su toplama işini düzenlemeliyim."

Biraz toparlandı, kendini daha güçlü ve kaygılı hissediyordu. Kendisine son derece çıldırtıcı ve kaçamaklı biçimde aşina gelen yuvarlanmış kayalara kaşlarını çattı ve gözüyle ince yosun hattını izledi. Kimi yerleri parlıyordu. Belki de yosun havadan parlayan bir şerit gibi görünürdü.

"Suyu muşambanın içinde biriktirebilirim. Oyuklardan birinin duvarını biriktirme yerine dönüştürebilirim."

Sustu ve iskemle arkalığı gibi kullandığı Cüce'nin çıkıntıları kendisini yeniden öne eğilmeye zorlayana dek geri yaslandı. Kamburunu çıkarıp kaşlarını çatarak oturdu.

"Farkındayım..."

Yukarı baktı.

"Üzerime çöken ağırlığın farkındayım. Bezdirici bir sıkışma. Agorafobi ya da klostrofobinin tersi, her ne haltsa. Bir basınç."

Su toplama meselesi.

Ayağa kalktı ve yeniden High Street'e indi. Uyuduğu yarığın yanındaki oyuğu inceledi.

"Hâkim rüzgâr. Güneybatıya bakan bir yerden su toplamalıyım."

Bıçağını alıp eğimli duvar boyunca aşağı doğru uzanan bir çizgi çizdi. Çizgi, duvarla oyuğun dibinin buluştuğu yerde avuç içi kadar içerlek bir yerde, bir çukurda son buluyordu. Cüce'ye gitti ve taşların arasından dikkatle beyaz bir patates çıkarıp geri getirdi. Sustalı bıçağın ucunda bir tornavida gibi tasarlanmış yarım santim uzunluğunda bir çıkıntı vardı. Bunu, eğimli çizginin iki üç santim üstünden kaya-

ya dayayıp öteki ucuna taşla vurmaya başladı. Kaya küçük parçalara ayrılmaya başladı. Tornavidayı eğimli çizginin üstüne koyup çizgi derinleşene dek vurdu. Bir süre sonra üç milim derinliğinde, otuz santim uzunluğunda bir ark elde etti. Arkın dipteki ucuna gitti.

"Arkın en önemli ucundan başlamalı. Böylece yağmur ne zaman yağarsa yağsın bir kısmını toplayabilirim."

Vuruşların sesi oyuğun içinde tatmin edici ölçüde yineleniyordu ve sanki bir odada çalışıyormuşçasına kuşatılmış hissediyordu kendini.

"Yün paltomu ya da muşambamı bu oyuğun üstüne serebilirim, böylece bir çatım olur. O bezdirici duygu burada kendini pek hissettirmiyor. Bu da kısmen bir odada bulunduğum ve kısmen de çalıştığım içindir."

Kolları ağrıyordu ama ark zeminden yükselmişti ve daha rahat bir pozisyonda çalışabiliyordu. İşinin kolaylaşmasıyla yorgunluğun üstesinden gelinip gelinmediğine ilişkin düşsel bir hesap yaptı ama öyle olmadığını anladı. Yüzü kayadan birkaç santim ötede, zemine oturdu. Alnını taşa dayadı. Eli gevşeyip açıldı.

"Yarığa gidip azıcık uzanabilirim. Ya da Cüce'nin yanında paltoma sarınıp yatabilirim."

Başını kayadan çekip yeniden çalışmaya koyuldu. Arkın kesik kısmı uzadı. Bu kısım ilk kestiği kısımla buluştu ve arkı incelemek için yeniden oturdu.

"Arkı bir eğimde bitirmem gerekirdi. Lanet olsun."

Kayaya suratını ekşitti ve arkı yeniden elden geçirip oluğun ucunun içe doğru meyletmesini sağladı.

"Sonuna doğru derinleştirmeli bunu."

Çünkü arkın içindeki su miktarı... ama fikrini değiştirdi ve hesaplamayı yüksek sesle yaptı.

"Verili bir uzunluktaki arkın içindeki su miktarı, tutulup yükselen suyun tamamını kapsar ve de yukarıdaki kayanın alanına orantılı olur."

Kayaya vurdu ve parçalar döküldü. Elleri yoruldu ve oyuğun zemininde, yaptığı işe bakarak oturdu.

"Bundan sonra gerçek bir mühendislik işi yapacağım. Olası bir havzanın çevresinde tümleşik bir alan bulacağım ve suyu içeri yöneltecek bir ark şebekesi oyacağım. Bu gerçekten ilginç olacak. Kumdan kaleler gibi."

Ya da tepelerden kente su getiren Roma imparatorları gibi.

"Bir sukemeri olacak bu. Ona Claudian adını vereceğim."

Duyarsız kayaya bir amaç dayatarak onu ufalamaya başladı yeniden.

"Acaba ne kadar zamandır yapıyorum bu işi?"

Oyuğun içine uzandı ve sırtının berelendiğini hissetti. Claudian, uzun, beyazımsı bir yara iziydi.

"Bu kayanın sertliğinde hainçe bir taraf var. Bir kayanın olabileceğinden daha sert. Ve... aşina."

Bezdirici ağırlık sıkıştırdı. Oturma pozisyonuna geçmek için çabaladı.

"Yosun kurutup yarığın içine sermeliydim. Ama yapacak o kadar çok iş var ki. Bu yaşama ve kurtarılma işinde bir yardımcıya daha ihtiyacım var. Belki de uyuyacak başka bir yer bulabilirdim. Açık havada? Yeterince ısındım."

Fazlasıyla ısınmıştı.

"Etim içeriden algılanabilir durumda... sanki kemiğe kadar her yerinden çürümüş gibi. Ve kocaman. Şişmiş."

Karanlığın küresi gökyüzüne doğru karmaşık bir pencere çevirdi. Kuru bir günde dışarı kaçan buhar gibi ses kapıda buharlaştı.

"Çok çalışıyorum. Dikkat etmezsem kendimi tüketeceğim. Neyse, işi sana devredeceğim, Chris. Sanmam ki pek çok kişi..."

Aniden durdu, sonra yeniden başladı.

"Chris. Christopher! Christopher Hadley Martin..."

Sözcükler tükendi.

Bir inceleme aracı vardı orada, var olduğunu bildiği bir nokta. Bir yüzün alt kısmından çıkan sesler vardı. Kendilerine atfedilmiş hiçbir anlam taşımıyorlardı. Kapakları geriye bükülü, fırlatılıp atılmış teneke kutular gibi yararsızdılar.

"Christopher. Christopher!"

Sözcükler tükenip gitmeden önce onları yakalayacakmış gibi iki koluyla öne uzandı. Kollar pencerenin önünde göründüler ve tam bir mantıksızlık içinde onu dehşete gark ettiler.

"Aman Tanrım."

Kollarını kendisine dolayıp sıkıca kucakladı kendisini, sağdan sola sallandı. Mırıldanmaya başladı.

"Kendine gel. Sakin ol."

9

Kalkıp ihtiyatla oyuğun kenarında oturdu. Kayanın farklı yapraklarının ve köşelerinin pantolonuyla külotundan geçtiğini hissedebiliyordu. Oyuğun içinde ilerleyerek yaprakların düzgünce kesildiği bir yere vardı ama sırtının durumu düzelmiş sayılmazdı.

"Kimdiysem oyum ben."

Penceresinin biçimiyle iki burnu arasında kılların yeşerdiği çiçekliği inceledi. Pencereyi katlayıp kendisine ilişkin görebildiği her şeyi gözden geçirdi. Süveterden paçavra ve yün yumakları çıkmıştı. Göğsünün aşağısında kıvrımlar halinde uzanıyordu ve yenleri akordeon gibiydi. Süveterin altındaki pantolon siyah değil, gri ve parlaktı, altındaki güverte çizmesi çorapları, ateşçinin ellerini silmekte kullandığı çöp tomarları gibi aşağı düşmüştü. Görünürde beden yoktu, yalnızca giyilmiş malzemelerin birleşimiydi. Orada ıstakozların oturmasının ne kadar garip olduğu sonunda kafasına dank edinceye kadar, pantolon boyunca uzanan garip şekillere bir süre kayıtsızca göz gezdirdi. Derken ıstakozlara duyduğu tiksinti birdenbire onu ele geçirdi ve onları öyle bir fırlattı ki kayaya çarpıp çatırdadılar. Darbenin yarattığı hafif acı kendisini yeniden onların uzantısı haline getirdi ve ıstakozlar, savurduğu yere atılmış yatan ellerine dönüştü.

Topluluk içinde konuşmak üzereymiş gibi boğazını temizledi.

"Bir ayna olmadan nasıl tam bir kimliğe sahip olabilirim? Beni değiştiren bu. Bir zamanlar kendimin yirmi fotoğrafına sahip bir adamdım ben... damga ve mühür niyetine sağ alt köşeye atılmış bir imzayla birlikte şu bu olarak kendim. Hatta Donanma'dayken, ara sıra bakıp kim olduğumu görebildiğim o fotoğraf vardı kimlik kartımda. Ya da belki bakmama bile gerek yoktu, kapsayıcı bir temsil olarak kendimin kanıtı ve orada olduğunu bilmenin güvenliği içinde, onu göğsümde taşımaktan hoşnuttum. Aynalar da vardı, üçlü aynalar; bu penceredeki üç ışığa göre daha dağınıktılar. Yanlardaki aynaları ayarlayabiliyordum dolayısıyla çift görüntü oluşuyordu ve sanki bir yabancıyı izliyormuş gibi aynadaki yansımadan kendimi yandan ya da arkadan gözetleyebiliyordum. Kendimi gözetleyip Christopher Hadley Martin'in dünya üzerindeki etkisini değerlendirebiliyordum. Sıcaklık, okşayışlar ve zafer kazanan et sayesinde başkalarının bedenlerinde kendi sağlamlığımdan emin olabiliyordum. Bir bedendeki bir karakter olabiliyordum. Ama şimdi buradaki bu şeyim, çürümüş etin bir sürü ağrısından, bir yığın paçavradan ve kayalardaki şu ıstakozlardan ibaretim. Penceremin üç ışığı dünyada ne denli yeterli olursa olsun kimliğimi saptamaya yetmiyor. Ama beni bana tanımlayan başka insanlar vardı... bana âşık oldular, beni takdir ettiler, bu bedeni okşadılar, onu benim için tanımladılar. Kendilerine üstün geldiğim insanlar, benden hazzetmeyen insanlar, benimle dalaşan insanlar vardı. Burada dalaşacağım hiçbir şey yok. Tanımı yitirme tehlikesi içindeyim. Rastgele çekilmiş şipşak fotoğraflardan oluşan bir albüm; eski filmlerin fragmanlarının gösterimiyim. Yüzüme ilişkin en fazla bildiğim diken diken kılların batması, bir kaşıntı ve sıcak bir karıncalanma hissi."

Öfkeyle haykırdı.

"Bu insana yaraşır bir surat değil! Görüntü, el feneriyle geceyi keşfetmek gibi. Kafamı dört bir yandan görebilmem lazımdı..."

Su deliğine indi ve havuza dikkatle baktı. Ama yansıması gizemliydi. Geri çekilip Kızıl Aslan'a, saçılmış deniz kabuklarının arasına gitti. Deniz kayalarından birinin tepesinde bir tuzlu su birikintisi buldu. Birikinti güneşin altında, içinde yeşil yosun bağlamış bir salyangoz ve üç denizşakayığıyla iki üç santim derinliğindeydi. Dipte güneşlenen, üç santimden kısa boyuyla ufak bir balık da vardı. Birikintiye doğru eğildi, balığın sergilediği hareketler arasından baktı ve aşağılarda mavi gökyüzünü gördü. Ama kafasını ne yöne çevirirse çevirsin kenarı çevreleyen karmakarışık bir saç çizgisiyle karanlık bir yamadan başka bir şey göremedi.

"En iyi fotoğrafım Algernon kılığındakiydi. Demetrius rolündeki de fena değildi ve de pipolu Freddy rolündeki de. Makyaj etkiliydi, gözlerim gerçekten ayrık görünüyordu. *Night Must Fall*'da çekilen vardı. Ve o *The Way of World*'deki. Kimdim ben? Jane'in karşısında oynamak eğlenceli olurdu. O şırfıntıyı devirmek de güzeldi."

Kaya sağ uyluğunun ön kısmındaki yarayı incitiyordu. Ayağının yerini değiştirip gözünü yeniden birikintiye dikti. Profilini en iyi açıdan yakalamaya çalışarak kafasını iki yana çevirdi yine... en iyi profili soldan olanıydı, hafifçe yukarıda ve yüzündeki yarı gülümseyişle. Ama önce gölgeli bir burun, sonra da bir gözyuvarının yarım dairesi engel oluşturuyordu. Yüzünün tamamını incelemek için geri döndü ama soluması suyu dalgalandırdı. Soluğu kesildi ve koyu kafa dalgalanıp dağıldı. Geriye çekildi ve sağ yeninin bitiminde ağırlığını dengeleyen bir ıstakoz duruyordu.

Istakozu yeniden bir ele dönüştürdü ve birikintiye baktı. Küçük balık, oksijen tüpünden yükselen düzenli kabarcıklarla birlikte güneş ışığında asılıydı. Barın arkasındaki şişe-

lerin görüntüsü akvaryumun içinden bakınca, mücevher ve cevher falezleri gibi görünüyordu.

"Hayır, teşekkürler ahbap, yeterince içtim."

"Yeterince içmişmiş. Duyuyor musun bunu, George? Duyuyor musun?"

"Neyi duyacağım, Pete?"

"Bizim Chris yeterince içmiş."

"Haydi ama, Chris."

"Bizim Chris içki içmez, sigara içmez."

"Kumpanyayı seviyorum, ahbap."

"Kumpanyayı seviyormuş. Benim kumpanyam. Kendimden iğreniyorum. 'Zaman geldi, beyler, lütfen' demeyeceksin şimdi, değil mi bayan, beyler? Yaşlı annesine söz verdi. Kendisi dedi. Annesi dedi. Dedi ki, Chris, çocuğum, bırak on emir başının çaresine baksın, dedi. Ama içki ve sigara içme. Yalnızca düzüş, affedersiniz bayan, dişlerimin arasından böyle taşkın bir söz kaçacağını bilseydim, bunu bir dikilitaşla seks olarak ifade etmek için önlem alır ya da dolaylı anlatıma başvur..."

"Tamam, Pete. Öteki koluna gir, Chris."

"Ellerinizi üstümden çekin, beyler. Tanrı şahidimdir, onu sudan çıkmış balığa çevireceğim. Ben bu kumpanyanın, karısı ve cinsiyeti belirsiz bir çocuğu olan özgür ve bağımsız bir üyesiyim."

"Oğlan o, ahbap."

"Aramızda kalsın, George, cinsiyet değil akıl önemli. Benim kim olduğumu bilir mi? Kimiz biz? Beni seviyor musun, George?"

"Sen, bizim şimdiye dek sahip olduğumuz en iyi yönetmensin, seni ihtiyar ayyaş."

"Ayyaş dedim, bayan. George, sen bu lanet olası tiyatronun sahip olduğu gelmiş geçmiş en meleksi yönetmenisin ve Chris de en iyi lanet olası jön, değil misin, Chris?"

"Sen ne dersen, öyle değil mi George?"

"Kesinlikle, ahbap, kesinlikle."

"O halde hepimiz her şeyi dünyadaki lanet olası en iyi kadına borçluyuz. Seni seviyorum, Chris. Baba ve anne aynı etten. Amcam da öyle. Kâhin amcam, benim. Seni kulübüme kabul edeyim mi?"

"Şimdilik eve yollanmaya ne dersin, Pete?"

"Pis Sinek Kurdu Kulübü diyelim. Üye misin? Çince bilir misin? Sürekli açık mısınız, yoksa yalnızca pazarları mı?"

"Bırak şimdi, Pete."

"Biz sinek kurtları bütün hafta oradayız. Çinliler az bulunur bir yemek yapmak isteyince bir balığı teneke bir kutuya gömüyorlar, biliyorsunuz. Kısa süre sonra bütün küçük kurtçuklar ortaya çıkıp yemeye başlıyorlar. Balık dakikasında yok oluyor. Yalnızca kurtçuklar kalıyor. Kurtçuk olmak şaka değil. Bazıları fototropik. Hey, George... fototropik!"

"N'olmuş Pete?"

"Fototropik. Fototropik dedim, bayan."

"Kurtçuklarını bitir de gidelim, Pete."

"Ha, kurtçuklar. Evet, kurtçuklar. Henüz bitirmediler. Balığı yediler yalnızca. Tenekeden bir kutunun içinde sürünmek boktan bir şey ve en kötülerden birisi de Danimarka. Eh, balığı bitirince, Chris, birbirlerini yemeye başlarlar."

"İyiymiş, ahbap."

"Küçükler minikleri yer. Orta boydakiler de küçükleri. Büyükler orta boydakileri yer. Derken büyükler birbirlerini. Sonra sayı ikiye düşer, derken teke ve artık balığın olduğu yerde iri, başarılı bir kurtçuk vardır. Az bulunur yemek."

"Şapkasını aldın mı, George?"

"Hadi, Pete! Dikkat et şimdi..."

"Seni seviyorum, Chris, seni irikıyım tatlı yakışıklı. Beni ye."

"Kolunu omzuna at."

"Geriye neredeyse yarım kaldı, fototropiğim ben. George'u yemedin mi daha? Ve geriye tek kurtçuk kaldığında Çinliler onu meydana çıkarır..."

"Buraya oturamazsın, aptal ayyaş!"

"Çinliler onu meydana çıkarır..."

"Tanrı aşkına, bağırıp durma. Aynasızlar peşimize düşecek."

"Çinliler onu meydana çıkarır..."

"Kendine gel, Pete. Çinliler ne zaman meydana çıkaracaklarını nereden bilsinler?"

"Bilir onlar. X ışını yayan gözleri var. Hiç teneke kutunun kenarına çarpan bir kürek sesi duymuş muydun, Chris? Bum! Bum! Aynı gök gürlemesi gibi. Sen üye misin?"

Üç kayaların orada bir dizi dalgalanma oldu. Adam bunları dikkatle izledi. Derken kayaların yanından kahverengi bir kafa belirdi, bir diğeri ve bir tane daha. Kafalardan birisinin ağzında gümüş bir bıçak vardı. Bıçak eğilip çırpındı ve bıçağın ağzının bir balık olduğunu gördü. Ötekiler suya dalıp arkalarında su çukurları ve halkalar bırakırken fok kayaya çıktı. Fok, kafayla kuyruğu tükürüp güneşin altında sakince yedi ve hareketsizce yattı.

"Acaba insan görmüşler midir hiç?"

Adam yavaşça ayağa kalktı ve fok kafasını ondan yana çevirince acımasız bir bakıştan dolayı kendisini geri çekilirken buldu. Tüfek doğrultan bir insanı taklit ederek kollarını aniden kaldırdı. Fok kayadan ayrılıp suya daldı. İnsanları tanıyordu.

"Yanına gidebilseydim onu öldürebilir, derisinden çizme yapabilir ve etini yiyebilirdim."

Adamlar, derilere bürünüp kumsalda açıkta yatarlardı. Uzun bekleyişe ve leş kokusuna katlanırlardı. Akşamın alacakaranlığında, koca hayvanlar denizden çıkar, adamların etrafında oynar, sonra da yatıp uyurlardı.

"Dürülmüş bir muşamba fok görüntüsü verir. Ona alıştıkları zaman ben de içine girerim."

Günlerin düşüncelerini gözden geçirdi. Karşı karşıya asılmış aynaların içinde yinelenen odalar gibi durağandılar. Birden acı kadar yoğun bir bitkinlik hissetti. Gökyüzünün ve bütün o engin sessizliğin baskısı altında güçbela Gözetleme Kulesi'ne gitti. Kendini boş denizin her köşesini incelemeye zorladı. Su bugün, sanki ölü hava tarafından düzleştirilmiş gibi daha pürüzsüzdü. Toplarca janjan ipek kumaş, o izledikçe bir çukurdaki cüruf tabakası gibi yanardöner bir hal alan yağ görünümlü yamalar vardı. Ama bu su miller boyunca titreştiği için ergimiş bir güneş üstünde uzuyor, kör edici ani bir parlayışla orada farklı bir titreşim içinde görünen buradaki hiçliğe uzanıyordu.

"Ben George ve Pete'yle Kızıl Aslan'dayken hava değişmiş."

Üç kayaların ötesinde bir anlığına bir fokun kafasının belirdiğini ve kendisinin bir foka binip onu suyun üstünde Hebrides'e doğru sürdüğü çılgın bir manzara gördü birden.

"Aman Tanrım!"

Sesinin coşkusuz ama yine de yüksek ve acılı tınısı gözünü korkuttu. Kollarını sarkıtıp Cüce'nin yanında kendi bedeninin içine çekildi. Penceresinin altındaki delikten, mırıltılı bir sözcük seli yuvarlanıp düşmeye başladı.

"Çocukluğumda uyanık yatarken, karanlığın sonsuza dek süreceğini sandığım o geceler gibi. Ve bodrumdaki köşeden çıkıp gelen her ne idiyse onun rüyası yüzünden yeniden uykuya dalamazdım. Sıcak, darmadağınık yatakta, ateşler içinde, kendimi dış dünyadan soyutlamaya çalışarak yatar ve şafaktan önce üç sonsuzluk olduğunu bilirdim. Her şey gece dünyasıydı, iyilikten başka her şeyin olabileceği öteki dünya; hayaletlerin, hırsızların ve dehşete düşüren şeylerin; gündüz canlanan zararsız şeylerin, gardırobun, kitaptaki resmin, hikâyenin, tabutların, cesetlerin, vampirlerin ve her daim sıkıştıran, işkence eden duman yoğunluğundaki karanlığın dünyası. Ve her türlü şeyi düşünürdüm çünkü dü-

şünmeye devam etmezsem şu aşağıdaki bodrumdaki her ne ise onu anımsardım ve zihnim bedenimden sıyrılıp savunmasız halde karanlık merdivenlerden üç kat aşağı iner, uzun tekinsiz saatin yanından, gıcırdayan kapıdan geçer, tabut kapaklarının bodrum duvarlarına çarpıp kırıldığı korkunç basamakları inerdi... ve geri kaçmaya, yukarı çıkmaya çalışarak taş döşemenin üstünde çaresiz donakalırdım..."

Çömelmiş vaziyette duruyordu. Ufuk geri geldi.

"Aman Tanrım!"

İlk kuş saçaklarda ya da ağaç tepelerinde cıvıldarken şafağı beklemek. Paramparça olmuş arabanın yanında polisi beklemek. Silahın ateşlenmesinin ardından kurşunu beklemek.

Bezdirici gökyüzü karşı konulmaz biçimde biraz daha yerleşti omuzlarının üstüne.

"Ne oluyor bana? Yetişkinim ben. Neyin ne olduğunu biliyorum. Benimle bodrumdaki çocuk arasında hiçbir bağlantı yok, hiç yok. Büyüdüm. Yaşamımı düzene soktum. Kontrol altına aldım. Zaten orada da korkulacak hiçbir şey yok. Sonucu beklemek. O konuşmayı beklemek – bunu takip edeni değil, biliyorum onu, karşıya geçip sigara kutusunu aldığım zamankini. O konuşmanın olması gereken yerde kara bir delik var ve o dedi ki dün gece her şeyin içine ettin, ahbap. Yaranın sarılmasını beklemek. Bu biraz canını yakacak. Dişçinin koltuğunda beklemek.

Sesimin, ağzımda, vurulmuş bir kuş gibi ölüp düştüğünü işitmekten hoşlanmıyorum."

Penceresinin her iki yanına birer elini koydu ve iki siyah çizginin pencereyi küçültmesini izledi. Her iki avcunun altındaki kılların sertliğini ve yanakların sıcaklığını hissedebiliyordu.

"Beni ezen ne?"

Görüşünü ufka çevirip taradı ve çemberi tamamladığında, bunun kendisine söylediği tek şey, güneşin altındaki daha parlak dalgalanma oldu.

"Artık herhangi bir gün kurtarılabilirim. Kaygılanmama gerek yok. Geçmişten gelen parçalara eyvallah ama hiç olmamış şeyleri gördüğümde dikkatli olmalıyım, –suyum, yiyeceğim, zekâm ve barınağım var– gibi."

Bir an duraklayıp penceresini çevreleyen etin verdiği duyguya yoğunlaştı. Elleri ve derisi yumru yumruydu. Gözlerini yanlara döndürdü ve göz çukurlarının yarım çemberlerinde aslında hafif bir çarpılma olabileceğini gördü.

"Sıcak şişlikleri mi? Yağmur yağınca soyunup yıkanmalıyım. O zamana kadar kurtarılmamışsam."

Sağ elinin parmaklarını gözlerinin çevresindeki deriye bastırdı. Yüzünün yan tarafında kıllardan aşağı doğru genişleyen sıcak şişlikleri vardı. Gökyüzü üstlerinde baskı yapıyordu ama başka bir duygu hissetmiyorlardı.

"İçeri gideyim. Yatayım. Ve uyanık kalayım."

Hava bulutlandı ve ısındı. Bunaltıcı.

"Hastalanırım demiştim. Belirtilere dikkat etmeli demiştim."

Su deliğine indi ve sürünerek içeri girdi. Suyun karnının içinde lıkırdadığını duyana dek içti. Gerisingeri süründü ve boyutlar allak bullak oldu. Kayanın yüzeyi olabildiğince sert, olabildiğince parlak, olabildiğince yakındı. Artık büyüklüğü ölçemiyordu.

Bir tek laf edecek kimse yoktu.

Pek iyi görünmüyorsun, ahbap.

"Nasıl göründüğümü nereden bilebilirim yahu?"

Gümüş kafanın çikolatasının kâğıdıyla bağını kurmadan önce, yaklaşıp geri çekilen bir dev gördü. Açık seçik ifade edemediği bir nedenden ayakta durmasının tehlikeli olacağını düşündü. Emekleyerek yarığa gidip giysilerini düzeltti. Her şeyi giymesi gerektiğine karar kıldı. Kafası yarığın dışında, sönmüş bir can yeleğinin üstünde, hemen uzandı. Gökyüzü yeniden parlak maviye dönmüştü ama oldukça ağırdı. Kıllarının altındaki açıklıktan salyası akmaya devam ediyordu.

"Care Charmer Sleep."* Daha mükemmel düsturlar. Beylik laflar. Arapsaçına dönmüş beyin. Ama bodrum yüzünden uyuma sakın. Cesurlar nasıl uyur. Nat uyuyor. Bizim ayyaş. Eski bir bohça gibi dipte yuvarlanıyor ya da sürükleniyor. Sıkı bir macera bu ve herkesin başına gelebilir. Yat aşağı, fare. Kafesini kabullen. Bu ay ne kadar yağmur yağar ki? Kaç konvoy? Kaç uçak? Ellerim büyüyor. Bütün bedenim irileşiyor ve yumuşuyor. Acil durum. Alarm. Hastalanırım demiştim. Bacağımdaki eski yaranın geri kalan yaraların hepsinden daha çok karıncalandığını hissedebiliyorum. Pantolonumun içinde tuz var. Külotumda karıncalar."

Yarığın içinde sağa sola kaydı ve sağ elini geri çekti. Bununla yanağını yokladı ama yanak kuruydu.

"Karıncalanma terden değil demek ki."

Elini geri çekip kasığını kaşıdı. Yün paltonun kenarı yüzüne batıyordu. Yün başlığını giymesi gerektiğini anımsadı ama onu arayıp bulamayacak kadar bitkindi. Kımıldamadan yattı, bedeni yanıyordu.

Gözlerini açtı, gökyüzü üzerinde menekşe rengindeydi. Göz çukurlarında bir tuhaflık vardı. Yatmayı sürdürdü, bakışları hiçbir noktaya odaklanmıyordu ve yüzündeki sıcaklık yumrularını düşündü. Bunlar göz çukurlarını bütünüyle kapatır mı acaba diye merak etti.

Sıcaklık yumruları.

Bedenindeki yanmalar ve ürpertiler üzerinden dalgalar halinde geçiyormuş gibi birbirini izliyordu. Birden bu dalgalar yoğunlukları yüzünden yağ gibi ilerleyen maden eriyiği, lehim, erimiş kurşun, ısıtılmış aside dönüştüler. Derken, debeleniyor ve yarıktan çıkmak için haykırıyordu.

Kayanın üstünde sarsılarak diz çöktü. Ellerini yere koydu, ağırlığını onlara verince elleri acıdı. Önce bir gözüyle, sonra diğeriyle dikkatle baktı onlara. Yavaş bir nabız atışıyla şişip küçüldüler.

---

* Samuel Daniel'ın bir sonesi. (ç.n.)

"Gerçek değil bu. Hayatın İpliği. Dayan. Gerçek değil bu."

Ama gerçek olan bir şey varsa o da ellerinin kaba iriliğiydi. Ortalamadan bile daha iriydiler, öylesine kan doluydular ki etleri dolgun ve şişmiş kasap elleri gibiydiler. Dirsekleri dayanamayıp çöktü ve adam da ellerinin arasına düştü. Yanağı benzersiz sertlikteki kayaya dayalı, ağzı açık, uykulu gözlerle yarığın içine bakıyordu. Dalgalar hâlâ bedeninde geziyordu ve onların farkındaydı. Dişlerini gıcırdattı ve küresinin merkezinde kendisine tutundu.

"Bu, 38 derecenin üstünde ateşim var demektir. Hastanede olmalıydım."

Kokular. Formalin. Eter. Metamfetamin. İyodoform. Tatlı kloroform. İyot.

Görüntüler. Krom. Beyaz çarşaflar. Beyaz sargılar. Yüksek pencereler.

Dokunuşlar. Acı, Acı, Acı.

Sesler. Ateş çizelgesinin altına takılmış kulaklıklardan, kulaklarda ahmakça zırvalayan Ordu programı.

Tatlar. Kurumuş dudaklar.

Büyük bir ağırbaşlılık ve ciddiyetle yeniden konuştu.

"Hastalanıyorum herhalde."

Giysilerini bedeninden güçlükle çıkardı. Atletini ve külotunu çıkaramadan yanma dayanılmaz hale geldi, bu yüzden de giysilerini yırtarak çıkarıp rastgele savurdu. Çırılçıplak doğrulduğunda bedenine değen hava sıcaktı, ama çıplak olma eylemi bir şey yapmak gibiydi, çünkü bedeni ürpermeye başladı. Claudian'ın beyaz izinin yanındaki duvara oturdu bin bir zahmetle ve dişleri birbirine vurdu.

"Bir şekilde devam etmeliyim."

Ama ufuk sabit kalmamıştı. Tıpkı elleri gibi deniz de nabız gibi atıyordu. Bir anda mor çizgi öylesine uzaklaştı ki hiçbir önem taşımıyordu ve bir an sonra öyle yakındı ki kolunu uzatıp tutabilirdi.

"Düşün. Akıllı ol."

Başını iki eliyle tutup kaldırdı ve gözlerini yumdu.

"Bol su iç."

Gözlerini açtı ve High Street altında nabız gibi atıyordu. O anda gördüğü, deniz yosunuyla yol yol olmuş kayanın güneşle kara gölgelere dönüştüğü ve artık yosun olmadığıydı. High Street'in ötesindeki deniz ölü gibi durgundu ve denizlikten çıkmıştı, öyle ki ayakları şişmiş ve berelenmiş olmasa aşağı inip üstünde yürüyebilirdi. Bedenini büyük bir dikkatle su deliğine taşıdı ve içeri girdi. Anında dondu. Yüzünü suya daldırıp takırdayan dişlerle suyu kâh içip kâh yedi. Sürünerek yarığa gitti.

"Sıkışma yüzünden oluyor, berbat basınç. Göğün ve havanın ağırlığıydı bu. Çürüyüp posaya dönüşmeden insanın bedeni bütün o ağırlığı nasıl kaldırsın?"

Oyuğun içine küçük su döktü. Sürüngenler denizde, kayanın çevresinde yüzüyorlardı. Bacakları altlarında gizlenmiş, dümdüz denizin üstünde hiçbir şey demeden oturuyorlardı.

"Sıçmam gerek. Buna kafa yormalı. Şimdi her şeyi giyip ateşi bedenimden terleyerek atmalıyım."

Giysilerinin hepsini üstüne geçirdiğinde alacakaranlık bastırmıştı ve bacaklarıyla yoklayarak yarığının yolunu buldu. Yarık büyüdü ve kalabalıklaştı. Kayadan büyük, dünyadan büyük olduğu zamanlar, kenarına vuran küreğin sesinin uzaklardaki gök gürültüsü gibi geldiği koca bir teneke kutusuna dönüştüğü zamanlar oldu. Sonra bunu, yeniden kayanın içinde olduğu ve uzaktaki gök gürültüsünün sesinin bir küreğin devasa bir teneke kutunun kenarına vuruşu gibi geldiği bir zaman izledi. Bütün bu süre içinde penceresinin altındaki açıklık, Forces Programme* gibi salya akıtıyor, göremediği ama orada olduklarını bildiği insanlara cızırdayıp

* BBC Forces Programme. 1940-44 yılları arasında yayın yapan bir radyo istasyonu. (ç.n.)

şarkı söylüyordu. Bir iki saniyeliğine evdeydi ve babası bir dağı andırıyordu. Gök gürültüsü ve şimşek, dağın başının çevresinde oynaşıyor ve annesi asit gibi gözyaşları döküyor, başı sonu olmayan bir çorap örüyordu. Gözyaşları bir tür tılsımdı, çünkü onu haşladığını hissettikten sonra bu yaşlar yarığı bir örüntüye dönüştürdü.

Açıklık konuştu.

"Bu kayanın üstündeyim diye üzülüyor benim için."

Sybil gözyaşı döküyordu ve Alfred. Helen ağlıyordu. Parlayan bir çocuk yüzü ağlıyordu. Yarı unutmuş bir halde görüyordu, ama artık yüzleri açık seçik anımsıyordu ve hepsi de ağlıyordu.

"Teneke bir kutunun orta yerindeki bir kayanın üstünde tek başıma olduğumu bildikleri için."

Onları bir duvarda taştan yüzlere, başı sonu olmayan bir koridorda sıra sıra asılı maskelere dönüştüren gözyaşları döküyorlardı. Sigara İçmek Yasaktır, Erkekler Tuvaleti, Kadınlar Tuvaleti, Çıkış yazılı tabelalar ve pek çok üniformalı görevli vardı. Orada aşağıda, uzak durulması gereken başka bir oda vardı, çünkü orada kara taştan korkunç dizlerinin ve ayaklarının arkasında tanrılar oturuyordu, ama burada da taştan yüzler ağlıyorlardı ve ağlamışlardı. Taştan yanakları kırışmıştı, bulanık görünüyorlardı ve ancak belirsiz bir yöntemle kimlikleri ayırt edilebiliyordu. Gözyaşları taş zeminde bir gölcük oluşturduğu için ayakları bileklerine kadar yanıyordu. Kalkmak için duvarı tırmaladı ve haşlayıcı maddeden oluşmuş gölcük, bileklerinden baldırlarına, dizlerine kadar geldi. Yarı yüzüp yarı tırmanarak debelendi. Duvar dönüyor, yeraltındaki bir tünelin duvarı gibi kavis yapıyordu. Gözyaşları yakıcı denize katılmak için taşın üstünden inmiyordu artık. Serbestçe dökülüyor, onun üstüne düşüyordu. Bir nokta, bir inci, bir top, bir küre biçiminde üzerinden geçen bir tanesi, yayıldı. Adam çığlık atmaya başladı. Onu iliklerine kadar yakıp geçen su topunun içerisindeydi.

Onu bütünüyle yiyip bitiriyordu. Eridi ve bedenden ayrılmış katıksız bir acının uzantısı olarak gözyaşı damlası boyunca yayıldı.

Yüzeye fırladı ve taştan bir duvara yapıştı. Işık yok denecek gibiydi orada, ama gelmekte olan şey yüzünden zaman kaybetmemesi gerektiğini biliyordu. Tünelin duvarlarında çıkıntılar vardı, dolayısıyla tünelden çok neredeyse tırmanıp çıkabileceği bir kuyuydu neredeyse. Çıkıntılara tutuna tutuna kendini yukarı çekti. Işık çıkıntıları görmesini sağlayacak ölçüde parlaktı. Bunlar yüzlerdi, sonsuz koridordakilerin benzerleri. Bunlar ağlamıyorlardı, ama ayaklar altında çiğnenmişlerdi. Tebeşirimsi bir malzemeden yapılmışlardı sanki, çünkü ağırlığını üstlerine verince dağılıp gidiyorlardı, bu yüzden de yukarı doğru yalnızca sabit hareketlerle ilerleyebiliyordu. Kuyunun içinde bağıran sesini duyabiliyordu.

"Benim! Benim! Benim!"

Ve bütün bu süre içinde Forces Programme'ın zırvalıkları gibi kulaklarında asılı duran başka bir ses daha vardı. Hiç kimse bu sese aldırmıyordu, ama ahmaklığın doğası gereği, sürekli aynı şeyi söylese de konuşmaya devam ediyordu. Bu sesin kendi yüzünün alt kısmıyla bir bağlantısı vardı ve tırmanıp tebeşirimsi, elverişli yüzleri kırarken sızıp duruyordu.

"Tüneller, kuyular ve su damlaları, bunların hepsi eski mevzular. Bana anlatamazsınız. Benimkilerin bilinçaltının, libidonun cinsel imajları olduğunu biliyorum, id miydi yoksa? Hepsi açıklaması olan, bilinen şeyler. Yalnızca cinsel mevzular, başka ne bekleyebilirsiniz? Heyecan, bütün tüneller, kuyular ve su damlaları. Hepsi eski mevzular, bana anlatamazsınız. Biliyorum."

10

Yaz şimşeğinin bir dili tam da içteki yarığın içini yaladığı için orada şekiller gördü. Bazıları koridor dönemeçleri gibi köşeli ve heybetliydi, aralarında nüfuz edilemeyen uzaklıklara düşen ışık vardı. Şekillerden biri o anda buzu çözülüp canlanan bir kadındı. Şimşek onu nefes alma eylemi sırasında yaratmış ya da ortaya çıkarmıştı; kadın neredeyse bu nefes alma sona erdiğinde nefesi tutup dışarı vermişti sanki. Düşünmeksizin onun kim olduğunu, ne zaman nerede bulunduğunu biliyordu; onun neden öyle hızlı soluduğunu, elmalı ipek bluzu kaldırdığını, yasak meyveyi, neden her iki elmacıkkemiğinin üstünde renkli yamalar bulunduğunu ve benzersiz biçimde burnuna değin kızardığını biliyordu. Bu yüzden kız ona geniş alnını, orta yerindeki üç pembe yamasıyla uzak ve fethedilmemiş yüzünü sundu. Gözlere gelince, aşağılama ve öfkenin ateşini püskürtüyorlardı. Bunlar, adamın bedeninin ve ateşler içinde yanan başının dile getirilmemiş bütün görüşlerini onaylayan gözlerdi. Giysili bir beden gözüyle bakılınca ya da dinlenince, sıradan ve sönüktü kız. Ama bu gözler başka bir kişiye aitti çünkü yüzün ya da sesin iffet taslayan ve sosyal arzuların aykırılığıyla hiç ilgileri yoktu. Birey Mary idi bu, çocukluğundan beri maruz kaldığı etkilerin birleşiminden başkası olmayan, kiliseye giderken eldiven ve şapka takan Mary, çileden çıkartıcı bir zarafetle yemek yiyen Mary, iki küçük ayağının üstünde özgüveniyle,

şeytani ve misk kokulu bir çekicilik taşıyan Mary ki en kötüsü de buydu çünkü bunun hemen hemen hiç farkında değildi. Bu birleşim öyle kaçınılmaz biçimde oluşmuştu ki her bir sözcüğü ve eylemi önceden kestirilebiliyordu. Birleşim sıra dışı olandan ziyade sıradanı seçerdi; bir mıknatıs gibi saygıdeğer olana uçardı. Büzülmüş ağza, fazlasıyla geniş alna, sıradan kahverengi saça uygun bir eşlikçiydi. Ama gözler... doğanın kesinlikle gerçek ve görünmez bir yüz olmasında karar kıldığı o etten maskeyle ortak hiçbir şeyi yoktu gözlerin. Belin inanılmaz inceliği ve elma memelerle, etin saydamlığıyla birdiler. İri ve hiçbir zaman sözle ifade edilecek ölçüde yüzeye çıkmamış bir bilgelikten kaynaklanan bir akılla doluydular. Kıza pek çok suskunluk bahşediyorlardı –birleşim açısından son derece açıklanabilir bir şey– orada olmayan bir gizem. Ama öfkeli miskle, ufak temkinli memelerle, ele geçirilmesi kesinlikle mümkün olmayan erdemle birleştiğinde o gözler Akteon'un ölüm hükmüydüler. Gözlerin ardında, yaz şimşeklerinin titreşimleriyle aydınlatılmış dünyada açık bir alanı işgal etme hakkını veriyorlardı ona. Onu rahminden çok kibirde bir deliliğe, hak iddia edip koparma gereksinimine, yaşamın büyüme noktasında bir yıkıma dönüştürüyorlardı. O gözler çocukluğun gecelerini, dikişli çarşaflarıyla, umutsuzluğuyla sonsuz sıcak yatağı geri getiriyorlardı. Kızın yaptığı şeyler önemsiz olsalar da önemli hale geliyordu, taktığı akik bir tılsıma dönüşüyordu. Tüvit eteğinden sarkan bir iplik –her ne kadar bunu bir dükkândan, birbirinin aynısı eteklerin boş ve değişmeksizin asılı durduğu bir askıdan satın almışsa da– işte aynı iplik çağrışım yoluyla büyülü biçimde iktidara dönüşmüştü. Soyadı –ve adam dizlerini kaldırarak kayaya bir yumruk attı– şimdi ölmüş Nathaniel'a bırakılmış soyadı, ola ki kızı gerçekte olduğundan daha çok merkeze oturtacak bir ayırt edici özelliği geri sarar diye bir başvuru kitabına bakmaya zorlamıştı adamı. Hangi talih ya da daha kötüsü, evrenin hangi ihlal edilemez ancak fethedip ihlal etme ihtiyacıyla acı

veren yasası sayesinde, güce ve başarıya giden yola yerleştirilmişti kız? Bu kız, insanın ilerleyen ayağıyla atacağı bir diğer adımdan başka bir şey değilken, gözlerin ardındaki bu yeri hakkıyla nasıl alabiliyordu? İnsanın aşkı, heyecanı, rahatlığı ya da zaferi değil de, daha çok işkenceyi, tam da tıslayan boşalmalarla güçlenen bedenin ritmini düşündüğü o hayali çiftleşme geceleri... şunu ve şunu al! Bu büzülmüş ağzın için ve şu pembe yamaların, bitişik dizlerin, yüksek topuklu, kadınsı ayakkabılarının üstündeki geçit vermez dengen için... ve seni öldürse de sihrin ve küçük erdemin için!

Ona duyduğum tek gerçek his nefretken karanlığımın merkezini nasıl böyle zapt edebiliyor?

Solgun yüz, pembe yamalar. Son şans ve birleşim yüzünden kaçınılmaz olarak, ne diyeceğini biliyorum.

Ve işte çarçabuk geliyor, anında mükemmelliğin en üst seviyesine çıkarılmış bir aksanla.

"Yok."

Tek bir hecede en az üç ünlü harf var.

"O zaman neden benimle buraya gelmeyi kabul ettin?"

Üç yama.

"Seni beyefendi sanmıştım."

Kaçınılmaz olarak.

"Beni yoruyorsun."

"Beni eve götür lütfen."

"Yirminci yüzyılda gerçekten de bunu mu kastediyorsun? Gerçekten tacize uğradığını mı düşünüyorsun? Demek istediğin yalnızca, 'Hayır, üzgünüm, ama hayır' mı?"

"Eve gitmek istiyorum."

"Bak ama..."

Mecburum, mecburum, anlamıyor musun, lanet olası kaltak?

"O zaman otobüse binerim."

Bir şans. Yalnızca bir.

"Dur bir dakika. Aynı dilden konuşmuyoruz. Söylemeye çalıştığım şey yalnızca... yani, zor. Sadece sen benim... an-

lamıyorsun. Ah Mary, bunu sana kanıtlamak için her şeyi yaparım!"

"Üzgünüm. Seninle o anlamda ilgilenmiyorum."

Ve ardından, yükselen öfkeyi, aşınmış yolu çiğnemek için kullanmaya mecbur kalarak:

"Yani hâlâ... hayır mı?"

Anlayışlılık ve şefkat, zaferin en büyük hakareti.

"Üzgünüm, Chris. Gerçekten de üzgünüm."

"Biliyorum, kız kardeşim olacaksın."

Ama sonra bu şaşılacak yanıt, sakince alaycı kinayeyi silip süpürüyor.

"İstersen."

Adam hırsla ayağa kalktı.

"Hadi. Buradan çıkalım Tanrı aşkına."

Sürücü koltuğunda bir şekil gibi bekle. Benim hakkımda bir şey biliyor mu ki? Kız, fotoğraflardaki gibi bir ayağı ötekinin önünde dönmüş, çakıllı yolun bir ucundan diğerine gerilmiş görünmez bir ip üzerinde yürüyerek, bekâretin yenilmez bayrağını gururla taşıyarak motelden geliyor.

"O kapı düzgün kapanmıyor. Bana bırak."

Belli belirsiz bir koku, biçimini yitirmiş ucuz tüvitin dokunuşu, vitesin üstünde titreyen el, geriye giden yol, üstü örtülü savaş zamanı ışıkları, o tepenin ötesinden gelen kurallara boş verip her adımda yedi fersah ilerleyen tılsımlı çizmelerle güneye doğru uzaklaşan dizginlenemez yaz şimşekleri, sert adımlar atan ayaklar, boyalı bir damla gibi çentilmiş yaprak püskülleri, farların ışığının değdiği, bu ışıkla hayat bulan ve sarıp sarmalanarak kayıp şansların arafına götürülen ağaçlar.

"Çok hızlı gitmiyor musun?"

Eğilmiş yanak, büzülmüş ağız, saçma sapan şapkanın altında gözler, uzak, feri sönmüş. Sertçe yere basan ayak.

"Lütfen daha yavaş sür, Chris!"

Tekerleğin haykırışı, vitesin sızlanışı, ileri atılış ve kükreme...

"Lütfen!.."

Sallanma, sağa sola yalpalama, patinajın ipeksi tıslayışı, film sahnesi...

Hız.

"Lütfen! Lütfen!"

"O zaman izin ver. Şimdi. Bu gece, arabada."

"Lütfen!"

Şapka yamulmuş, yol açılmış, ağaçtan tünel bitmiş...

"İkimizi de öldüreceğim."

"Delisin sen... ah, lütfen!"

"Kireçli ağacın orada yolun çatallandığı yerde, senin tarafını çarpacağım. Havaya uçup kafa şişireceksin."

"Ah Tanrım, ah Tanrım."

Yolun kenarında, giysi yığınına küt diye inen darbe, geri dönüyor, şoseyi yiyor, arabayı kenara çekiyor, kayıp şanslaın arasında geri itiyor, gazlayıp bodrumdaki zamana geri dönüyor...

"Bayılacağım."

"Sevişmemize izin verecek misin? Seni sevmeme?"

"Lütfen dur."

Yolun kenarında, iki ayağıyla basıp durduruyor, susturulmuş kontak ve farlarla, içi doldurulmuş bir bez bebeğe yapışıyor, yaz şimşeğinin altında canlanan bez bir bebeği zorla soyuyor; dizler saklanıp korunmuş bekâretin üzerinde sımsıkı birbirine bitişmiş, bir eliyle aynı tüvit eteği aşağı çekiştirirken ötekiyle tehlikeyi savuşturuyor, sesiyle yarı çıplak memeye korunma sağlıyor...

"Bağırırım!"

"Durma, bağır."

"Seni pislik, hayvan..."

Derken yalnızca birkaç santim ötede dik dik bakan gözleriyle beyaz bir yüzü aydınlatan yaz şimşeği, yapay kadının gözleri, kızın yapmacıklığı ve bahanelerinden şaşkına dönmüş, onun kendi ilkel, insan bedenini kabullenmeye zorlanmış... şimdi derin ve yatışmak bilmez bir nefretle bakan gözler.

Artık mükemmelliğin en üst seviyesinden çıkan hiçbir şey yok. Ünlü harfler, içlerindeki taşralılıkla pürüzlenmiş.

"Anlamıyor musun, pis herif? Yapamazsın..."

Son şans. Mecburum.

"O halde ben de seninle evlenirim."

Daha çok yaz şimşeği.

"Chris, gülmeyi kes. Duyuyor musun? Kes şunu! Kes dedim!"

"Senden *tiksiniyorum.* Yaşadığım sürece seni ne görmek ne de seninle ilgili bir şey duymak istiyorum."

Peter arkasından geliyordu ve süratle gidiyorlardı. Altındaki yeni bisikletiydi ama Peter'ın yeni bisikleti kadar iyi değildi. Eğer Peter o yeni vitesiyle kendisini geçerse yakalanması olanaksız olurdu. Peter'ın ön tekeri arkadakiyle mükemmel biçimde örtüşüyordu. Eğer ölümüne heyecanlı olmasaydı bunu asla yapmazdı. Yol orada sağa, şurada elbise yığınının yanından kıvrılıyor. Kaya gibiler... Hodson'ın Çiftliği'ne giden yolun onarımında kullanılacak büyük bir taş yığını. Dönme, dosdoğru git, onun beklediğinden yarım saniye fazladan yola devam et. Bırak dönsün, örtüşen tekerleğiyle. Ah akıllı, akıllı, akıllı. Bacağım, Chris, bacağım... bacağıma bakmaya cesaret edemiyorum. Ah Tanrım. Kasa. Verniklenmiş kutu, yaldızlı çizgiler. Açılınca bomboş. Bu konuyla ilgili ne yapacaksın, yazılı hiçbir şey yok. Bir ara birlikte bir içki içelim.

O, yapımcının karısı, ahbap.

Ah zekice, zekice, zekâ gücü, sonra da pekâlâ eve yürüyebilirsin; ah zekice, gerçek gözyaşları zaferi bozar, zekice, zekice, zekice.

Sahne arkası. Sahne arkası. Sahne arkası. Ben senden daha iri bir sinek kurduyum. Sen masa yüzünden sahne ar-

kasına ilerleyemezsin, ama ben Fransız pencerelerine kadar çıkabilirim.

"Hayır, ahbap. Üzgünüm, ama olmazsa olmaz değilsin."

"Ama George... birlikte çalıştık biz! Beni tanırsın..."

"Tanırım, ahbap. Kesinlikle."

"Orduda harcanırım ben. Yaptığım işi gördün."

"Gördüm, ahbap."

"Peki, o zaman..."

Kaşların altından bakış. Bastırılmış gülümseme. Beyaz dişler masanın üstünde yansıyıncaya kadar yayılmasına izin verilen gülümseme.

"Bunun gibi bir fırsat bekliyordum. Seni bu yüzden daha önce koymadım kapının önüne. Umarım orduda özgeçmişini mahvederler, ahbap. İyi olan özgeçmişini."

Bir insanı öldürmenin on bin tane yolu vardı. Onu zehirleyebilir ve gülümseyişinin sabit ve anlamsız bir sırıtışa dönüşmesini izleyebilirdiniz. Gırtlağını, sert bir sopaya dönüşene değin sıkabilirdiniz.

Kadın paltosunu giyiyordu.

"Helen..."

"Tatlım."

İlerleyiş, tilki kurnazlığıyla, tutkulu.

"Uzun zaman oldu."

Derinden, titreyen bir soluk.

"Klişelere gerek yok, canım."

Korku.

"Yardım et bana, Helen, senin yardımın şart."

Beyaz bir yüzde kara sinek gözleri. Mesafe. Düşünüp taşınma. Ölüm.

"Ne istersen tatlım, elbette."

"Sonuçta Pete'nin karısısın."

"Çok kabasın, Chris."

"Onu ikna edebilirsin."

Kanepeye oturup yakınına sokuluş.

"Helen..."

"Neden Margot'dan rica etmiyorsun, tatlım, ya da o araba gezisine çıkardığın küçük şeyden?"

Panik. Beyaz bir yüzde, sert, kara taşlardan başka ifade taşımayan kara gözler.

Tükenmiş.

Nathaniel için için kaynayıp fokurduyordu... fokurdama çok fazla değil, hafif hafif kaynama, adeta bir parıltı.

"Sana harika bir haberim var, Chris."

"Nihayet sonsuzlukla karşılaştın."

Nat, başını kaldırıp başvuru kitaplığına bakarak buna kafa yordu. Bu imanın bir şaka olduğunu kabul edip mizah için sakladığı fazlasıyla içli tonlamalarla yanıtladı.

"Vekili aracılığıyla birisiyle tanıştırıldım."

"Haberini söyle bana. Savaş mı bitti? Sabırsızlanıyorum."

Nathaniel karşıdaki koltuğa oturdu ancak bunu fazla alçak buldu. Kolçağa tünedi, derken ayağa kalktı ve masanın üstündeki kitapları yeniden düzenledi. Karartma sağlayan donuk renkli perdelerin arasından sokağa baktı.

"Sanırım sonunda Donanma'ya katılacağım."

"Sen!"

Camdan bakmayı sürdürerek, başını sallıyor:

"Eğer beni alırlarsa, öyle olacak. Uçamam ve Kara Kuvvetleri'nde de işe yaramam."

"Seni gidi sersem! Gitmek zorunda değilsin, öyle değil mi?"

"Değilim... yasal olarak."

"Savaşa karşı çıktığını sanıyordum."

"Çıkıyorum."

"Vicdani retçisin."

"Bilmiyorum. Gerçekten bilmiyorum. İnsan şunu bunu düşünüyor... ama sonunda, biliyorsun, karar verme sorumluluğu tek bir insan için çok fazla. Gitmem gerek."

"Kararını verdin mi?"

"Mary de benimle aynı düşüncede."

"Mary Lovell mı? Onun bu işle ne ilgisi var?"

"Haberim bu."

Nathaniel elinde unutulmuş bir kitapla döndü. Ateşe doğru gitti, koltuğa baktı, kitabı anımsayıp masanın üstüne koydu. Bir iskemle aldı, öne çekti ve kenarına tünedi.

"Dün gece gösteriden sonra sana söylüyordum, hani. Anımsıyor musun? Yaşamlarımızın nasıl da zamanın köklerine dönmesi, tarih boyunca uzanan bir yol oluşturması gerektiği hakkında?"

"Ben de senin muhtemelen Kleopatra olduğunu söylemiştim."

Nat bunu ciddi ciddi düşündü.

"Hayır, sanmıyorum. O kadar ünlü bir şey değil."

"Sekizinci Henry, o zaman. Haberin bu mu?"

"İnsan sürekli ipuçlarıyla karşılaşıyor. İnsana... kavrayış parlamaları... bir şeyler bahşedilmiş. İnsan..." Eller sanki kafasının genişlediğini hissediyormuşçasına, omuzlardan yanlara doğru açılmaya başladı... "İnsan kendi gizli geçmişiyle dokunmuş insanlarla karşılaştığında onların farkına varıyor. Sen de öyle düşünmüyor musun? Sen ve ben, örneğin. Anımsıyor musun?"

"Bir yığın zırvalıktan söz ederdin."

Nathaniel başıyla onayladı.

"Hâlâ da söz ediyorum. Ama bizim kumaşımız aynı ve aynı şeyler geçerli. Sonra beni Mary'yle tanıştırdığında... anımsıyor musun? Üçümüzün arasındaki etki tepkiyi görüyorsun işte. Şimşek aniden çaktı, öyle ki... 'seni önceden tanıyordum,' dedirten o bilgi ve kesinliğin malum oluşu."

"Sen neden söz ediyorsun, Tanrı aşkına?"

"O da hissetti bunu. Öyle dedi. O çok... akıllıdır, bilirsin! Artık ikimiz de bütünüyle eminiz. Bu tür şeyler yıldızlarda yazılıdır, kuşkusuz, ama onların altında, Chris, bizi bir araya getirdiğin için sana teşekkür etmemiz gerek."

"Sen ve Mary Lovell ha?"

"Tabii ki bu tür şeyler hiçbir zaman basit değil ve birbirimizden ayrı ve birlikte üzerinde enine boyuna düşündük..."

Odayı bir sevinç dolduruyordu. Nat'in kafası bu sevinçle birlikte büyüyüp küçülüyor gibiydi.

"Ve de eğer sağdıcım olursan, Chris, acayip memnun olurum."

"Evlenecek misiniz? Sen ve..."

"Sevinçli haber bu işte."

"Yapamazsın!"

Sesinin ne denli keder dolu olduğunu hissetti, kalkmaya davrandığını anladı.

Nat onu görmeden ateşe bakıyordu.

"Ani olduğunu biliyorum ama enine boyuna düşündük. Senin anlayacağın, Donanma'ya katılacağım. O çok iyi ve cesur bir kız. Ve sen, Chris... biliyorum ki böyle bir kararı canı gönülden desteklersin."

Karmakarışık kara saçlara, kolun uzunluğuna bakarak hareketsiz durdu. İçinde yükselen, bu koşulların ve bu kararın tarifsiz gücüne ilişkin umutsuz kabullenmeyi hissetti. Tükettiği değil tükendiği yer burası. Kan bu kabullenişle yüzünü alev alev yakarak beynine sıçradı, ihlal etme gücü. Kızın resimleri düşen bir şipşak fotoğraf destesi gibi zihninin her köşesine dağıldı... teknede dikkatle eteğini düzelten Mary; kiliseye yürüyen, kilise kokan Mary, ayaklarını yere basışı ve ufak kıçını taşıyışındaki küstahlık; çırpınan, dizleri saklanıp korunmuş bekâretin üzerinde sımsıkı birbirine bitişmiş, bir eliyle eteğini aşağı çekiştirirken ötekiyle tehlikeyi savuşturan, yarı çıplak memeye yegâne korumayı sesinde bulan...

"Bağırırım!"

Nat, ağzı açık, yüzüne baktı.

"Bu kez aptallık etmeyeceğim, biliyorsun. Kaygılanmana gerek yok."

Şipşak fotoğraflar gözden yitti.

"Ben... ben ne dediğimi bilmiyordum. Nat... şu ya da bu oyundan alıntı yapıyordum."

Nat ellerini iki yana açıp mahcup mahcup gülümsedi.

"Yıldızlar engellenemez."

"Özellikle de senin isteğine uyacak olurlarsa."

Nat bunun üzerinde düşündü. Azıcık kızardı ve ciddiyetle başını salladı.

"O tehlike de var, tabii."

"Dikkatli ol, Nat, Tanrı aşkına."

Ama bilinmiyor, anlaşılmıyor... neye karşı dikkatli olacak? Benim yakınımda kalmaya karşı mı? Karanlığımın ışıklandırılmış merkezinde kızla birlikte durmaya karşı mı?

"Ben gidince, Chris, sen onu koruyup kollamak için burada olacaksın."

Yıldızlarda bir şeyler var. Yoksa sözlerimi yüreğimle çelişkiye sokan bu belirsiz dürtü ne?

"Yalnızca dikkat et. Bana karşı."

"Chris!"

Çünkü seni severim, seni aptal ve de senden nefret ediyorum. Şimdi de senden nefret ediyorum.

"Tamam, Nat, unut gitsin."

"Başka bir mesele var."

Bir dürtü gitti, ayaklar altında çiğnenip bir tekmeyle kenara savruldu.

"Ben de Donanma'da olacağım."

"Ama tiyatro!"

Hesapçılık ve nefret ona üstün geldi.

"İnsanın daha ince hassasiyetleri de var."

"Sevgili dostum!" Nat ayakta durmuş gülümsüyordu. "Belki de aynı gemiye düşebiliriz."

Sıkıntılı ve seçilmiş bir yolun önbilgisiyle.

"Eminim ki düşeriz. Yıldızlarımızda var bu."

Nat başını salladı.

"Elementlerde bağlantılıyız. Su insanıyız biz."

"Su. Su."

Giysiler, nemden ağırlaşmış bir tomar gibi sarıyordu bedenini. Kendisini dışarı, güneşe attı. Deniz yosunu gibi yayıldığını düşünerek uzandı orada. Şipşak resimler bir deste iskambil gibi fırıl fırıl dönüp uçuşurken, ellerini yukarı kaldırıp yün paltosunun ahşap düğmelerini çekiştirdi. Düğmeleri rahat bırakıp diğer giysilerini çekiştirdi. Üstünde bir tek fanilasıyla donu kaldığında, kayanın üstünde metrelerce sürünerek su deliğine vardı. High Street'e kadar sürüdü ve Cüce'nin yanına uzandı.

"Hezeyana kapılmadıysam eğer giysilerimden yükselen şey buhar. Ter."

Sırtını Cüce'ye dayadı.

"Akıllı ol."

Önünde bacakları beyaz lekelerle kaplıydı. Fanilasını kaldırınca karnında, kollarında ve bacaklarında daha fazlası çıktı ortaya. Bunlar gözyuvarlarının kenarındaki deformasyonlardı.

"Canlı kal!"

Şiddetli bir şey fırlayıp çıktı zihninden.

"Bu lanet olası kafesin üstündeki başka her şeyi yemem gerekse de yaşayacağım!"

Bacaklarına baktı.

"Lanet olasıca lekeler, adınızı biliyorum sizin. Ürtiker. Gıda zehirlenmesi."

Sessizce yattı bir zaman. Buhar yükselip titreşti. Lekelerin sınırları belirgindi ve ölümcül beyazlıktaydılar. O kadar kabarmışlardı ki şiş parmaklar bile dış hatlarını hissedebiliyordu.

"Hastalanacağım demiştim, hastayım işte."

Bulanık gören gözleriyle ufka güçlükle baktı, ama sunacak hiçbir şeyi yoktu ufkun. Yeniden bacaklarına baktı ve bütün bu lekeler için fazla zayıf olduklarına karar verdi. Fanilasının altında, lekeden lekeye yolunu bulan suyun damla damla süzüldüğünü hissedebiliyordu.

Gökyüzünün ve havanın basıncı tam kafasının içindeydi.

11

Gözlerin ardında, ama incelenmemiş merkezin önünde bir düşünce, bir heykel parçası gibi biçimleniyordu. Ter damlaları lekeden lekeye süzülürken zamansız bir aralık süresince bu düşünceyi seyretti. Ama düşüncenin bir düşman olduğunu biliyordu ve bu yüzden onu görmesine karşın gerçeklikte kendisine eklenmesine rıza göstermedi ya da izin vermedi. Yavaş merkezin herhangi bir etkinliği vardıysa şimdi kendi kimliği üzerine kafa yormaktı; bu arada düşünce de parkta görmezden gelinen bir anıt gibi orada duruyordu. Christopher ve Hadley ve de Martin ayrı parçalardı, merkez de bunların dağılıp gitmesi ve merkezde mühürlenmemesi gerektiği yolunda kör bir güceniklikle için için yanıyordu. Pencere bir renk örüntüsüyle doldu ama bu tuhaf aşamada, merkez bu örüntüyü dışarıdaymış gibi düşünmedi. Bu, karanlık bir odada, duvardaki aydınlatılmış bir resim gibi görülebilen tek şeydi. Bunun altında süzülen suyun ve sert bir yüzeyin verdiği rahatsızlığın duyumu vardı. Merkez bir süreliğine yeterliydi. Christopher, Hadley ve Martin'in çok uzaktaki parçalar olmalarına karşın, merkez kendi varlığının bilincindeydi.

Duvardaki resmin üstüne bir saç ve et perdesi düştü, ortada düşünceden başka incelenecek bir şey kalmadı. Bilinir hale geldi. Düşünceyle birlikte içine dolan dehşet, bedenini

istismar ederek onu şaşırttı. Sinirlerin parlayışı, kasların gerilmesi, iniş çıkışlar, vuruşlar, titreşim vardı ve düşünce ağzından dökülen sözcüklere dönüştü.

"Bu kayadan hiçbir zaman uzaklaşamayacağım."

Dehşet daha fazlasını yaptı. Oynak kemiklerini düzleştirdi ve onu ayağa dikti, Cüce'ye sımsıkı tutununcaya değin gökyüzünün basıncı altında Gözetleme Kulesi'nin çevresinde dört dönmeye yöneltti; taş kafa hafifçe sallanıyor ve hafifçe sallanıyordu, güneş ise gümüş yüzün üstünde öne arkaya, yukarı aşağı salınıyordu.

"Kurtarın beni bu kayadan!"

Cüce gümüş kafasını salladı, hafifçe, nazikçe.

Adam beyazımtırak bir çukurun yanına çömeldi ve renk örüntüsü yeniden görüş alanına girdi.

Christopher, Hadley ve Martin kısmen geri geldiler. Örüntüyü, kayanın, denizin ve gökyüzünün üzerinde her yere uymaya zorladı.

"Düşmanını tanı."

Bedeninin hastalığı, hava koşullarına maruz kalmasının etkisi vardı. Dünyayı çılgın bir yer haline getiren gıda zehirlenmesi vardı. Yalnızlık ve ertelenen umut vardı. Düşünce vardı; dile getirilmemiş ve kabullenilmemiş öteki düşünceler vardı.

"Çıkar onları dışarı. Bak onlara."

Su, tek kaynak, pamuk ipliğine bağlı, balçıkla tıkandığı için azalmış; her gün daha da azalan yiyecek; basınç, beden ve zihin üstündeki tarif edilemez basınç; uyumak için film fragmanlarıyla boğuşma. Vardı da vardı...

"Vardı ve var..."

Kayanın üstünde çömeldi.

"Çıkar onu dışarı ve bak ona."

"Bir örüntü ortaya çıkıyor. Bu örüntünün ne olduğunu bilmiyorum ama bu konudaki belli belirsiz tahminim bile mantığımı zayıf düşürüyor."

Yüzünün alt kısmı, dişleri görünene kadar ağzının çevresinde oynadı.

"Silahlar. Kullanabileceğim bir şeyler var."

Zekâ. Son bir hendek gibi irade. Yekpare bir taş gibi irade. Hayatta kalma. Eğitim, tüm örüntülerin anahtarı, onları dayatmaya, yaratmaya muktedir. Uyuyan bir dünyada bilinç. Kendi yeterliliğinden kuşku duymayan karanlık, sağlam merkez.

Durgun havaya, kurutma kâğıdına karşı konuşmaya başladı.

"Akıl sağlığı, gerçekliğin değerini bilme yeteneğidir. Benim durumumun gerçekliği nedir? Atlantik'in ortasında bir kayanın üstünde tek başımayım. Çevremde engin mesafelere uzanan su var. Ama kaya katı. Aşağıya uzanıp denizin tabanıyla birleşiyor ve bu da bildiğim tabanlarla, kıyıların ve kentlerin zeminleriyle birleşiyor. Kayanın katı ve kımıldamaz olduğunu aklımda tutmalıyım. Eğer kaya kımıldarsa demek ki aklımı yitirmişimdir."

Başının üzerinde uçan bir kertenkele kanat çırptı ve görüş alanının dışına daldı.

"Tutunmam gerek. Önce yaşamıma ve sonra da akıl sağlığıma. Önlemler almalıyım."

Pencerenin perdelerini yeniden indirdi.

"Zehirlendim. Bir kriket sahası uzunluğunda sarmallanmış bir tüpün kölesiyim. Cehennemin bütün dehşetleri yeryüzüne inse bir tıkanıklıktan başka bir şey olamaz. Yılan benim kendi bedenimde sarmallanmış yatarken iyiyi kötüyü işin içine sokmaya ne gerek var?"

Ve bağırsaklarını, yavaş, tıkanmış peristaltik hareketi, yumuşak gıdanın bir zehir tapasına dönüşmesini inadına gözünün önüne getirdi.

"Ben Atlas'ım. Prometheus'um."

Kendini kayanın üstünde kocaman bir karaltı, bir dev gibi hissetti. Çeneleri kenetlendi, güçten kesildi. İmkânsızı

başaran bir kahramana dönüştü. Diz çöküp insafsızca kayanın aşağısına doğru süründü. Yarığın içinde can yeleğini buldu, bıçağını aldı ve metal başı tüpten kesip ayırdı. Aşağı, Kızıl Aslan'a doğru süründü, orada şimdi fon müziği vardı, Çaykovski'den, Wagner'den, Holst'tan parçalar. Sürünmek aslında çok da gerekli değildi, ama fon müziği olasılığa karşı yavaş, yenilgisiz bir ilerleyişteki yiğitliği vurguluyordu. İçi boş midye kabukları kemiklerinin altında kap kacak kırığı gibi çatırdıyordu. Müzik yükseldi ve pirinç enstrümanlarla paramparça oldu.

Kayanın üstündeki, içinde yosun bağlamış bir deniz salyangozuyla üç erdemli denizşakayığının bulunduğu havuza geldi. Ufak balık hâlâ suda yatıyordu ama artık kayanın başka bir kısmındaydı. Adam can yeleğini su yüzeyinin altına itti, öyle ki balık can havliyle çırpınarak bir o yana bir bu yana seğirtti. Tüpten bir dizi hava kabarcığı çıktı. Uzun iç lastiği gevşetip tekrar çekerek açmaya başladı. Ufak su damlaları supaba girdi ve aşağı doğru daha fazla kabarcık çıkardı. Şimdi yalnızca yaylılar vardı, derinden. Can yeleğini tamamen dışarı çıkartıp torba kısmını kaldırdı. İç lastikten boşalan su sesi geldi. Yeniden havuza daldırdı bunu ve işine devam etti. Yaylılar da işlerine devam ediyorlardı, bunlara tahta nefesliler eklendi ve bir iki nota da pirinç enstrümanlardan geldi. Bir süre sonra sırasını bekleyen, kadans için bütün orkestrayı bir yana bırakacak sus akor gelecekti. Salyangozun yosun bağlamış tepesi yüzeyin üstündeydi. Suyun doğal olmayan çekilmesi yüzünden faka basmış ufak balık, güneşin alnında ıslak kayanın üstünde yatıyor ve yüzeydeki gerilime karşı kıvrılıp bükülmeye çalışıyordu. Şakayıklar ağızlarını daha da sıkı kapatmışlardı. Can yeleğinin iç lastiği üçte ikisine kadar doluydu.

Bacakları iki yana ayrılmış halde bedenini bir kayaya yasladı. Müzik yükseldi, deniz ve güneş çaldı. Evren nefesini tuttu. Homurdanıp inleyerek lastik tüpü arkasına sokmaya

çalıştı. İç lastiğin iki yarısını üstü üste katladı ve üstüne oturdu. İki eliyle sıvazlayıp ovarak iç lastiğin üstünde çalışmaya başladı. Deniz suyunun soğuk soğuk bağırsaklarında süzülüşünü hissetti. İç lastik pelte gibi düzleşene değin pompalayıp bastırdı. Tüpü çıkardı ve orkestra gök gürültüsü gibi gürleyip sessizliğe gömülürken dikkatle kayanın kenarına süründü.

Ve kadans geliyordu... işte geldi. Patlayıcı ve muzaffer bir bütünlük tekniğiyle denizin içinde çalındı. Bir barajın bütün engelleri paramparça ederek taşması gibiydi. Şiddetli akorlar ve çakıp sönen arpejlerle kasılma üstüne kasılmayla, adam gerilerek ve içi boşalmış biçimde kayanın üstüne uzanana değin, kadans bütün gücünü tüketti ve orkestra yoktu artık.

Kayanın üstünde yüzünü dönüp hasımına homurdandı.

"Pes ettin mi? Ben etmedim."

Gökyüzünün eli üstüne düştü. Kalkıp midye kabukları arasında diz çöktü.

"Şimdi aklımı başımda tutup artık bedenime köle olmayacağım."

Aşağıya, ölü balığa baktı. Cesedi parmağıyla şakayıklardan birinin ağzına doğru iteledi. Yapraklar belirdi ve tutmaya çalıştılar.

"İğneler. Zehir. Şakayıklar zehirledi beni. Belki de midyelerin suçu yoktu aslında."

Biraz daha güçlü hissetti kendini ve artık kahraman gibi hissetmediği için sürünmesi gerekti. Yavaşça Gözetleme Kulesi'ne geri döndü.

"Her şey kestirilebilir. Boğulmayacağımı biliyordum ve boğulmadım. Orada bir kaya vardı. Üstünde yaşayabileceğimi biliyordum ve yaşıyorum. Bedenimdeki yılanı yendim. Acı çekeceğimi biliyordum ve çektim. Ama kazanıyorum. Bütün o kurutma kâğıdı ve basınca karşın, şimdi içinde yaşamın yeniden başladığı belli bir kavrayış var."

Cüce'nin yanına oturup dizlerini yukarı çekti. Görüş alanı tam da dışarısıydı ve dünyada yaşıyordu.

"Galiba açım."

Neden olmasın ki, yaşam yeniden başlamışken?

"Tabakta yemek. Rahatlık içinde bol yiyecek. Dükkânlarda, kasaplarda yiyecekler, yüzmeyen, bir yumruk gibi kapanmayan ve bir yarığın içinde gözden yitmeyen, bir tablanın üzerinde cansız, yığılmış, bütün deniz ürünleri..."

Denizi inceledi. Akıntı hızla akıyor ve üç kayadan öteye parlak şeritler halinde zayıflıyordu.

"Optik yanılsama."

Çünkü elbette kaya sabitti. Eğer gelgitte yavaşça ileri doğru kımıldıyormuş gibi görünüyorduysa, bu, gözün referans noktası olarak alabileceği başka hiçbir şey olmamasındandı. Ama ufkun üzerinde bir sahil vardı ve su akarken bu sabit bir uzaklıkta kalıyordu. Gaddarca gülümsedi.

"Kötü bir aldanma değildi bu. Pek çok insan bu tuzağa düşebilirdi."

Biri yanından geçip giderken geriye doğru hareket ediyormuş gibi görünen tren gibi. Birbiriyle kesişen kırık çizgiler gibi.

"Zira elbette kaya sabitken su hareket ediyor. Dur bunu bir çözeyim. Gelgit, dünyanın çevresini süpüren büyük bir dalgadır... ya da daha çok dünya gelgitin içinde döner, bu yüzden de ben ve kaya..."

Telaşla aşağıya, ayaklarının arasındaki kayaya baktı.

"Demek ki kaya sabit."

Yiyecek. Bir tablanın üstünde yığılı, özgürce yüzmek yerine üst üste yığılmış; denizin bütün ganimeti, bir ıstakoz, bir yumruk gibi kapanıp hızla bir yarığa doğru ilerlemek yerine...

Adam ayaklarının üstündeydi. Üç kayanın yanında suyun altında otların büyüdüğü yere doğru dik dik bakıyordu. Haykırdı.

"Denizde bunun gibi yüzen bir ıstakozu kim görmüş? Kırmızı bir ıstakozu?"

Bir şeyler alınıp götürülmüştü. Bir an için düştüğünü hissetti ve derken hiç kimsenin olmadığı karanlık bir boşluk geldi.

Bir şeyler yüzeye çıkıyordu. Çıkan şeyin, kendi kimliğinden haberi yoktu çünkü adını unutmuştu. Parçalar halinde dağılmıştı. O şey bu parçaları bir araya getirmeye uğraştı çünkü o zaman ne olduğunu bilecekti. Ahenkli bir gürültü ve kopukluk vardı. Parçalar sarsılarak bir araya geldiler ve adam kayanın üstünde yan yatıyor, ağzından hırıltılı bir ses geliyordu. Tünelin ilerisinde ağır bir hastalık duygusu vardı. Şimdi ile, bu şimdi ne zamandıysa artık, dehşet anı arasında bir paravan vardı. Paravan o dehşeti yaratan şeyi unutmasını olanaklı kılıyordu. Paravanın karanlığı uykununkinden daha yoğundu. Yaşayan herhangi bir karanlıktan daha yoğundu, çünkü zaman ya durmuş ya da sona ermişti. Varolmayışın boşluğuydu bu, dünyanın dışına açılan bir kuyuydu ve şimdi yalnızca varolma çabası öylesine yorucuydu ki adam yalnızca yan yatıp yaşayabiliyordu.

O anda düşündü.

"Demek ki ölüydüm. Ölümdü o. Ölümden korkuyordum. Artık parçalarım bir araya geldi ve henüz sağım."

Manzara da farklıydı. Üç kaya daha yakındaydı ve yanağını kesen... midye kabukları diye düşündü, dâhice... keskin şeyler vardı.

"Beni buraya kim taşıdı?"

Sözcüklerle birlikte, dilinde izini sürdüğü azıcık bir acı da geldi. Dilinin ucu şişmişti, acıyordu da; ağzının içinde tuz vardı. Yanı başında duran boş pantolonla kayanın üstündeki tuhaf işaretleri görebiliyordu. Bu işaretler beyaz ve paraleldi. İçlerinde kan ve köpük izleri vardı.

Bedeninin kalan kısmına verdi dikkatini. Sert, çubuğa benzer nesnenin geriye bükülmüş sağ kolu olduğunu anladı. Bu da eklemlerindeki ağrıya götürdü onu. Biraz rahatlayınca kolu serbest kaldı ve kolun ucundaki ele dikti gözlerini.

O anda külotunun üstünde olmadığını gördü, çünkü sağ elindeydi. Yırtılmıştı ve üstünde kan vardı.

"Kavgaya karışmışım."

Meseleleri duygusuzca ele alarak uzandı.

"Kayanın üstünde benimle birlikte birisi daha var. Dışarı süzülüp sıkı bir yumruk attı bana."

Yüz çarpıldı.

"Aptallaşma. Bir başınasın. Bir nöbet geçirdin."

Sol elini aradı ve bir acı homurtusuyla buldu. Parmaklar ısırılmıştı.

"Ne kadar zamandır buradaydım? Bugün mü yoksa dün mü?"

Ellerinin ve dizlerinin üstünde doğruldu.

"Tam yeniden kendim olmuştum ve galiptim ki bir çeşit bir şey geldi üstüme. Bir dehşet. Koşullardan doğan bir örüntü vardı."

Ardından da varolmayışın boşluğu.

"Boşluğun bu tarafı ötekinden farklı. Sahnede ışık provası bitmiş de spotlar kapatılmış gibi. Sonra parlak, sabit sahne dekorundan geriye artık prova ışığının altındaki gri, boyalı malzeme kalır yalnızca. Satranç gibi. Coşkulu bir hamleyle ilerlerken bir şahı gözden kaçırırsın ve oyun artık savaşa dönüşür. Ve elin kolun bağlanır."

Parlak kaya ve deniz, ertelenmiş olsa da umut, kahramanca davranışlar. Derken başarı anında, bilgi, düşen bir el gibi dehşet.

"Anımsadığım bir şeydi. İyisi mi bir daha anımsamamalı. Unutmayı anımsa. Delilik mi?"

Delilikten daha kötü. Akıl sağlığı.

Ellerinin ve dizlerinin üstünde doğrulup, sağa sola saçılmış giysilere ve kayanın üstündeki işaretlere bakarak başladığı yere doğru nöbetinin izini sürmeye çabaladı. Üstüne bir örüntü –artık gıcırdayan dişlerin iziyle kesişen bir örüntü– çizilmiş kayaya bakarak Cüce'nin yanında durdu.

"Bu beklenen bir şeydi. Her şey beklenir. Dünya kendisinden beklendiği gibidir. Bunu unutma."

Düşünceli bir halde aşağıya, kayanın denizin içinde ardında bıraktığı izlere baktı.

"Denize bakmamalıyım. Yoksa bakmalı mıyım? Akıl sağlığı yerinde olmak mı daha iyi, yoksa deli olmak mı? Akıl sağlığının yerinde olması daha iyi. Gördüğümü sandığım şeyi görmedim. Yanlış anımsıyordum."

Derken önemli bir fikir geldi aklına. Bu fikirle kayayı rastgele değil, santim santim araştırmaya koyuldu. Yalnızca sonsuzluk gibi gelen bir çatlak, çıkıntı ve sertlik arayışının ardından, dokunabileceği bir tahta parçası aramasının aptalca olduğunu anımsadı çünkü öyle bir şey yoktu.

Külotu hâlâ elinden sarkıyordu ve bunu giyebileceğine ilişkin ani bir düşünceye kapıldı birden. Bunu yaptığında kafası acı dışındaki bütün sislerden arınmıştı. Elini acının üstüne koydu ve saçlarının altında bir şişlik olduğunu, saçlarının kana bulandığını fark etti. Bacaklarını inceledi. Beyaz lekeler ufalmıştı ve artık önemli değildi. Bir alışkanlığı anımsadı ve güçlükle su deliğine ilerledi. Oraya vardığında en uzak uçtaki açıklıkta ani, parlak bir ışık fark etti ve köklü bir akılcılık onu gerisingeri Gözetleme Kulesi'ne yöneltti ve ışıkla gürültünün neyin alameti olduğunu fark etti.

Güneş hâlâ parlıyordu ama ufkun bir kısmının üzerinde bir değişiklik vardı. Bu değişime bakmak için diz çöktü ve orası düşey bir ışıkla yine bölündü. Bu ışık her bir gözde, görmeyi bölünmüş bir işe dönüştüren birer işaret bıraktı. Işığın ardında bıraktığı yeşil çizgiye gözlerini dikti ve karanlığın denizin üstünde belirli bir hat oluşturduğunu gördü. Karanlık yaklaşıyordu. Hemen o anda bedeninin içindeydi ve nerede olduğunu biliyordu.

"Yağmur!"

Tabii ki.

"Yağmur yağacak demiştim!"

Yağmur yağsın ve yağmur yağıyordu.

High Street'e inip muşamba şapkasını aldı ve Claudian'ın sonundaki çentiğe yerleştirdi. Üstündeki tüm giysileri çıkarıp yarığa tıktı. Parlak ışıkların ve gürültünün farkındaydı. Muşambasını oyuklardan birisine koyup bir yalak biçimi verdi. Neredeyse dimdik vaziyette Gözetleme Kulesi'ne gitti ve perdenin köşesi Emniyet Kayası'nın üstüne inerken yağmurun ıslığını işitti. Cüce'den ve Gözetleme Kulesi'nin yüzeyinden bir ayak yüksekliğinde sıçrayışlarla yüzüne çarptı su. Bir saniye içinde tepeden tırnağa ıslandı ve su üzerinden sel gibi akmaya başladı.

Perdeden gelen acımasız bir ışık patlaması oldu ve derken yarığa doğru tökezleyip gök gürültüsü yukarıda tepinirken önce kafasını sokuyordu. Yarığın derinliklerinde bile kulaklarını tırmalayan kurşuni bir ışık gördü ve derken yüksek, çınlayan bir nota dışında bütün gürültüler kesildi. Kafa bunu öyle kendine yakın buldu ki gök gürültüsünün yerini aldı. Adam falakaya yatırılmıştı. Ağzı bir şeyler söylüyordu ama bunları duyamıyordu, o yüzden de bunların ne olduğunu bilmiyordu. Yarığın içine doluşan su vardı, yüzünün altından geçiyor, kayadan damlıyordu, karın bölgesi boyunca akıyordu su. Bedenini yeniden yarıktan dışarı sürükledi ve bir şelalenin altında kaldı. Tökezleyerek bir çukura vardı ve şapkasını dolup taşarken buldu. Claudian'ın ucundan akan bir su oluğu vardı ve ağırlaşmış şapkayı alıp suyunu ağzına akıttı. Şapkayı yerine koyup muşambasının yanına gitti. Orada hazır bir banyo vardı kendisi için ama yağmur onu duş gibi yıkıyordu zaten. Yeniden şapkasının yanına gitti, dolmasını izledi ve alıp su deliğine götürdü. Şimdi kayanın altında devam eden tıkırtı ve akışı işitebiliyordu... su akıyor, tahmin edilmeyen çatlaklardan süzülüyor, ağzı kalabalık gevezeliklerle çukura dökülüyordu. Kızıl balçık uzantısı çoktan daralmıştı.

"Yağmur yağacak demiştim, yağdı işte."

Bekledi, buz gibi mağarada titreyerek, tahmininin doğru çıkmasıyla gelmesi gereken hoşnutluğu bekledi. Ama gelmedi.

Oracığa çömeldi, artık suyu dinlemiyor, gölgesine kaşlarını çatıyordu.

"Oyunumda hangi taşı yitirdim? Bir hamle yapmıştım, iyi gidiyordum ve sonra..." Ve sonra, o daha parlak zamanı bu zamandan ayıran karanlığın boşluğu. Boşluğun öteki tarafında olmuş bir şey vardı. Anımsanmaması gereken bir şeydi bu; ama kasıtlı olarak unutunca insan nasıl kontrol edebilirdi? Belirmeye başlayan bir örüntüyle ilgili bir şeydi bu.

"Düşmanca."

Ağzından çıkmış sözcüğün üzerinde düşündü. Beraberinde çağrışımlar olmadıkça sözcük kulağa zararsız geliyordu. Bundan kaçınmak için, düşünce sürecini kasten çarpıttı ve ağzına da aynısını yapmasını emretti.

"Bir kaya nasıl düşmanca olabilir?"

Daha seyrek düşen bir yağmurun altına süründü hızla. Fırtına telaşla üç kayanın üzerine seğirtmiş, suyun hareketini donuklaştırmıştı. Bulutlar her şeyi donuklaştırmıştı. Üzerinde havanın hareket ettiği, kayayı algılanabilir bir rüzgârın içine ittiği kurşuni, çiseleyen bir deniz bırakmışlardı geride.

"Bu bir kasırganın öncüsü olan gök gürültülü sağanak. Kasırgalar kuzey yarımkürede saat yönünün tersinde ilerler. Rüzgâr güneyden esiyor. Demek ki doğuya ilerleyen bir kasırganın doğu ucundayız. Hava tahmini yapabildiğime göre ona karşı silahlanabilirim de. Şimdi sorunumuz az suyla değil çok fazla suyla baş etmek."

Ağzına dikkatinin yalnızca yarısını veriyordu. Ağız kendini yatıştırmaktan başka bir işe yaramadan nutuk atmaya devam ediyordu. Ama kürenin merkezi hareket ediyor ve yalıtılmış bilginin yüzeye çıkmasından kaçınıyordu. Dikkati birinden başka yöne çevirirse ötekini keşfediyordu. İnkâr edilemeyeceğini anlayınca da yüzeye çıkan her bir ayrı bilgiyi geçersiz kılmaya girişiyordu.

"Bütün delilik sorunu öyle karmaşık ki tatmin edici bir tanım, bir kural hiçbir zaman konulamamıştır."

Merkezin çok uzağında, ağız vakvaklamayı sürdürüyordu.

"Örneğin huysuz ya da telaşlı saydığımız adamla gerçek psikopat manik depresif birisi arasında çizgiyi nerede çekeceğiz?"

Merkez, gözlerden birisi dehşet fırtınasının dönüşüne karşı tetikte, insanın tüm tecrübe ettikleri bir dizi bölük pörçük görüntüden ibaretken, uykuyla uyanıklığı birbirinden ayırt etmenin ne denli güç olduğunu düşünüyordu.

"Yinelenen bir düş mü, nevroz mu? Ama kuşkusuz beşiğindeki normal çocuk nevrotik bir kişide görülen bütün belirtileri yaşar mı?"

İnsan karanlığın boşluğunu ve dudaktaki dehşeti göz ardı ederek, adım adım kayadan geriye, Donanma'ya, sahneye, yazmaya, üniversiteye, okula, sessiz saçakların altındaki yatağa dönerse bodruma da inerdi. Ve yol onu bodrumdan kayaya geri götürürdü.

"Çözüm akılda yatıyor. Bizi, hem ruhsal hem de fiziksel davranış kalıplarına tutsak, çaresiz hayvanlardan ayıran şey bu."

Ama karanlık merkez, iç karartıcı parkta ötekinin yerini almış bir anıt gibi bir düşünceyi inceliyordu.

Kuş gübresi çözümsüzdür.

Kuş gübresi çözümsüzse, yukarıdaki çukurdaki, temasıyla bir gözün ucuna alevli bir iğne rahatsızlığı veren su da balçıklı bir ıslaklık olamazdı.

Dili dişlerin bariyerini yokladı boydan boya – büyüklerin olduğu yerin çevresini ve boşluğu. Ellerini bir araya getirip soluğunu tuttu. Denize dikti gözlerini ve hiçbir şey görmedi. Dili anımsıyordu. Dişlerin arasındaki boşluğu yokladı ve eski, sızlayan biçimi yeniden yarattı. Dil, falezin sert kenarına dokundu, eğimi aşağı doğru, sızlayan oyuğun birinden diğerine, Kızıl Aslan'ın bulunduğu pürüzsüz yüzeye doğru, tam diş etinin üzerine değin izledi; denizin ortasında yalıtılmış ve çürümekte olan bir kayadaki ürkütücü biçimde tanıdık ve kederli gelen şeyin ne olduğunu anladı.

12

Artık normalliği korumanın dışında yapılacak bir şey yoktu. Dışsal bedeni iplerini eline geçirmişçesine yönlendiren merkez vardı. Bedenin Gözetleme Kulesi'nden aşağıdaki yarığa gitmesini sağladı. Islak giysiler buldu ve bunları giysilerle güverte çizmesi çoraplarının uzantılarını bir çöp yığını olarak görene dek üzerine geçirdi. Beden ve giysiler dalgıç giysisi gibi hantaldı. Gıda Falezi'ne gidip midye topladı, bunları ağzına tıkıştırdı. Dışa doğru değil suyun kaya boyunca dans ettiği aşağıya bakıyordu. Deniz dantel gibiydi ve her birisi daha küçük dalgacıkları sırtında taşıyan dalgacıklar vardı, bu yüzden derinliğin anlaşılması güçtü, su kasvetli ve soğuktu. Çeneleri çalışırken yanındaki kayanın üstünde yatan iki ıstakozla hareketsiz oturdu. Yemek, tenine diken gibi batan yağmurun altında, sarsan rüzgâr ve rüzgârın suyun yüzeyinde oluşturduğu oyuklarla sürdü. Yiyecek lokmalarıyla ıstakozlardan birini alıp yüzüne yanaştırdı. Istakozlar gökyüzünün muazzam basıncına karşı kendilerini korumak için zırhlara bürünmüşlerdi.

Lokmalar arasında sesi, mantık ve hakikate dönerek, sonra da kaygısız bir tavırla devam ederek vakvaklıyordu.

"Benim zırhım yok ve sıkışmamın nedeni bu. Profilimi de bozmuş. Ağzım oldukça uzun bir çıkıntı yapıyor ve iki burnum var."

Ama merkez başka şeyleri düşünüyordu.

"Rüzgârda çevreme bakarken dikkat etmeliyim. Yeniden ölmek istemiyorum."

Bu sırada pek çok midye vardı ortada ve insan ağzını çalıştırıp öteki olasılıklardan kaçınabilirdi.

"Ben hep iki şeydim, zihin ve beden. Hiçbir şey değişmedi. Yalnızca daha önce bu denli açık seçik farkına varmamıştım bunun."

Merkez bir sonraki hamleyi düşünüyordu. Dünya içine sokulacak perçinlerle bir arada tutulabilirdi. Ten Afrika'daki gibi karıncaların pençeleriyle onarılabilirdi. İrade direnebilirdi.

Derken elinin altında hiç midye kalmadı. Istakoza yeme taklidi yaptırdı ama ağızdaki duyumsama aynı değildi.

"Bunu yapmak zorundayım."

Dört ayağının üstünde döndü. Soluğunu tutup yukarıya baktı ve ufuk çizgisinin üstünde duran, bodrumun köşesinden çıkıp gelmiş yaşlı kadın vardı orada.

"Cüce bu. Ben ona gümüş bir kafa verdim."

Rüzgâr çarptı yüzüne ve bir yağmur damlası. Yaşlı kadın donuk gümüşten yüzüyle başını salladı.

"Öteki suratın üzerine gümüş bir maske koymam bir şans. Cüce o. Sonraki hamle bu değil."

Yeniden Gözetleme Kulesi'ne yöneldi, bedenini Cüce'nin yanına taşıdı ve ona diz çöktürdü. Tepesinde Cüce, donuk gümüşten yüzüyle hafifçe başını salladı.

En üstteki oyukta farklı bir şey vardı. Hemen geri çekilip ihtiyatla baktı. Tabandaki beyaz madde parçalanmış ve sağa sola saçılmıştı, çünkü oyuğunun yanından bir kaya yaprağı kütlesi yuvarlanmıştı. İleriye doğru sürünüp kütleyi inceledi. Bir köşesinde yapraklar yıpranmış ve eskiydiler ama diğer üçü yaş gübre kadar beyazdı ve yeni kırılmıştı. Kütle her iki başından da bir metre kadardı ve on-on beş santim kalınlığındaydı. Dikkate değer bir kitaptı ve beyaz kapakta tuhaf

bir gravür vardı. Bu gravür bir süre gözüne hoş göründü, çünkü kendisini hemen öldürecek sözcüklerden değil, bir örüntüden oluşuyordu. Ağzı midyeleri yerken, gözü çentilip oyulmuş satırları tekrar tekrar izledi. Kitabın kenarında, geldiği niş duruyordu.

Nişte de gravür vardı. Baş aşağı duran, rüzgâr ve yağmurun yaprakları savuşturduğu eski köşeden aşağı doğru büyüyen bir ağaca benziyordu bu. Gövde yassı köşeleriyle derin, dikey bir oluktu. Daha aşağıda gövde üç kola bölünüyor ve bunlar da kitap kurdunun dallanıp budaklanması gibi yeniden karmaşık dallara ayrılıyordu. Gövde, kollar ve dallar ürkütücü bir siyahlıktaydılar. Dalların çevresinde kurşuni ve gümüşi lekeli elma tomurcuğu vardı. Adam izlerken, su damlaları lekeyi donuklaştırdı ve dallarda lezzetsiz meyveler gibi durdu.

Ağzı vakvakladı.

"Şimşek!"

Ama karanlık merkez büzülmüştü, dehşetliydi ve biliyordu. Bilmek öyle dehşetliydi ki merkez ağzı bilerek meşgul etti.

"Kara şimşek."

Oynanabilecek bir rol vardı hâlâ; Bedlamite vardı, Zavallı Tom vardı, kara şimşeğin işaretinin bilgisinden koruyordu.

Yaşlı kadının sallanan gümüş kafasına yapıştı.

"Yardım et bana, tatlım, senin yardımın şart!"

Ağız denetimi ele geçirdi.

"Eğer onun bunu yapmayı sürdürmesine izin verirsen tatlım, lanet olasıca kayanın tamamını parçalayacak ve bize de yüzmekten başka çare kalmayacak."

Nerede yüzülecekti?

Ağız çılgına döndü.

"Beklenti Falezi'nin orada o kaya vardı tatlım, işte o kaya gitti, su götürdü onu. Senden başka kimseden isteyemem çünkü kaya sabit ve onu kendi haline bırakırsa baki kalır. Sonuçta, canım, sen karısısın onun."

Yataktan çıkıp ayakkabını giymeden halının üstünde dur. İstediğin için değil, mecbur olduğun için karanlık odada sürünerek ilerle. Kapıyı geç. Sahanlık, koca dolaplı saat. Arkam güvenli değil. Köşeyi dön, şimdi merdiven. Aşağı, sessizce in. Aşağı, sessizce in. Salon, ama büyümüş. Her köşeye çökmüş karanlık. Tırabzanlar yüksekte, onlara yalnızca elimle ulaşabilirim. Şimdi üzerlerinden kayma zamanı değil. Farklı tırabzanlar, her şey farklı, bir örüntü beliriyor, aşağı inip arkamı döndüğüm şeyle karşılaşmaya zorlanıyor. Tik tak, gölgeler sıkıştırıyor. Mutfak kapısını geç. Mahzenin sürgüsünü çek. Karanlığın kuyusu. Aşağı, sessizce in, aşağı. Tabut başları duvara çarpılmış. Kilise avlusunun altından efendiyle buluşmak için ölüm kapısına doğru. Aşağı, sessizce in, aşağı. Kara öbekler üst üste yığılmış, rutubet kokuyor. Tabutların talaşları.

"Bir insan denizde yüzen kırmızı bir ıstakoz görüyorsa deli olsa gerektir. Kuş gübresi de çözülmez. Bir deli martıları uçan kertenkeleler gibi görür, okuduğu bir kitaptaki iki şey arasında bağlantı kurar, ne kadar zaman önce olursa olsun, kitabı okuduğu zamanı unutmuş olsa bile aklını kaçırdığında yeniden hatırlar – öyle değil mi, tatlım? Öyle de! Öyle de!"

Gümüş yüz nazikçe başını salladı ve yağmur çiseliyordu.

Tabutlardan çıra, kömür tozu, kara şimşek kadar kara. Yanındaki baltayla engelle, yakacak odun yüzünden değil idamlar yüzünden körelmiş baltayla.

"Foklar düşman değildir ve bir deli doğru dürüst uyumaz. Kayanın fazlasıyla sert, fazlasıyla gerçek olduğunu hisseder; bir gerçekliği üstüne koyar, özellikle de hayal gücü çok güçlüyse. Gravürü, eşyanın bütün doğasında bir yarık olarak görebilir – öyle değil mi?"

Sonra da bir ayağını kaldırmaya çalışıp yere yapıştığını fark ederek, doğal olarak çığlık atıp kaçmaya çalışmaktan başka yapacak bir şey kalmadığı için şimdi gücün olması gereken yerde bir zayıflık bularak, karanlığın içinde ayaklarından zincire vurulmuştu. Köşedeki karanlık iki kat karanlıktı, o şey beliriyor, ayaklar bağlı, yaklaşıyor, bilinmezin belirişi, açılan bir karanlık, hayal edilebilecek tüm dehşetin yüreği ve varlığı. Zamanın başlangıcından beri yinelenen örüntü, bilinmeyen şeyin yaklaşması, kendisini yaratan şeye sırtını dönüp kaçmak için çırpınan bir karanlık merkez.

"Öyle yapmaz mı? Yapar de!"

Sol kolunun yanından bir gürültü geldi ve Gözetleme Kulesi'ne boydan boya sular saçıldı. Dış yüzü rüzgâra döndürdü ve yanaklara hava çarptı. Cücenin üstündeki su artık yağmur değil, serpintiydi. Falezin kenarına kadar süründü bacadan aşağı baktı. Emniyet Kayası'nın çevresinde su beyazdı ve o bakarken bacadaki zayıf sesi bir serpinti bulutu izledi.

"Bu hava önceden incelenmişti fakat daha alt bir düzeydendi. Oraya tırmanmıştı ve salyangozlar tutunuyordu."

Deniz bir ritim tutturmuş kabarıyordu. Emniyet kayası dalgalara çelme takıyor ve onları bacanın altındaki yarığa savuruyordu. Bu dalgaların onundan dokuzu geri gelen bir yansımayla karşılaşır, yanan bir fünye benzeri bir serpinti hattı fışkırırdı havaya; suyu kamçılayan fişek gibi bir fünye. Ama onuncusunda dalganın yolu açılırdı çünkü dokuzuncu çok ufak bir dalga olmuştu. Bu yüzden onuncu dalga yuvarlanarak gelir, yarık suyu sıkıştırır, dolayısıyla su hızlanıp köşeye arkadan çarpardı: güm! Ve köpüklü bir serpinti bacanın içinde titreşirdi. Onuncu dalga iriyse köpükler bir buluta dönüşür ve rüzgâr tepesinden bir avuç dolusunu kapıp Cüce'nin üstünden aşırarak sapanla atar gibi High Street'e saçardı.

Dalgaları izlemek midye yemeye benziyordu. Deniz, yemek yemekten bile daha uzun bir süre canlı tutulabilecek bir dikkatin toplandığı noktaydı. Merkez yoğunlaşıyor ve ağzı kendi haline bırakıyordu.

"Bir zaman sonra fırtına çıkması gerek elbette. Bu beklenecek bir şey. Ya suyun bütün o karmaşasını, son damlasına dek doğanın yasasına boyun eğerek kendisinden beklendiği gibi akışını kim icat edebilirdi? Ve elbette insan illaki aklını kaçırır ve bütün evren altüst olur. Ama bu karmaşanın ardında hâlâ gerçeklik ve denizin ortasındaki bir kayaya tutunmuş zavallı deli bir yaratık olacaktır."

Delilikte aklı başındalığın hiçbir merkezi yok. Burada oturup, gelmesi şart olan zamanı geciktiren bu "ben" gibi bir şey yok. Örüntünün son kez yinelenişi. Sonra da kara şimşek.

Merkez feryadı bastı.

"Çok yalnızım! Tanrım! Çok yalnızım!"

Kara. Tanıdık bir duygu, yüreği daraltan bir ağırlık, gözleri şu anda ve uzun süreliğine her an sele boğabilecek, yabancıları ağlatacak bir hazne. Kara, merkezin bedenini –genç bir bedeni– yürüttüğü kış akşamı gibi. Pencere, sokak lambası direklerinin tepelerinde yanan lambaların bir perspektifinden farklılaşıyordu yalnızca. Merkez düşünüyordu... yalnızım; çok yalnızım! Hazne taştı, ışıklar Big Tom'un altındaki Carfax'a kadar tüm yol boyunca dağılıp parçalandılar, gökkuşağından kanatlarını açtılar. Merkez boğazındaki yutkunmayı hissetti, sonraki ışığa ve derken bir sonrakine –dikkati içteki karalıktan uzaklaştıracak her hangi bir şeye– umutsuzca tutunsun diye önden görme yetisi gönderdi.

Yaptığım şey yüzünden dışlandım ve yalnızım.

Merkez dar bir geçit boyunca, başka bir yolun, bir avlunun bir ucundan diğerine ilerlemeyi sürdürerek çıplak ahşap basamaklardan tırmandı. Bir ateşin başına oturdu ve Ox-

ford'un bütün çanları, taşan hazne ve odada kükreyen deniz için çaldı.

Merkez buruşturduğu suratından bir erkeğe yakışmayan ifadeyi silip attı, ama hükmedilemez su akıp yanaklardan aşağı süzüldü.

"Çok yalnızım. *Çok* yalnızım!"

Su yavaş yavaş kurudu. Zaman uzayıp gitti, denizin ortasında bir kayanın üstünde zamanın geçişi gibi.

Merkez bir düşünce kurguladı.

Artık hiç umut yok. Hiçbir şey yok. Bana yalnızca baksalardı, ya da konuşsalardı... yalnızca bir şeyin parçası olabilseydim...

Zaman, kayıtsızca uzayıp gitti.

Basamaklarda ayak sesleri vardı, iki kat aşağıda. Merkez umut etmeksizin, hangi odayı ziyaret edeceklerini işitmek için bekledi. Ama onlar devam ettiler, çıktılar, sesler giderek arttı, neredeyse kalp atışları kadar yüksek perdeden, bu yüzden kapının önünde durduklarında adam elleri göğsünde ayakta dikiliyordu. Kapı biraz aralandı ve dışarı uzanan başın tepesindeki siyah buklelerin yarattığı şaşkınlık.

"Nathaniel!"

Nathaniel eğilip selam verdi, neşeyle gülümseyerek odaya girdi ve aşağıya, pencereye bakarak dikildi.

"Seni yakalayabileceğimi düşündüm. Hafta sonunu geçirmek için döndüm." Ardından, aklına sonradan gelmiş gibi sordu: "Girebilir miyim?"

"Sevgili dostum!"

Nathaniel asker parkasıyla uğraşıyordu, sanki bunu nereye koyacağı büyük bir sorunmuş gibi ciddiyetle odaya göz gezdirdi.

"Getir. Ben alayım onu... otur... ben... sevgili dostum!"

Nathaniel da sırıtıyordu.

"Seni görmek güzel, Christopher."

"Peki, kalabiliyor musun? Acelen yok, değil mi?"

"Bir konferans verme fırsatı geçti elime..."

"Ama bu akşam değildir."

"Hayır. Bu akşam kalabilirim."

Merkez karşıya oturdu, tam penceresinin dışına... tam dünyanın dışına.

"Konuşacağız. Hadi konuşalım, Nat."

"Sosyal koşuşturma nasıl gidiyor?"

"Londra nasıl?"

"Cennet üzerine konferanslardan hoşlanmıyorlar."

"Cennet mi?"

Derken beden gülüyordu, giderek daha yüksek perdeden ve su yeniden akıyordu. Nat de sırıtıyor ve kızarıyordu.

"Biliyorum. Ama durumu daha da kötüleştirmek zorunda değilsin."

Suyu silip yok etti ve hıçkırdı.

"Neden cennet?"

"Ölümden sonra kendimiz için icat ettiğimiz türden cennet, gerçektekine hazır değilsek."

"Sen... seni gidi tuhaf yaratık!"

Nathaniel ciddileşti. Gözlerini yukarı dikip işaretparmağını kaldırdı ve tavanın ötesindeki bir referans kitabına danıştı.

"Şimdi olduğumuz gibi kabul et bizi, cennet düpedüz hükmünü yitirir. Biçimsiz ve geçersiz. Anlıyor musun? Bir tür kara şimşek, adına yaşam dediğimiz her şeyi yok eden..."

Kahkaha geri geldi.

"Anlamıyorum ve pek de umursamıyorum ama konferansına geleceğim. Sevgili Nat... seni gördüğüme ne kadar sevindiğime dair hiçbir fikrin yoktur!"

Yanan fünye Nathaniel'ın yüzüne kamçı gibi indi ve Nat yok oldu. Merkez bacaya bakarak kaldı geride. Ağzı şaşkınlık ve dehşet içinde açıldı.

"Ve ben onu o kadar seviyordum ki!"

Kara ve insanın bulut ışığında yalnızca belli belirsiz ışıldayan pürüzsüz çelik merdivene doğru ihtiyatla ilerlemesi. Merkez, gece yarısı bodrumuna inmeye direnen bir çocuk gibi direnmeye çalıştı ama bacakları vazgeçmiyordu. Yukarı, yukarı, belden baş kasara hizasına, topun yanından geç. Onunla karşılaşacak mıyım? Bu gece burada duracak mı?

Ve oradaki, bulutlara Hint mürekkebiyle kolları ve bacaklarıyla, jestleriyle ratgele çiziktirilmiş, bir saman yığınının yanındaki yaşlı mücellit, Nathaniel idi, sallanıyor ve elini uzatmış bir gece yarısı selamını yakalamaya çalışıyordu. "Selam, Nat," sözcükleri gırtlağında yükseldi ve onları yuttu. Görmemiş gibi yaptı. Olabildiğince az bağlantılı görün. Kaptan köprüsünden, onu uçurup kızın bedeninden ayıracak bir fünye ateşleyip yolumu temizlesem. İlk yemeği çoktan geçtik, balığı yedik.

İşe yaramayabilir. Kıç tarafta yatıp sonsuzluğa dua etme zahmetine girişmeyebilir. Hoşça kal Nat, seni sevdim ama çok sevmek benim doğamda yok. Ama sondan bir önceki sinek kurdu ne yapabilir? Kimliğini mi yitirir?

Nathaniel görülmemiş olduğunu uysallıkla kavrayarak, karanlıkta kollarını ve bacaklarını iki yana açarak dikilmiş sallanıyordu. Bunun yerine, yaklaşan subaydan uzak durup el yordamıyla merdivenden iniyordu.

Her şey ayarlanmıştı, zaman, yer, sevilen kişi.

"Bir kerecik olsun erkencisin, şükürler olsun. Rota sıfır-dört-beş, hız yirmi sekiz mil. Görünürde hiçbir şey yok ve bir saat daha devam edeceğiz."

"Yeni bir şey var mı?"

"Önceki gibi. Konvoyun otuz mil kuzeyinde, tek başımızayız, bir saat içinde sinyali yollayacağım. İhtiyar bunu bekliyordur. Bak, işte. Zikzak yok. Çok kolay. Ah... on dakika içinde ay yükselecek ve bir U-botun üstünden geçtiysek iyi bir hedef oluruz. Bunu bildir. İyi geceler."

"Tatlı rüyalar."

Aşağı inen adımları işitti. Kaptan köşkünün sancak tarafına geçti ve kıça baktı. Motor gürültüsü duyuluyor, bacanın silueti görülüyordu. Gemi arkasında donuk beyaz bir iz bırakıyor, arkadan gelen dalga geminin orta kısmında birkaç kola ayrılıyordu. Subay güvertesinin sancak tarafı yalnızca ana hatlarıyla görünür durumdaydı ama aksine yüzey karanlıktı ve bomba atarların, sualtı bombalarının, tarayıcıların ve doğrultulmuş topların bütün karmaşası, aralarında küpeşteye yaslanmış bir karaltı olup olmadığını görmeyi bir hayli güçleştiriyordu. Gözlerini aşağıya dikti ve ön ayaklarını dua edercesine yüzüne kaldırmış bir peygamberdevesi şeklini gördü mü, yoksa kafasında mı yarattı, bilemedi.

Orada yaslanmış duran Nathaniel değil, Mary.

Mecburum. Mecburum. Anlamıyor musun, kahrolası kaltak?

"Haberci!"

"Efendim."

"Bana bir fincan kakao getir."

"Baş üstüne, efendim!"

"Haberci, bir de... boş ver."

Merdivenden inen ayaklar. Karanlık ve hızın rüzgârı. Yağmalanmış bir kentten, uzaktaki bir yangın gibi sancak tarafına vuran kızıl bir parıltı. Yükselen ay.

"İskele nöbetçisi!"

"Efendim?"

"Bir koşu dümen mevkiine inip bana öteki gece dürbününü getir. Sanırım bunun elden geçirilmesi gerekiyor. Harita masasının üstündeki rafta bulursun."

"Baş üstüne, efendim!"

"Sen yokken mıntıkana ben bakarım."

"Hay hay, efendim!"

Merdivenden inen ayaklar.

Şimdi.

Biraz abart. İskele tarafına doğru aylak aylak gezinti. Duraklama.

Şimdi. Şimdi. Şimdi.

Pusula dolabına koş, muhavere borusunun üzerine atıl; ses ısrarlı, yüksek, keskin, korku dolu...

"Alabanda sancak, Tanrı Aşkına!"

Oyunda hiç yeri olmayan yok edici bir sarsıntı. Beyazlık bir bulut gibi yükseliyor, evren dönüyor. Bir yerlerde bir düşüşün şoku, parçalanış, dolmuş ağız... ve dört bir yanda nüfuz edilemeyen kara suyla boğuşuyordu.

Ağzı, bacadan dışarı yükselen beyazlığa öfke içinde çığlık attı.

"Ve bu kahrolası doğru komuttu!"

Tükenmiş.

Birkaç dakikada bir yükselen beyazlık tarafından gizlendikleri için artık dalgalara bakamıyordu. Görme yetisinin dışarı süzülmesini sağlayıp giyinik bedenine baktı. Giysiler sırılsıklamdı ve güverte çizmesi çoraplarına paspas bezleri gibi pislik bulaşmıştı. Ağzı mekanik bir şeyler söyledi.

"Keşke suyun içindeyken güverte çizmelerimi çıkarıp atmasaydım."

Merkez kendi kendisine mış gibi yapmasını ve mış gibi yapmayı sürdürmesini söyledi.

Ağzın kendi hikmeti vardı.

"Delilik her zaman vardı, kayadaki yarık gibi bir sığınak. Artık kendini savunma gücü kalmayan bir insan, aşağıda midyelerin olduğu yerdeki yabani otların arasından sıvışan o zırhlı şeyler gibi her zaman deliliğe süzülebilir."

Bakacak bir şey bul.

"Delilik her şeyi açıklar, değil mi, tatlım?"

Bakmıyorsan, yap.

Ayağa kalktı ve yağmurla serpinti üstüne hücum ederken rüzgârda yalpaladı. High Street'e indi ve küvete dönüşmüş, suyla dolu muşambası işte oradaydı. Şapkasını alıp muşambayı boşaltmaya ve suyu su deliğine götürmeye başladı. Suyun yasalarına, nasıl düşüp yayıldığına, nasıl kestirilebilir ve yönetilebilir olduğuna yoğunlaştırdı dikkatini. Arada sırada kaya sarsılıyor, beyaz bir bulut yükselip Gözetleme Kulesi'ni geçiyordu ve yukarıdaki çukurlarda köpük dereleri oluşuyordu. Muşambasını boşalttığında yerden kaldırdı, suyunu akıtıp sırtına geçirdi. Düğmelerle oynarken merkez gelecek olan şeye sırt çevirebiliyordu. Bununla uğraşırken köpüğün şimdi topaklar halinde asılı bulunduğu Claudian'la yüz yüzeydi ve muşamba onu yarığa itti. Mıhlanmış dikilirken sırtına bir darbe aldı ve kovalar dolusu su çukura döküldü. Her yandan boşalıp ardından köpürerek dibe yayıldı. Claudian'dan yarığa doğru ihtiyatla ilerledi ve kendini içeri attı. Şapkasını giyip kollarını alnına dayadı. Dünya siyaha kesti ve ses aracılığıyla üstüne geldi.

"Delinin teki duysa bunu gök gürültüsü zannederdi ve tabii öyle de olabilirdi. Bu şekilde dinlemeye hiç gerek yok. Gemilerin ileri geri geçtiği ufkun üzerindeki, olsa olsa fırtınadır. Onun yerine fırtınayı dinle. Bu kayayı dövecek. Zavallı bir sefili dövüp deliliğe sürükleyecek. Delirmek istemiyor, delirmek zorunda yalnızca. Bir düşünün! Siz hepiniz sıcak yataklarda, bir İngiliz denizci bir kayanın üstünde yalıtılmış ve deliriyor, istediği için değil ama deniz bir baş belası olduğu için – en kötü bela, hayal edebileceğinizin en kötüsü."

Merkez destek verdi ama tek kulağı dikilerek. Şimdi ağızdan dökülen sözcüklere odaklanmıştı, çünkü pencereden alçalan lime lime etler ve kıllarla sözcükler de düşünceler gibi incelenebilirdi. Fon müziği de vardı.

"Ah imdat, imdat! Sert hava koşullarına maruz kalmaktan ölüyorum. Açlıktan, susuzluktan ölüyorum. Suyun sürüklediği, bir yarığa takılmış dal parçası gibi yatıyorum.

Ben size karşı ödevimi yaptım ve ödülüm bu. Beni bir görebilseydiniz çok acırdınız. Gençtim, güçlü kuvvetliydim, bir kartal profili ve dalgalı saçlarımla yakışıklıydım; parlak bir zekâm vardı ve düşmanlarınızla savaşmaya gittim. Suyun içinde dayandım, koca denizle boğuştum. Bir kayayla, martılarla, ıstakozlarla, foklarla ve bir fırtınayla boğuştum. Artık zayıf ve güçsüzüm. Eklemlerim yumruya, bacaklarım sopaya benziyor. Yüzüm yaşlanıp çöktü, saçlarım tuzdan ve acı çekmekten ağardı. Gözlerim donuk taşlar..."

Merkez ürperip büzüldü. Fırtınanın, fon müziğinin ve ağızdan dökülen ağlamaklı sözcüklerin ötesinde başka bir gürültü vardı.

"...göğsüm terk edilmiş bir teknenin kaburgaları gibi ve her soluk bir çaba..."

Gürültü rüzgârın, yağmurun ve dalgaların kükreyişine kıyasla öyle zayıftı ki dikkatini üzerine çekti ve canlı tuttu. Ağız bunu da biliyordu ve çırpınıp durdu.

"Deliriyorum. Vahşi bir denizin eteklerinde oynaşan şimşekler çakıyor. Yine güçlüyüm..."

Ve ağız şarkı tutturdu.

Merkez, şarkının, fon müziğinin ve dışarıdan gelen kükremenin arasında yine de dikkatliydi. Gürültü yeniden duyuldu. Merkez bunu bir süre gök gürültüsüyle karıştırabilirdi.

"Ho, ho! Thor'un şimşeği meydan okuyor bana! Çakış üstüne çakış, beyaz ateşin dalgalanarak püskürmesi, Prometheus'a fırlatılan yıldırımlar, kör edici beyazlık, beyaz, beyaz, alazlanıyor, gökyüzünün kayanın üstündeki adama nişan alışı..."

İnsan, merkezin dikkat etmek zorunda kaldığı kadar dikkatini verdiğinde, gürültü donuk ve uzaktı. Gök gürültüsü de olabilirdi, top atışı da. Davul sesi de olabilirdi ve ağız da bunu yakaladı.

"Rata ta ta ta! Askerler geliyor, İmparatorum tutsak alındı! Rata ta!"

Üst kattaki bir odada çekilen mobilyanın sesi de olabilirdi ve ağız, bu düşüncenin ardından bir böceğin otomatik fiskesiyle korkuya kapıldı.

"Onu buraya bırak. Halının şu köşesini yuvarla ki masayı dışarı çıkarabilesin. Gramofonun yanına mı koysak? O plağı kaldır ve yerine rock gibi ve destansı bir şey koy..."

Demir bir merdivenden kaydırılıp çelik güvertede yankılanan un çuvalları da olabilirdi.

"Alabanda sancak! Alabanda sancak!"

Kanatlardaki bakır levhaların sarsıntısı da olabilirdi.

"Başı çekmem gerek yoksa kömürü yerde bırakacağım..."

Aşağıya; uykusunda yaratıldığı zaman sırtını döndüğü şeyle karşılaşmak için aşağı inmek zorunda kalan çocuğun arkasından sallanan kiler kapısı.

"Koparın kafasını! Aşağıda, çıralarla kömür tozlarının arasındaki kütüğün üstünde!"

Ama merkez biliyordu. Ağzın vakvaklamasının hıçkırıklardan öte bir yardımı olmamasına yol açan bir kesinlikle fark ediyordu. Gürültü, gömülmüş devasa bir teneke kutuyu gıcırdatıp üzerine vuran bir küreğin sesiydi.

13

"Deli," dedi ağız, "delirmiş. Istakozları, sinek kurtlarını, katılığı, parlak gerçekliği, doğanın yasalarını, film fragmanlarını, anlık görüntü ve sesleri, uçan kertenkeleleri, husumeti, her şeyi açıklayabilirim – insan nasıl delirmesin? Size insanın ne olduğunu söyleyeyim. Gereksinim ön ayakları yukarı kaldırıp onu bir meleze dönüştürene dek, dört ayak üstünde yürür. Kanıt istiyorsanız eğer, o ellerin parmak izleri omurgasının civarında ve hemen kuyruksokumunun üstündedir. Bir ucubedir o, doğal gelişiminden yoksun bırakılıp dışarı fırlatılmış, daracık bir yerde dişleri ve bir ampul gibi pırtlamış yumuşak kafatasıyla parşömen bir örtüye sarılıp çırılçıplak dünyaya atılmış bir fetüstür. Ama doğa bu noktada bir çorba kaynatır ve katılaşan kürenin içine çakıp sönen, beyaz sabit bir ışıkla yayılıp titreyen şimşekli, gök gürültülü bir fırtına yerleştirir. Bütün ıstakozlarınızla film fragmanlarınız, bir anlık şimşek çalılıklarınızın rastgele kesişiminden başka bir şey değildir. Göbeğinizin ve kamışınızın aklı başında yaşamı basit bir çevrim üstünde sürer, ama karıştırılan çorba nasıl durağan tutulabilir? Yeryüzünün asılıp çekiştirdiği, kitaba nakşedilen beyaz vuruşla hastalık bulaşmış; üzerinde oyuklar açılıp, güçlükler, işkence, dehşetten kaynaklanan dengesizliklerle yanık hatlar çizilmiş, kaçık, denizdeki bir kayanın üstündeki son

nefesinde, çorba kaynayıp durmakta ve delirmekten daha kötü durumda değilsin."

Duyumlar. Kahve. Ren şarabı. Cin. Ahşap. Kadife. Naylon. Ağız. Ilık, ıslak çıplaklık. Mağaralar, bir yarık gibi gevşek ya da kırmızı bir denizşakayığının ağzı gibi sımsıkı kapalı. Sızı dolu. Tahakküm, kimlik.

"Bütün akıntıların kavşak noktasısın sen. Benden ayrı var olmazsın. Eğer ben delirdiysem sen de delirdin. Konuşuyorsun, orada, sen ve ben biriz ve deliyiz."

Kaya tekrar tekrar sarsıldı. Ani bir soğukluk çarptı yüzüne ve altını yıkadı.

Beklenen bir şeydi.

"Nathaniel!"

Kendini bir çorba gibi karıştırmaya çalışan kara merkez.

Karanlık beyaz tarafından lime lime edildi. Yarığın duyumları arasında yuvarlanıp düştü. Her yerde su ve gürültü vardı ve ağzı hepsini buyur etti. Tükürdü ve öksürdü ağız. Adam dizlerine doğru girdaplanan suyun ortasından doğruldu ve rüzgâr onu yere çaldı. Çukur küçük bir deniz gibi, kayaların arasından dönen gelgitin bilinen ve o anda anımsanan taşkınlıkları gibiydi. Bir zamanlar kuru olan çukur, üstünde köpükten yolların dönüp birbirine geçtiği hareketli suyla yarı yarıya dolmuştu. Rüzgâr bir tünelin içindeki ekspres tren gibiydi ve her yerde bir süzülüş, yıkanış ve boşalış vardı.

Ağzının ne dediğini işitmeden telaşla dört ayak üzerinde tırmandı ve birden ağzıyla kendisi bir oldular.

"Seni kahrolası koca zorba!"

Yüzünü duvar seviyesinin üstüne çıkardı ve rüzgâr yanakları bir havacınınki gibi çekiştirdi. Saçmalar savruldu. Derken yaşlı kadının üzerindeki gökyüzü sıçradı. Beyaza kesti. Bir an sonra ışık kapandı ve gökyüzü adamın üstüne bindi. Muazzam basınç altında çöküp çukurun içindeki suyun altına girdi. Ağırlık geri çekilip onu çırpınmaya bıraktı.

Ayağa kalktı ve gökyüzü yeniden üstüne çöktü. Bu kez çukur boyunca yalpalanarak ilerlemeyi başardı, çünkü suyun ağırlığı onu alt etmeye yeterli değildi ve çukurun içindeki deniz de ancak dizlerinin seviyesindeydi. Dünya geri geldi, fırtına grisi ve uçuşan köpüklerle parçalanmış olarak ve bunu fırtınanın müziği saydı, timpaninin gümbürtüsü, nefeslilerin zırıltısı ve yaylıların cümbüşü. Giysileri savrulup sağa sola takılarak, bir rüzgâr hortumunun ucu gibi lime lime, elleriyle pençe atarak, suyun ve müziğin içinde çukurdan çukura bir kahraman gibi dövüşerek kendine yol açtı. Adam ve ağzı hengâmenin içinden haykırdı.

"Aias! Prometheus!"

Kendisi beyaz ile karanlığın güreşiyle mücadele ederken, yaşlı kadın yukarıdan ona bakıyordu. Derken bir beyazlık başını gümüş maskesiyle birlikte ele geçirdi ve kadın başsız omuzlarını gökyüzüne doğru kamburlaştırdı. Adam ak çukurda kitabın üzerine, yüzü gravüre gelecek biçimde düştü ve çözülmeyen gübre ağzını doldurdu. Ani bir basınç ve sessizlik çöktü. Kaldırılıp yeniden yere çalındı, kayaya çarptı. Bir an için su çekilirken gökyüzüne karşı duran Gözetleme Kulesi'nde artık yaşlı kadının olmadığını, dağılmış taşlar yüzünden dış hatlarının değiştiğini gördü.

"Kayadan kopmuş. Artık kilerin önünde ve gün ışığında. Yakala onu!"

Ve bıçak orada, diğer bütün duyumların arasındaydı, kaburgaları onu sıkıştırmıştı. Bıçağı ellerinin arasına aldı ve ağzını açtı. Çukurdan çukura sürünüp avlamaya ve yüzmeye başladı. Kadın küpeşteye yaslanıyordu ama gözden yitti ve adam gizlice peşinden yeşil odaya süzüldü. Ama kadın dışarıda, ramp ışıklarının yanındaydı ve adam alabandada çömeldiğinde rolüne uygun giyinmediğini gördü. Ağzı ve kendisi birlik oldu.

"Giysilerini değiştir. Fırtınanın ortasında bir kayanın üstündeki çıplak deli adam ol!"

Pençelerini paçavralara geçirdi ve bunları çekip attı. Gözüne bir an için altın bir kordon ve bir avuç çöp gibi yüzerek uzaklaşan içi boş bir güverte çizmesi çorabı ilişti. Yara bere içinde, pul pul olmuş ve sopa gibi zayıf bir bacak gördü ve müzik bacağın yasını tuttu.

Yaşlı kadını anımsayıp peşinden sürünerek High Street'e, oradan da Kızıl Aslan'a gitti. Geri çekilen dalgalar üç kayanın çevresinde bir karşılama kargaşası yaratıyor ve bu kargaşa kırmızı ıstakozun bulunduğu yeri gizliyordu. Adam kayalara haykırdı ama yaşlı kadın onların arasından görünmedi. Sıvışıp kilere inmişti. Derken, onun dertop olmuş yarıkta yattığını gördü bir an ve büyük bir çabayla ona yöneldi. Üstüne atladı ve ağzı haykırmayı sürdürürken bıçağını saplamaya başladı.

"Beni kovalamak neymiş, görürsün! Beni kilerden dışarı kovalayıp, ben önde sen arkada, arabaların, yatakların ve pub'ların arasından koşturmak, yaşamımın her gününde künyemin peşinde koşturmak neymiş, görürsün! Kanlar içinde öl!"

Ama kendisi ve sesi birdi. Kanın deniz suyu olduğunu ve deşilip parçalanan soğuk, buruşuk etin ise muşambadan başka bir şey olmadığını biliyorlardı.

Derken ses saçma sapan bir gevezeliğe dönüştü, şarkı söyledi, küfür etti, anlamsız heceler çıkardı, öksürdü ve tükürdü. Zamanın geçen her anını gürültüye boğdu, sesi öyle sıkıştırdı ki boğulup gitti; ama merkez kendini bir başkası olarak tanımaya başlamıştı çünkü gürültü her anı işgal edemiyordu. Ağız tükürdü ve kısmen mantık yoluna saptı.

"Ve sonuncu olarak da, halüsinasyon, gaipten görüntüler, düşler ve hayaller yakanı bırakmayacak. Bir deli başka ne umut edebilir ki? Gözüne sert kayanın, gerçek kayanın üstünde görünecekler ve bütün dikkatini kendilerine çekecekler ve sen de deliden daha kötüsü olmayacaksın."

İşte halüsinasyon hemen oradaydı. Onu görmeden önce de bunu biliyordu, çünkü çukurun içinde üstten akan sessiz serpintiyle çerçevelenmiş bir huşu vardı. Halüsinasyon oyuğun sonunda kayanın üstünde oturuyordu ve en sonunda bulanık penceresinden bununla yüzleşti. Çukurun geri kalanını gördü ve ani bir seğirmeyle rüzgâr sağanağı çarpıp köpüklü cürufu titretmedikçe orada kasvetle hareketsiz duran suyun içinde sürünerek ilerledi. Yakına gelince çizmelerden başlayıp dizleri geçerek yukarıya, yüze baktı ve ilgisini ağza yöneltti.

"Sen benim zihnimin bir izdüşümüsün. Ama benim ana odağımsın. Orada kal."

Dudaklar yanıt niyetine hemen hiç kıpırdamadı.

"Sen benim zihnimin bir izdüşümüsün."

Homurtulu bir ses çıkardı.

"Sonsuz geri çekiliş ya da daha iyisi, dut çalılığın çevresinde dön baba dön. Sonsuza değin böyle devam edebilirdik."

"Hâlâ usanmadın mı, Christopher?"

Dudaklara baktı. Sözler kadar nettiler. Minik bir tükürük zerresi dudakları sağ köşenin yakınında birleştiriyordu.

"Böyle bir şeyi asla uyduramazdım."

Gözetleme Kulesi'nin en yakınındaki gözün dış köşesi kanlanmıştı. Ardında ya da yanında, kızıl bir günbatımı çizgisi kayanın arkasında görünürden kayboldu. Serpinti hâlâ üzerinden akıyordu. Günbatımına ya da göze bakılabilirdi ama ikisine birden bakılamazdı. Göze ve ağza birlikte bakılamazdı. Burnun parlak, derimsi kahverengi ve gözeneklerle dolu olduğunu gördü. Sol yanağın acilen tıraşa ihtiyacı vardı, çünkü tek tek kılları görebiliyordu. Ama yüzün bütününe aynı anda bakamıyordu. Belki de sonradan anımsanabilecek bir yüzdü bu. Kıpırdamadı yüz. Genel bir incelemeyi reddetme niteliğine sahipti yalnızca. Her seferinde tek bir yüz çizgisi.

"Neden usanacakmışım?"

"Hayatta kalmaktan. Sebat etmekten."

Giysilerin saptanması da güçtü, bu yüzden her bir parçayı incelemek zorunda kaldı. Bir muşamba vardı; kemerliydi, çünkü düğmeler kopmuştu. İçinde yün bir süveter vardı. Muşamba denizci şapkası az gerideydi. Ellerin her biri, güverte çizmesi çoraplarının üzerinde birer dizin üstünde duruyordu. Sonra da güverte çizmeleri geliyordu, iyisinden, parlak, ıslak ve sağlam. Arkalarındaki kayanın boyanmış bir daire gibi, mukavva gibi görünmesine yol açıyorlardı. Bulanık penceresi, sağ ayak tarağının hemen üstüne denk gelinceye dek öne eğildi. Şimdi artık fon müziği yoktu, rüzgâr da yoktu; siyah, parlak kauçuktan başka bir şey yoktu.

"Düşünmemiştim."

"Şimdi düşün."

"Neye yarar ki? Deliyim ben."

"Şu yarık bile un ufak olacak."

Kan çanağına dönmüş göze gülmeye çalıştı ama kulağına gelen, havlama sesleriydi. Sözleri yüze fırlattı.

"Altıncı günde Tanrı'yı yarattı. Bu yüzden benim kendi sözcük dağarcığım dışında bir şey kullanmana izin vermiyorum. Kendi suretinde Tanrı'yı yarattı."

"Şimdi düşün."

Gözün ve günbatımının birleştiğini gördü. Kollarını yüzünde çarprazladı.

"Yapmayacağım. Yapamam."

"Neye inanıyorsun?"

Siyah, kömür karası, bodrum karanlığı çizmeler yüzündendi, zorlama bir yanıt yüzünden değildi.

"Hayatımın ipliği."

"Ne pahasına olursa olsun."

Benden sonra tekrar et:

"Ne pahasına olursa olsun."

"Demek hayatta kaldın."

"Şans eseriydi."

"Kaçınılmazlık."

"Şu halde ötekiler yaşamak istemediler mi?"

"Dereceleri var."

Etten ve saçtan perdeleri indirdi ve çizmeleri ortadan sildi. Hırladı.

"Becerebiliyorsam yaşamaya hakkım var!"

"Nerede yazılı bu?"

"Zaten hiçbir şey yazılı değil ki."

"Düşün."

Kımıltısız, siyah ayakların önündeki mukavvadan kayanın üzerinde çileden çıktı.

"Düşünmeyeceğim! Seni ben yarattım ve kendi cennetimi de yaratabilirim."

"Onu sen yarattın."

Titreşen suya yan yan bir göz attı, aşağıya, iskelet bacaklarıyla dizlerine baktı ve yağmuru, serpintiyi ve ısıran soğuğu teninde hissetti.

Mırıldanmaya başladı.

"Bunu tercih ederim. Bana seçim yapma gücü verdin ve bütün yaşamım boyunca beni itinayla bu ıstıraba yönelttin çünkü seçim kendimindi. Ah evet! Örüntüyü anlıyorum. Bütün yaşamımda, ne yapmış olursam olayım sonunda kendimi aynı köprüde, aynı zamanda aynı emri verirken bulacaktım; doğru emri, yanlış emri. Yine de, varsayalım ki bodrumdan, suiistimal edilmiş ve yenik düşmüş kişilerin cesetleri üzerinden yukarı çıktım, onları senden uzaklaşma yolunda basamak yaptım, bana işkence etmen mi gerekirdi? Onları yediysem, bana ağzı veren kimdi?"

"Sözcük dağarcığında hiçbir yanıt yok."

Geriye doğru çömelip kızgınlıkla surata dikti gözlerini. Haykırdı.

"Düşündüm. Yeğlerim, acıyı ve hepsini."

"Neye yeğlersin?"

Güçsüz bir halde esip gürlemeye başladı ve çizmelere vurdu.

"Kara şimşeğe! Geri çekil! Geri çekil!"

Derelerin aktığı kayaya vurup ellerinin derilerini yüzüyordu. Ağzı vakvakladı ve ağzıyla birlikte yarıkların en sonuncusuna gitti.

"Bir kayanın üstündeki zavallı kaçık denizci!"

High Street'e çıktı.

Es gürle, kükre, püskürt!
Rüzgâr essin, yağmur yağsın, dolu, kan damlaları yağsın,
Fırtınalar ve hortumlar...

Ortalığa saçılmış taşların üstünde tökezleyerek Gözetleme Kulesi'nin etrafında koşuştu.

...kasırgalar ve tayfunlar...

Yarım bir ışık vardı, bir fırtına ışığı. Işık çizgiler, deniz de bayırlar ve vadiler halinde görünüyordu. Azman dalgalar, sonu gelmez bir sıra halinde doğudan batıya doğru yol alıyordu ve kaya bütün bunların ortasında önemsiz bir şeydi. Ama dalgaların arasında beyaz bir yolu yalazlayarak, batmaya aldırış etmeksizin ileri doğru atılıyor, bir geminin pruvası gibi bayırlarda bir yarık açmak için Emniyet Kayası'nı öne iteliyordu. Taştan pruvayla bir bayıra çarpacak ve suyu baş kasarayı yıkayan bir köpük ve su çalkantısına dönüştürecek kaptan köprüsünün altına çarpacaktı. Derken bir mermi fırtınası köprüyü süpürüp geçecek ve bedeninden tüm duygu ve nefesi alıp götürecekti. Kendini, eskiden yaşlı kadının maskeli yüzüyle durduğu yerdeki kare biçimli bir taşın üstüne attı. Rüzgârı ve dalgaları göğüsleyerek bacaklarını iki yana açıp taşın üstüne bindi. Ve yine fon müziği ile vakvaklayan bir ağız vardı.

"Daha hızlı! Daha hızlı!"

Bunun kayası üzerinde bir etkisi oldu. Mahmuzları varmışçasına topuklarıyla onu dövdü.

"Daha hızlı!"

Dalgaların her biri kendi içinde bir olaydı. Bir dalga yuvarlanarak, bir fırtına ışığı koşusuyla dönerek ve beyinde yanıp sönen titrek bir ışık gibi tepe boyunca titreşerek gelecekti. Emniyet kayasının ötesinde sığ su oluşacak, böylelikle de dalganın yakındaki kısmı yükselecek, tökezleyecek ve kızgınlıkla kükreyip öne doğru kabaracaktı. Emniyet Kayası, dönerek köpüğe dönüşen ve bir ağız gibi çiğneyen su anaforunun içinde bir kabarcığa dönüşecekti. Dalganın yüz metrelik tepesi ileri doğru hareket edecek ve bir ordu gibi kayaya çıkarma yapan, dönümlerce köpüklü şamataya bölünecekti.

"Daha hızlı!"

Eli künyeyi bulup dışarı çıkardı.

Ağız, merkezden öteye avaz avaz bağırdı.

"Senin merhametine tüküreyim!"

Uzakta, dalgaların ötesinde ve bulutlarda fark edilebilen bir gürültü vardı. Gürültü deniz ya da müzik veyahut kendi sesi kadar yüksek perdeden değildi ama merkez anladı. Merkez, bedeni kaya tabakasından ayırıp çukurlardan birine tıkıştırdı. Düşerken göze, batı göğü boyunca uzanan kara bir şimşek filizi ilişti ve merkez etin ve kılların kapaklarını kapatıp vidaladı. Teneke kutuya çarpan kürek sesi yine geldi.

"Alabanda sancak! İkimizi de öldüreceğim, şu taraftan ağaca çarpacağım ve parçalanıp mahvolacaksın! Yazılı hiçbir şey yok!"

Merkez ne yapacağını biliyordu. Ağızdan daha bilgeydi. Bedeni kayaya tırmandırıp su deliğine yolladı. Balçığın ve daire çizen kir tabakasının arasında çukur açtı. Elleri ileri savurup suyu yardı ve dümdüz yattı havuza. Ağzından akan taze suyla kayanın üstündeki bir fok gibi kıvrıldı. En uçtaki

sıkıştırılmış yere varıp taşların üstüne çıktı. Bir kazıma ve kopma sesi geldi, onu düşen taşlarla suyun oluşturduğu şelale izledi. Engin bir fırtına şimşeği boşluğuyla dalgalar vardı. Balçıklı oyuğun içinde, önceden tatlı suyun bulunduğu yerde bir beden yatıyordu.

"Kaçık! Deliliğin kanıtı!"

Merkez bedenin kıvrılıp delikten çıkmasını sağladı, bir zamanlar Gözetleme Kulesi'nin olduğu yere yolladı onu.

Gökyüzünde kollara ayrılmış kara şimşek, gürültüler vardı. Kollardan birisi iri dalgaların arasından denize çarpıp etkisini yitirdi. Orada kaldı. Deniz kımıldamaz oldu, dondu, kâğıda; kara bir çizgiyle parçalanmış boyalı bir kâğıda dönüştü. Kaya da aynı kâğıt üzerine resmedilmişti. Boyanmış denizin tümü eğimliydi ama hiçbir şey yokuş aşağı inip içinde açılmış kara çatlağa gitmiyordu. Çatlak tamdı, mutlaktı, üç kez gerçekti.

Merkez bedeni mi aşağı savurmuştu, yoksa dünyayı mı tersyüz etmişti, bilmiyordu. Yüzünün önünde kaya vardı ve içeri gömülmüş ıstakoz kıskaçlarıyla darbe almıştı. Kıskaçların arasındaki kayayı seyrediyordu.

Mutlak şimşek yayıldı. Artık hiç gürültü yoktu çünkü gürültü ilgisiz hale gelmişti. Eğilmiş, kıpırtısız denizden ne müzik ne de ses geliyordu.

Ağız bir süre vakvaklamayı sürdürdü, sonra da salyalar akıtarak sessizliğe büründü.

Ağız filan yoktu.

Merkez yine de direndi. Şimşeğin, bu cennetin yasalarına uygun biçimde işini görmesini sağladı. Gözlerin devre dışı kaldığı bir görme biçimiyle, kara şimşeğin kolları arasındaki gökyüzü parçalarının hiçlik kuyularıyla yer değiştirdiğini algıladı. Bu da merkezin korkusunu, merkezin öfkesini ağız gerektirmeyen bir biçimde kusmasını sağladı. Hiçlik kuyusuna, sessiz ve sözsüz haykırdı.

"Cennetine sıçayım senin!"

Çizgiler ve filizler denizin içinde ihtiyatla ilerledi. Fırtınanın bir kesiti kuru bir yaprak gibi dindi ve ufuk boyunca deniz ile gökyüzünü birleştiren bir açıklık oluştu. Şimşek şimdi de havada süzülen ve kıpırtısız yüzen sürüngenleri buldu ve her birine doğru birer filiz seğirtti. Sürüngenler azıcık biçim değiştirerek direndiler, ardından onlar da ayrılıp ortadan kayboldular. Emniyet Kayası'nın orada bir hiçlik vadisi açıldı.

Merkez, kıskaçlarının arasındaki kayaya verdi dikkatini. Kaya, kayadan daha sert, daha parlak, daha sabitti. Tutunan kıskaçların tırtıklarını acıtıyordu.

Deniz çarpılıp gözden yitti. Parçaların ortadan yitişi gözle görülemiyordu, kendi içlerine çöküyor, kuruyor, yok oluyor, bir yazım hatası gibi siliniyorlardı.

Mutlak karalığın çizgileri ihtiyatla ilerleyerek kayayı buldu ve kayanın da tıpkı boyanmış su kadar cisimsiz olduğu ortaya çıktı. Parçalar kayboldu, kıskaçların etrafında kâğıdımsı malzemeden bir ada dışında bir şey yoktu artık ve başka her yerde merkezin hiçlik olarak algıladığı hareket tarzı vardı.

Kıskaçların arasındaki kaya sertti. Kare biçimindeydi ve yüzeyinde bir gravür bulunuyordu. Siyah çizgiler nüfuz etti, içinden geçip birleşti.

Kıskaçların arasındaki kaya ortadan kayboldu.

Merkezden ve kıskaçlardan başka bir şey yoktu. Kocamandılar, güçlüydüler ve tutuşup kızarmışlardı. Birbirlerinin üstüne kapandılar. Büzüldüler. Mutlak hiçliğin karşısında bir gece sinyali gibi belirip var güçleriyle birbirlerini sımsıkı tuttular. Kıskaçların tırtıkları kırıldı. Alev gibi parlak, gerçek ve kapalıydılar.

Şimşek içeri süzüldü. Merkez kıskaçlar ve tehdit dışında hiçbir şeyin farkında değildi. Farkındalığını ufalanmış tırtıklara ve cayır cayır yanan kırmızıya odakladı. Şimşek öne çıktı. Bazı çizgiler, onu delip geçebilecekleri anı kollayarak mer-

keze yönelmişlerdi. Diğerleri, kıskaçlara yaslanmış, onlarla oynuyor, bir zayıflık anını gözlüyor, zamansız ve acımasız bir merhamet içinde aşındırıyorlardı onları.

14

İskele, uzun bir kaya parçası yığınına iskele denebilirse, dolunay zamanı neredeyse tümüyle gelgitin altındaydı. Balıkçı teknesi, motoru susmuş halde, son bir gayret ve batı rüzgârının zorlamasıyla iskeleye yanaştı. Ardındaki kasvetli ve buz gibi günbatımı yüzünden kumsaldaki gözlere az sonra, tüm rengi kaçmış ve ufkun hemen üzerinde asılı duran alçak bulutlara karışmış kara bir şekil gibi göründü. Teknenin yolu dışında kurşuni bir iz vardı suda; güneşin altında tutuşan ufka kadar uzanan kızıl, pembe ve kara renkleriyle parlak bir vadi.

Kumsaldaki seyirci kımıldamadı. Güverte çizmeleri son adımlarının kuru kumda açtığı oluklara yerleşmiş, durmuş bekliyordu. Gerisinde bir kulübe ve hemen peşinde de adanın alçak eğimi vardı.

Teknenin kıç tarafındaki telgraf cihazı tıkırdadı ve tekne pervanelerden gelen daha berrak suyun ani bir anaforuyla durdu. Taşa çarpan usturmaça inledi. İki adam iskeleye atlayıp orada olmayan iskele babalarını görmek için çevrelerine bakındı. Dümen yerinden bir kol hareketlerle bir şeyler anlattı. Adamlar iplerini kayaların çevresine dolayıp ellerinden bırakmadan dikildiler.

Bir subay iskeleye adım attı, çabucak kumsala doğru ilerleyip kuru kumun üstüne atladı. Rüzgâr elinde tuttuğu

kâğıtları öyle bir hışırdattı ki sanki bunlar yaz sonunun gevezelik eden tozlu yapraklarıydı. Ama burada başka yaprak yoktu. Kum, bir kulübe, kayalar ve deniz vardı. Subay gevezelik eden kâğıtlarıyla kuru kum boyunca debelendi ve seyircinin bir metre uzağında durdu.

"Bay Campbell?"

"Evet. Siz de anakaradan şey için gelen?.."

"Doğrudur."

Bay Campbell kasketini çıkarıp yeniden yerine koydu.

"Çok çabuk gelmediniz."

Subay ciddiyetle baktı ona.

"Adım Davidson, bu arada. Çok çabuk ha. Biliyor musunuz, Bay Campbell, haftanın yedi günü bu işi yapıyorum ben?"

Bay Campbell birden güverte çizmelerini oynattı. Davidson'ın gri, kırışık yüzüne dikkatle baktı. Soluğunda belli belirsiz, tatlı bir koku vardı ve hiç kırpışmayan gözler aşırı ölçüde açılmış birer kesittiler yalnızca.

Bay Campbell kasketini çıkarıp yeniden taktı.

"İyi madem. İşe bak!"

Davidson'ın yüzünün alt kısmı mizahsız bir sırıtmanın eşiğine geldi.

"Oldukça geniş alana yayılmış bir savaş bu, biliyorsunuz."

Bay Campbell yavaşça başını salladı.

"Konuştuğum için üzgünüm. Sizin için hüzünlü bir hasat, Yüzbaşı. Buna nasıl dayanabiliyorsunuz bilmiyorum."

Sırıtma yok oldu.

"Elimden bir şey gelmez."

Bay Campbell başını yana eğip gözlerini Davidson'ın yüzüne dikti.

"Öyle mi? Affınızı dilerim, efendim. Gelin de onu bulduğumuz yeri görün."

Dönüp kumun üzerinde zahmetle uzaklaştı. Durdu ve aşağıda bir su kolunun çakıllı bir kara uzantısı tarafından hapsedildiği yeri işaret etti.

"Şuradaydı, can yeleği hâlâ üzerindeydi. Göreceksiniz zaten. Kırık turuncu bir kutuyla bir teneke kutu vardı. Bir de yosun. Rüzgâr kuzeydoğudan esince yosunlar oraya sıkışır... ve de yüzen her şey."

Davidson ona yan yan baktı.

"Bu size önemli gelebilir, Bay Campbell, ama gerçekte tek istediğim künye. Künyeyi cesedin üstünden aldınız mı?"

"Hayır. Hayır. Olabildiğince... az dokundum."

"Madeni para büyüklüğünde kahverengi bir disk, muhtemelen boynunda asılıydı, değil mi?"

"Hayır. Hiçbir şeyi ellemedim."

Davidson'ın yüzü yeniden asıldı.

"İnsan hep umut ediyor işte."

Bay Campbell ellerini kenetledi, huzursuzca ovuşturdu, boğazını temizledi.

"Bu gece götürecek misiniz onu?"

Şimdi gözlerini dikme sırası Davidson'daydı.

"Düşlerinize mi giriyor?"

Bay Campbell gözlerini suya doğru çevirdi. Mırıldandı.

"Karım..."

Başını kaldırıp bir çift iri göze, görünüşe bakılırsa kaldırabileceğinden daha fazlasını bilen yüze bir bakış attı. Yüz yüze gelmekten daha fazla kaçınmayıp azıcık büzüldü ve ani bir alçakgönüllülükle yanıtladı.

"Evet."

Davidson yavaşça kafasını salladı.

Şimdi iki er kumsalda, kulübenin önünde dikiliyordu. Ellerinde bir sedye vardı.

Bay Campbell işaret etti.

"Evin yanındaki müştemilatta, efendim. Umarım olabildiğince kolay atlatırsınız. Parafin kullandık."

"Teşekkür ederim."

Davidson kumsal boyunca güçlükle ilerledi ve Bay Campbell de peşinden gitti. Az sonra durdular. Davidson dönüp yere baktı.

"Pekâlâ..."

Elini üniformasının göğüs cebine sokup yassı bir şişe çıkardı. Bay Campbell'in gözlerinin içine baktı, yüzünün alt kısmıyla sırıttı, mantarı çıkardı ve kafasını geriye atıp yudumladı. Erler yorum yapmaksızın onu izlediler.

"Hadi bakalım, o zaman."

Davidson pantolon cebinden bir el feneri çıkarıp müştemilata gitti. Kırık kapıdan içeri dalıp gözden yitti.

Erler kımıldamadan durdular. Bay Campbell de sessizce bekledi ve sanki ilk kez görüyormuşçasına müştemilata dalıp gitti. Sanki insanoğlunun okuması için yalnızca tek bir fırsat bahşedilen bütünlüklü ve doğal bir lisanmış gibi, yosun bağlamış taşları, çökmüş ve likenle kaplı çatıyı inceledi.

İçeride çıt çıkmıyordu.

Teknede bile hiç konuşma yoktu. Tek ses, küçük kumsala çarpan sudan geliyordu.

Hişt. Hişt.

Güneş kıpkırmızı ve barut rengi bir yatakta yarım daire biçimini almıştı.

Davidson yeniden dışarı çıktı. İki katlı bir zincirin ucunda sallanan küçük bir disk taşıyordu. Sağ eli göğüs cebine gitti. Erlere başını salladı.

"Hadi bakalım, içeri girin."

Bay Campbell Davidson'ın kâğıtlarını beceriksizce karıştırışını izledi. Gözlerini iyice dikip diski inceleyişine, ayrıntıları dikkatle bir dosyaya kaydedişine baktı. Diski bir yana bıraktığını, çömelip ellerini ileri geri kuru, temiz kuma sildiğini gördü. Bay Campbell kollarını elden ne gelir anlamında iki yana açtı ve indirdi.

"Bilmiyorum, efendim. Sizden yaşlıyım ama bilmiyorum."

Davidson hiçbir şey söylemedi. Yeniden ayağa kalktı ve şişesini çıkardı.

"Sizin buralarda önseziden eser yok mu hiç?"

Bay Campbell mutsuz bir ifadeyle müştemilata baktı.

"Şaka yapmayın, efendim. Size hiç yakışmıyor."

Davidson yudumlamayı bıraktı. İki surat birbirine yaklaştı. Campbell karşısındaki yüzü, müştemilatı okuduğu gibi satır satır okudu. Tekrar geri çekildi ve güneşin batmakta olduğu –sonsuza değin batıyor gibiydi– yere kaçırdı gözlerini.

Erler müştemilattan dışarı çıktılar. Aralarında artık boş olmayan bir sedye taşıyorlardı.

"Tamamdır, gençler. Küçük birer içki sizi bekliyor. Devam edin."

İki denizci kumun üstünden sakınarak iskeleye yöneldiler. Davidson, Bay Campbell'e döndü.

"Bu zavallı subay adına, Bay Campbell, size teşekkür etmeliyim."

Bay Campbell gözlerini sedyeden kaçırdı.

"Feci şeyler, şu can yelekleri. Hiç gereği kalmamışken insana umut veriyorlar. Zalimler. Bana teşekkür etmenize gerek yok, Bay Davidson."

Keder içinde, dikkatle, Davidson'ın gözünün içine baktı. Davidson başıyla onayladı.

"Belki de. Ama teşekkür ederim."

"Ben bir şey yapmadım."

İki adam dönüp erlerin sedyeyi alçak iskeleye çıkarışını izlediler.

"Hem siz bunu her gün yapıyorsunuz."

"Her gün."

"Bay Davidson..."

Bay Campbell duraksadığı için Davidson yeniden ona doğru döndü. Bay Campbell hemen göz göze gelmedi onunla.

"...insani ilişki örneğiyiz biz. Burada tanışırız, görünüşe bakılırsa şans eseri, önceden kestirilemeyecek ve bir daha

asla yinelenmeyecek bir tanışma. İşte bu yüzden size, belki de gaddarca bir yanıtı olan bir soru sormak isterim."

Davidson kepini başına geçirdi ve kaşlarını çattı. Bay Campbell müştemilata baktı.

"Delik deşik. Toprağa dönüyor, kirişler çürümüş, çatı çökmüş, tam bir enkaz. Herhangi bir şeyin burada yaşadığına inanır mıydınız?"

Şimdi asık surat şaşkınlığa düştü.

"Nereye varmak istediğinizi anlamıyorum, ne yazık ki."

"Bütün o zavallı insanlar..."

"Topladığım adamlar?.."

"Hasat. Hüzünlü hasat. Benim resmi inançlarım hakkında –diyebilirim ki– hiçbir şey bilmiyorsunuz, Bay Davidson; ama bu perişan harabenin yanı başında onca gün yaşamak... Bay Davidson. Diyebilir misiniz – hayatta kalan birinin olduğunu? Yoksa hepsi bu mu? Müştemilat gibi?"

"Eğer Martin'i merak ediyorsanız... acı çekip çekmediğini..."

Bir süre suskun kaldılar. Teknenin ötesinde güneş yanan bir gemi gibi battı, aşağı indi, duman benzeri bulutlar dışında anımsatıcı hiçbir şey bırakmadı geriye.

Bay Campbell içini çekti.

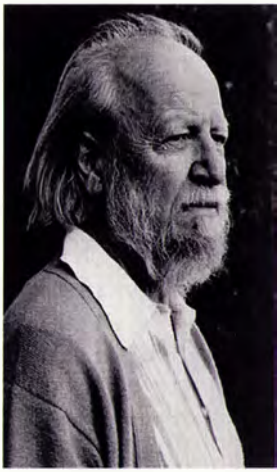
"Evet," dedi, "demek istediğim tam da buydu."

"O halde onun için endişelenmeyin. Cesedi gördünüz. Çizmelerini çıkarıp atacak kadar bile zamanı olmamış."

Modern Klasikler Dizisi - 123

Bir deniz kazasından kurtulan Britanya donanması mensubu Christopher Hadley Martin, Atlantik okyanusunun ortasında bir ölüm kalım mücadelesinin ardından yalnızca hava durumu haritalarında görülen kayalık bir adacığa çıkar. Muazzam bir hırsla yiyecek ve temiz su bulmak, potansiyel kurtarıcılar tarafından fark edilmek için zekâsına ve eğitimine başvurarak hayata tutunmaya çalışırken geçmişin anı ve görüntüleri zihnine musallat olur. Adacığın tek sakini olarak kendi kendine konuşarak geçirdiği uzun saatlerden sonra korkunç yazgısını kavrayacaktır. Giderek akıl sağlığını yitirmeye başlamasıyla gördüğü halüsinasyonlar onu bir varoluş krizine sürükler.

Golding'in kurduğu bu çok katmanlı dünyada yanılsamalar ve en çılgın hayaller bile gerçek gibi görünür. Roman sürekli yinelenen akıl sağlığı ve delilik, gerçeklik ve gerçekdışılık temaları eşliğinde okuru insan zihninin gizli kovuklarında gezindirir. Golding okuru bütün hikâyeyi yeniden gözden geçirmeye zorlayan sarsıcı finalde "teknik açıdan muazzam bir büyücülük" sergilemiştir.

WILLIAM GOLDING (1911-1993): "Bugünün dünyasında insanlık durumunu aydınlatan" romanlarıyla 1983'te Nobel Edebiyat Ödülü'ne değer görülen Golding, Cornwall'da dünyaya geldi. Marlborough Grammar School'da ve Oxford'daki Brasenose College'da eğitim gördü. 1935'te Salisbury'deki Bishop Wordsworth's School'da ders vermeye başladı.1940'ta İngiliz Kraliyet Deniz Kuvvetleri'ne katıldı. Alman savaş gemisi *Bismarck*'ın batırıldığı harekâtta bulundu. İlk romanı *Lord of the Flies* (*Sineklerin Tanrısı*) birkaç yayıncı tarafından reddedildikten sonra 1954'te yayımlandı. Büyük ilgi gören roman 35 dile çevrildi. *Rites of Passage* (1980; Geçiş Törenleri) adlı romanıyla Booker McConnell Ödülü'nü kazanan yazarın diğer önemli yapıtları arasında *The Inheritors* (1955; Vârisler), *Free Fall* (1959; *Serbest Düşüş*), The Spire (1964; *Kule*), *The Pyramid* (1966; *Piramit*) ve *Darkness Visible* (1979; *Görünür Karanlık*) sayılabilir.

9 786052 954997

THG
0993621
PCF

18 TL